

1901_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1901 Makroiqtisadiyyat

1 Burada fəaliyyət göstərən milli və xarici iqtisadi subyektlərin fəaliyyəti üçün güzəştli rejim yaradılır:

- azad bazar
- azad sahibkarlıq zonası
- açıq birja
- arbitraj
- azad ticarət

2 Kiçik açıq iqtisadiyyat kapitalın tam mobilliyi ilə hansı modelin köməyi ilə təhlil oluna bilər:

- Valras modeli
- Mandella-Fleminqa modeli
- Kobbba-Duqlas modeli
- Paase-Fişer modeli
- Keyns modeli

3 Müxtəlif ölkələrin milli iqtisadiyyatının əməkdaşlıq etməsi yolu ilə onların ya tam və yaxud qismən vahid hala salınması:

- istehsal inteqrasiyası
- iqtisadi əlaqə
- iqtisadi inteqrasiya
- dünya iqtisadiyyatı
- milli əməkdaşlıq

4 Xalis milli məhsul kəmiyyətcə bərabərdir:

- xalis milli məhsul – dolaylı vergilər
- ümumi milli məhsul – amortizasiya
- son məhsulların bazar dəyərini
- bütün iqtisadi subyektlərin istehsal etdiyi son məhsulun bazar dəyəri
- müəyyən dövrdə yaradılmış yeni dəyər

5 Kəmiyyətcə milli gəliri müəyyənləşdirin:

- xalis milli məhsuldan əlavə dəyər vergisi çıxılır
- xalis milli məhsuldan dolaylı vergilər çıxılır
- ümumi milli məhsuldan amortizasiya çıxılır
- xalis milli məhsuldan birbaşa vergilər çıxılır
- ümumi milli məhsuldan dolaylı vergilər çıxılır

6 Ölkənin inkişaf nəticələrinin yekununu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricidən istifadə olunur:

- xalis milli məhsul
- ümumi sərvət
- ümumi milli məhsul
- ümumi milli gəlir
- milli gəlir

7 Yığım və istehlakın nisbəti, maddi və qeyri-maddi istehsal arasında nisbət:

- ölkələrarası proporsiyalar
- ümumiqtisadi proporsiyalar
- sahələrarası proporsiyalar
- sahədaxili proporsiyalar
- ərazidaxili proporsiyalar

8 Aşağıdakılardan hansı dünya təsərrüfatının subyektlərinə daxildir?

- beynəlxalq maliyyə-kredit sistemi
- dünya kapital bazarı
- dünya işçi qüvvəsi bazarı
- beynəlxalq valyuta sistemi
- dövlət və onun milli iqtisadiyyatı

9 İqtisadiyyatın açıqlıq dərəcəsini təhlil etmək üçün iqtisadiyyatın inkişafının hansı əsas göstəricisindən ilk növbədə istifadə olunur:

- hamısı düzdür
- ixrac kvotasından
- xarici iqtisadi kvotadan
- idxal kvotasından
- əhalinin hər nəfərinə düşən ixracın həcmindən

10 Açıq iqtisadiyyatın təhlili zamanı istifadə olunan, idxalla ÜDM və idxalla daxili istehlak arasındakı nisbəti ifadə edən göstərici:

- heç biri düz deyil
- xarici ticarət kvotası
- ölkə idxalının həcmi
- idxal kvotası
- xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi

11 Xarici ticarət dövriyyəsinin ÜDM-a nisbətən elastiklik əmsalı:

- ixraca təklifin elastikliyi
- milli iqtisadiyyatın açıqlığının meyarı
- idxala tələbin elastikliyi
- ixraca tələbin elastikliyi
- idxala təklifin elastikliyi

12 Ölkənin iqtisadi sərhədlərinin mühafizəsi sistemi:

- gömrük terminalı
- xarici ticarət
- beynəlxalq ticarət
- gömrük
- gömrük infrastrukturu

13 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dövlət kapital qoyuluşuna aid deyil?

- ticarət kreditləri
- dövlət istiqrazları
- subsidiyalar

- qrantlar
- BVF-nun krediti

14 Müqavilənin valyuta şərtlərinə alternativ seçilmə hüququ nədir:

- valyuta sazişi
- valyuta şərti
- valyuta opsiyonu
- valyuta hüququ
- valyuta sərbəstliyi

15 Hökumətin, firmaların, ayrı-ayrı şəxslərin ölkədə istehsal edilən və başqa ölkədə satılması nəzərdə tutulan əmtəə və xidmət:

- warrant
- idxal
- ixrac
- kvota
- renta

16 Ölkədə daimi yeri (yaşayışı) olan, iqtisadi agent:

- broker
- korrispondent
- nümayəndə
- diler
- rezident

17 Ölkənin müəyyən dövr ərzində xarici iqtisadi əlaqələrinin vəziyyəti haqqında statistik hesabat:

- idxal-ixrac balansı
- mühasibat balansı
- statistik hesabat
- ticarət balansı
- ödəniş balansı

18 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artımın amillərinə aiddir?

- işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının artması, becərilən torpaqların həcmnin azalması
- işçilərin sayının artması
- məhsulların qiymətinin artması
- əmək məhsuldarlığının artması
- becərilən torpaqların həcmnin azalması

19 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi artımın hərəkətverici qüvvələrinə aiddir? 1. ziddiyyətlər 2. iqtisadi tarazlıq 3. iqtisadi bəhsləşmə 4. kapitalın həcmi 5. iqtisadi mənafeələr

- 3, 4
- 1, 2, 5
- 1, 2
- 1, 3, 5
- 1, 2, 3

20 İqtisadi artım nədə ifadə olunur?

- neft hasilatının artımında

- ÜMM-in dəyərində
- ÜMM-in mütləq artımında
- real ÜMM-in artım tempində
- əmək haqqının artımında

21 İqtisadi artımın amillər üzrə modelləri:

- heç biri düz deyil
- ikiamilli, çoxamilli, universal model
- biramilli, universal və dördamilli model
- universal, bir və ikiamilli model
- çoxamilli və ikiamilli model

22 İqtisadi artımın dövlət tənzimlənməsi nəzəriyyələrinə aid deyildir:

- klassik
- neoklassik
- keynsçilik
- neokeynsçilik
- monetarist

23 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artıma dövlət təsiri kimi çıxış edir?

- iqtisadi artım
- elmi-texniki tədqiqatın stimullaşdırılması
- kadr hazırlığına dövlət xərcləri
- vergi sisteminin təkmilləşməsi
- ixtisaslaşma

24 İqtisadi artımın inkişaf meyllərindən və nisbətlərindən asılı olaraq onun intensiv tipinin formaları:

- əməktutumlu, fondaneytral, resursqoruyucu
- fondtutumlu, resursqoruyucu, fondaneytral
- fondtutumlu, fondverimli
- resursların qənaətli formada istifadəsi
- resursqoruyucu, xərclərin səmərəliliyi

25 Aşağıdakılardan hansı maliyyə sisteminin subyekti deyil?

- hamısı maliyyə sisteminin subyektləridir
- müəssisə və təşkilatlar
- dövlət müəssisələri
- sığorta təşkilatları
- dövlət büdcəsi

26 Dövlətin pul kütləsinin tərkibinə daxil olmayanı müəyyənləşdir:

- hamısı düzdür
- kağız pullar
- müəssisənin aksiyası
- dövlət istiqrazları
- metal pullar

27 Geri qaytarılmaq şərti ilə büdcədən müəssisə, təşkilat və idarələrə onların xərclərinin müəyyən hissəsini və yaxud tam ödənilməsinə təmin etmək üçün verilən pul vəsaiti:

- büdcə dotasiyası
- büdcə kəsiri
- büdcə ödənişi
- büdcə maliyyələşdirilməsi
- büdcə gəliri

28 Nəğd pullar (banknotlar və sikkələr) + müəssisə və təşkilatların kassalarında olan nəğd pul qalıqları:

- pul aqreqatı M0
- pul aqreqatı M1
- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M3
- pul aqreqatı 1

29 Pul bazarının fəaliyyət mexanizminin elementlərini müəyyənədir:

- pula olan tələb, pula təklif və pulun qiyməti (faiz dərəcəsi)
- pula olan tələb, dövlət istiqrazları, faiz dərəcəsi
- pulun qiyməti, dövlət istiqrazları, faiz dərəcəsi
- pula olan tələb, təklif, pul aqreqatları
- M1, M2 pul aqreqatları

30 Pul vəsaitlərinin həcmi ilə müəyyən olunur ki, təsərrüfat agentləri ondan ödəniş vəsaitləri kimi istifadə etmək istəyirlər:

- pula olan tələb
- pul kütləsi
- pul bazası
- pula olan təklif
- pul aqreqatı

31 Kredit tədavül dairəsinə kredit pulları çıxarır və kredit əməliyyatları həyata keçirir ki, bu da şərait yaradır:

- B+D cavabı düzdür
- tədavül xərcləri azaldılsın, pulun dövriyyə sürəti sürətlənsin
- xərclər azaldılsın, bank mənfəəti artırılsın
- pulun tədavülünü sürətləndirmək, bankın faiz dərəcəsinə azaltmaq
- bank faizini aşağı salıb, bank mənfəətini artırmaq

32 Aşağıdakılardan hansı pul-kredit siyasətinin ümumi metodlarına aiddir?

- faiz dərəcələrinin müəyyənəşdirilməsi
- uçot (diskont) siyasəti
- bank krediti əməliyyatlarının likvidliyinin tənzimlənməsi
- açıq bazarlarda əməliyyatlar
- hamısı düzdür

33 Aşağıdakılardan hansılar pul-kredit siyasətinin selektiv metodlarına aid deyil?

- yuxarıdakılardan heç biri
- kreditlərin müxtəlif növləri üzərində nəzarət
- bank risklərinin tənzimlənməsi
- zəruri ehtiyat normasının təyin edilməsi

- yuxarıdakılardan hamısı

34 Beynəlxalq hesablaşmaların subyektləri:

- idxal və ixrac edənlər, sahibkarlar
 idxal edənlər, sahibkarlar
 banklar, ixrac və idxal edənlər
 beynəlxalq banklar
 ixrac edənlər, fermerlər

35 Faiz dərəcəsi hansı hallarda 0 olur?

- enişin sonu yüksəlişin başlanğıcında
 durğunluq dövründə
 böhran zamanı
 yüksəlişin ilk dövründə
 eniş dövründə

36 Hansı resurslar hesabına bank vəsaiti formalaşır?

- istiqamətləndirilmiş və ya depozit hesabına
 öz vəsaiti, cəlb olunan vəsaitlər və yönəldilmiş və ya istiqamətləndirilmiş
 sosial və ehtiyat kapitalları hesabına vəsait
 bankın öz vəsaitləri və depozitlər hesabına
 depozitlər və cəlb olunan vəsaitlər hesabına

37 Kommersiya banklarına verilən kreditlərə görə Mərkəzi Bankın müəyyənləşdirdiyi faiz dərəcəsi:

- faiz norması
 uçot dərəcəsi (diskont dərəcəsi)
 kommersiya banklarının mənfəəti
 kommersiya banklarının əldə etdiyi faiz
 faiz dərəcəsi

38 Kommersiya banklarında pulun mümkün həcmnin artması banklar tərəfindən ehtiyata istiqamətlənən normativlərinin həcmi ilə müəyyənləşir. Bu normativ dəyişdikdə:

- bu normativ qeyri-sabit olduqda, pul kütləsi artır
 bu normativlər çox olduqca, pul kütləsinin artımı bir o qədər azalır
 bu normativlər sabit qaldıqda, pul kütləsi artır
 bu normativ dəyişdikdə, pul kütləsi sabitləşir
 bu normativ azaldıqda, pul kütləsi dəyişmir

39 Kreditləşmə müddətinə görə kreditin formaları:

- uzunmüddətli, uzunmüddətli xüsusi, qısamüddətli
 qısamüddətli, uzunmüddətli xüsusi, ortamüddətli
 qısamüddətli, ortamüddətli xüsusi, uzunmüddətli
 qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli, uzunmüddətli xüsusi
 qısamüddətli xüsusi, ortamüddətli, uzunmüddətli

40 Mərkəzi bank səhm olaraq, kommersiya banklarının ehtiyatını 100 mln. manat artırır. Nəticədə kommersiya banklarının artıq ehtiyatı yaranır ki, bundan da sssudaların verilməsinə istifadə oluna bilər. Pul təklifinin maksimal artımını müəyyənləşdirir:

- 1500

- 1000
- 1200
- 1300
- 1400

41 Mərkəzi Bankın tam məşğulluq və ÜDM-in qeyri-rəsmi artımına nail olmaq məqsədi ilə pul təklifi üzərində nəzarəti həyata keçirməsi:

- pulun hərəkəti
- pul-kredit və ya monetar siyasət
- pul tədavülü və ya pul tədavülü qanunu
- bimetalizm və ya monometalizm
- pulun uçot dərəcəsi

42 Mağaza təklif edir ki, əmtəələr alınsın, alınmış əmtəələrin pulu isə 1 il ərzində ödənilsin. Bu kredit:

- dövlət krediti
- istehlak krediti
- qeyri-kommersiya krediti
- qeyri-dövlət krediti
- kommersiya krediti

43 Mütləq ehtiyat norması 20%-dir. kommersiya bankı məbləğdən əlavə ehtiyat kimi 5% saxlayır. Depozitin həcmi 10 000-dir. Bank ssuda vermək üçün hansı maksimal məbləği istifadə edə bilər?

- 7400
- 7500
- 7000
- 7200
- 7900

44 Kredit siyasəti nədir?

- maliyyə reformaları
- Mərkəzi Bank tərəfindən faiz dərəcələrinin müəyyən edilməsi
- dövlət tərəfindən pul tədavülü əməliyyatlarının tənzimlənməsi
- Milli Bank və dövlət tərəfindən pul-kredit sferasında həyata keçirilən tədbirlər
- dövlət reformaları

45 Kreditləşmə üsuluna görə kreditin formaları:

- pul formasında, məhsuldar formada
- məhsuldar formada
- məhsuldar formada, natural formada
- pul formasında natural formada
- natural formada

46 Bankların üstünlüyü şəraitində pul vəsaitləri sahiblərinin pul borcu necə müəyyən olunur?

- bank passivləri+aktivləri
- bank krediti
- bank əməliyyatları
- bank aktivləri
- bank passivləri

47 Birjada dövriyyədə olan qiymətli kağızların satış qiyməti:

- mənfəət
- birja kursu
- birja məzənnəsi
- dividend
- birja gəliri

48 Bunlardan hansı kredit səciyyəsi daşıyan xidmətlər sırasına aid deyil?

- xayriyyə
- lizinq
- faktoring
- forfeytinq
- marketinq

49 Maliyyə vasitəçisi olub, mənfəət qazanan:

- yarmarka
- bank
- maliyyə orqanları
- birja
- auksion

50 Pul-kredit siyasətinin subyekti, hansı ki, müxtəlif metodlarla pul bazarında tələb və təklifə təsir edir:

- Milli Məclis
- ölkənin Mərkəzi Bankı
- ölkənin Maliyyə Nazirliyi
- ölkənin Vergi Nazirliyi
- Nazirlər Kabineti

51 Səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul dəyəriylə və digər bir hissəsinin dividend şəklində olmasına hüquq verən qiymətli kağız:

- qiymətli kağız
- pulun dəyəri
- dividend
- kapital gəliri
- aksiya

52 Şirkətlər tərəfindən öz debitor borclarının idarə edilməsi hüququnun banka verilməsi:

- fiziki şəxs
- faktoring
- fors major
- lizinq
- hüquqi şəxs

53 Aşağıdakılardan hansılar bank kreditinin formasına aid deyil?

- heç biri
- kommersiya krediti
- bank krediti

- istehlak krediti
- əmanətlər

54 Aşağıdakılardan hansı kredit sisteminə aid deyil?

- heç biri düz deyil
- kredit hesablaşma münasibətləri
- kreditləşmənin forma və metodları
- bank hesablarında vəsaitlərin toplanması
- hamısı düzdür

55 Aşağıdakılardan hansı kredit sisteminin əsas həlqəsinə daxil deyil?

- heç biri aid deyil
- Mərkəzi Bank
- komməriya bankları
- ixtisaslaşdırılmış maliyyə-kredit sistemi
- hamısı aiddir

56 Aşağıdakılardan hansı kreditin mənbəyinə aid deyil?

- hamısı aiddir
- amortizasiya yığımları
- büdcə sisteminin vəsaitləri
- əhəlinin gəlirləri və yığımları
- müəssisələrin hesablaşma hesabındakı vəsait

57 Bank sistemi neçə qrupdan ibarətdir?

- Mərkəzi Bank, Komməriya bankları və İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları
- Mərkəzi Bank, Komməriya bankları
- İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları və Mərkəzi Bank
- Mərkəzi Bank, Universal və İxtisaslaşmış bank
- Mərkəzi Bank, İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları

58 Bankın öz müştərisinə pula olan öhdəliyinin yerinə yetirilməsi haqqında zəmanət verməsi:

- bank zəmanəti
- bank öhdəliyi
- bankın pul sənədi
- bank aktivi
- bank məktubu

59 Beynəlxalq bank vasitəsilə hansı əməliyyatlar həyata keçirilir?

- beynəlxalq kredit, ticarət və hesablaşma əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət, kredit, hesablaşma və valyuta əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət və valyuta əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət və kredit əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət, kredit və valyuta əməliyyatları

60 Dövlət tərəfindən kreditin yenidən bölgü funksiyası hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- regional və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- istehsal və ərazi proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- pul sistemini tənzimləmək məqsədi ilə

- ərazi və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- pul və istehsal proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə

61 Beynəlxalq kredit bazarında istifadə olunan xüsusi növ qiymətli kağız:

- avroistiqraz
- avrokredit
- avrovalyuta
- varrat
- istiqraz vərəqəsi

62 Müasir dövrdə kreditin aşağıdakı formalarından biri yanlıştır:

- beynəlxalq kredit
- dövlət krediti
- kənd təsərrüfatı krediti
- kommunal kredit
- sənaye krediti

63 Pul-kredit (monetar) siyasətinin məcburi ehtiyat normalarının tətbiq edilməsi, açıq bazarlarda əməliyyatlar aparılması və uçot-faiz metodu vasitəsilə reallaşdırılması:

- hamısı düzdür
- selektiv metod
- normativ metod
- ümumi metod
- risk metodu

64 Təqdim olunma xarakterinə görə kreditin növləri:

- dövlətlərarası, dövlət, bank, kommersiya, istehlak krediti
- dövlətlərarası, dövlət, kommersiya istehlak krediti
- dövlətlərarası, dövlət, kommersiya, ipoteka krediti
- dövlətlərarası, dövlət, kommersiya, ipoteka, bank və istehlak krediti
- dövlətlərarası, bank, dövlət, kommersiya, ipoteka krediti

65 Aşağıdakılardan hansı kredit mexanizminin quruluşuna aid deyil?

- heç biri düz deyil
- kreditləşmənin obyektləri
- kredit planlaşması
- bank hesablarında vəsaitlərin toplanması
- hamısı düzdür

66 Aukşioner və ehtiyat kapitalı, eləcə də bölünməyən mənfəət bankın hansı vəsaitini formalaşdırır:

- borc vəsaitlərini
- şəxsi vəsaiti
- cəlb olunmuş vəsaiti
- depozit vəsaitlərini
- borc vəsaitlərini

67 əmələgəlmə mənbələrinə görə beynəlxalq tədavül dairəsində olan kapital:

- xarici və xüsusi
- dövlət və xüsusi

- qısamüddətli və uzunmüddətli
- borc və sahibkar
- birbaşa və xüsusi

68 İntestisiya həcmnin artmasına müvafiq olaraq ÜMM-un həcmni göstərən rəqəm koefisienti:

- həyat səviyyəsi indeksi
- akselerator
- qiymət indeksi
- həyat səviyyəsi göstəricisi
- multiplikator

69 Qiymətli kağızların əldə edilməsinə yönəldilən investisiya:

- investurun vəsaiti
- birbaşa investisiya
- portfel investisiya
- dövlət investisiyası
- müəssisənin investisiyaları

70 Məhsul artımı ilə kapital artımı arasında olan nisbəti xarakterizə edən göstərici:

- asılılıq
- koefisient
- akselerator
- multiplikator
- funksiya

71 Milli gəlirin və tələbin yüksəlməsi səbəbindən artan investisiya:

- funksional investisiyalar
- sərbəst (atonom) inflyasiya
- asılı investisiyalar
- portfel investisiyalar
- birbaşa investisiyalar

72 Səhm və uzunmüddətli öhdəliklərlə bağlı əməliyyatları özündə əks etdirən investisiya:

- transfertlər
- digər investisiyalar
- xarici investisiyalar
- portfel investisiyalar
- birbaşa investisiyalar

73 Qiymətin mümkün olan səviyyəsində, istehlakçılarn əldə etməyə hazır olduğı əmtəə və xidmətlərin miqdarı:

- məcmu tələb əyrisi AD
- LM əyrisi
- məcmu təklif əyrisi AD
- məcmu tələb əyrisi AS
- məcmu təklif əyrisi AS

74 Qiymətlərin dəyişməz səviyyəsində məcmu tələbin dəyişməsinə hansı amillər təsir edir?

- investisiya xərclərində və xalis ixracda dəyişikliklər

- istehlak yönümlü xərclərdə dəyişikliklər
- investisiya xərclərində dəyişikliklər
- xalis ixracda dəyişikliklər
- yuxarıdakılar hamısı düzdür

75 Qərb iqtisadi ədəbiyyatında ÜMM strukturu elementlərindən biri səhvdir:

- əlavə xərclər
- istifadə olunan xərclər
- amillər üzrə xərclər
- əhali xərcləri
- sahibkarların gəliri

76 əmtəələrin satışından əldə edilən pul vəsaiti ilə həmin əmtəələrin satın alınma qiymətlərinin cəmi arasındakı fərq:

- ümumi xərc
- ümumi gəlir
- ümumi tələbat
- ümumi satış həcmi
- ümumi məhsul

77 Xiks və Xansen tərəfindən işlənmiş əmtəə və pul bazarının qarşılıqlı asılılıq modeli:

- “məcmu tələb-məcmu təklif” modeli
- İS-LM modeli
- AD-AS modeli
- “ford mustanq” modeli
- “gəlirlər-xərclər” modeli

78 Klassik məktəbin xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- azad rəqabət
- iqtisadi liberalizm
- iqtisadiyyatın öz-özünü tənzimləməməsi
- iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi

79 İqtisadiyyatın dövlət tərəfindən idarədilməsinin hansı prinsipləri vardır?

- həvəsləndirmə
- məcburetə
- maraqqoyatma
- inandırma
- yuxarıdakılardan hamısı düzdür

80 A. Smitin bazar haqqında təliminin əsas müddəası:

- yeniliklərin tətbiqi
- görünməz əl nəzəriyyəsi
- əmək bölgüsü
- iqtisadi ehtiyatların məhdudluğu
- əmək dəyər nəzəriyyəsi

81 Klassik məktəbin iqtisadiyyatın tənzimlənməsi haqqında təlimi nəyə əsaslanır?

- sosial sahənin
- iqtisadiyyatın öz-özünü tənzimləməsi
- dövlət tərəfindən iqtisadiyyatın idarə edilməsi
- fiskal
- pul-kredit

82 İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi
- iqtisadi artımın sürəti
- urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- ətraf mühitin qorunması

83 Sərbəst iqtisadi zonaların tiplərindən biri:

- birgə müəssisələr
- iqtisadi və elmi-texniki inkişaf zonası
- kənd təsərrüfatı zonası
- emal sənayesi zonası
- transmilli korporasiyalar

84 Hansı nəzəriyyədə müasir kapitalizmin bütün iqtisadi sistemini – planlaşdıran sistemin və bazar sisteminin məcmusu kimi göstərilir və müəllif kimdir:

- vahid sivilizasiya nəzəriyyəsi, F.Fukuyama
- vahid sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, R.Aron
- yeni sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, C.Helbreyt
- postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, D.Bell
- supersənayeləşmə nəzəriyyəsi, A.Toffeler

85 Müxtəlif ölkələrin milli təsərrüfatlarının əməkdaşlıq etmək yolu ilə onların ya tam və yaxud qismən vahid hala salınması:

- iqtisadi stimullaşdırma
- iqtisadi sistem
- iqtisadi tənzimlənmə
- iqtisadi mühit
- iqtisadi inteqrasiya

86 Dövlətin qarşısında qoyulan məqsədlər, onun sərəncamında olan vəsaitlərdən çox olmamalıdır nəzəriyyəsi kimə aiddir:

- T.Veblen
- Y.Tinbergen
- P.Samuelson
- D.Nort
- U.Mitçel

87 Ölkədə əmtəə və xidmətlərin alqı-satqısını təmin edən, nəğd və nəğdsiz (ödəmə) formalarda olan pul vəsaitlərinin (pul aqreqlərinin) məcmusu:

- pul kütləsi
- pul sistemi
- pul aqreqləri

- pula olan tələb
- pul bazası

88 Hüquqi şəxslər, hüquqi şəxslərlə dövlət, hüquqi və fiziki şəxslər (əhali) arasında maliyyə əlaqələrinin məcmusu:

- maliyyə siyasəti
- əhalinin maliyyəsi
- dövlət maliyyəsi
- maliyyə sistemi
- təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi

89 Aşağıdakılardan hansı maliyyənin funksiyasına aid deyildir:

- rəqabətqabiliyyətlilik, müdafiəqabiliyyətlilik
- bölüşdürücü
- nəzarət
- rəqabətqabiliyyətlilik
- müdafiəqabiliyyətlilik

90 Daxili və xarici mənbələr hesabına əvəzsiz verilən məqsədli maliyyə yardımı:

- sekvestr
- büdcə federalizmi
- büdcə xərcləri
- büdcə artıqlığı
- qrant

91 Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu:

- kassa borcu
- istiqraz
- səhmlər üzrə borc
- xarici borc
- daxili borc

92 Pula olan tələb və pul təklifinin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində faiz dərəcəsinin (pulun qiymətinin) müəyyən edildiyi bazar:

- pul bazası
- pul tədavülü
- pul bazarı
- pul kütləsi
- pul sistemi

93 Üzən kurs şəraitində:

- bütün cavablar düzdür
- pul siyasəti daxili tarazlığı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir, fiskal siyasət isə xarici balans tənzimləyir
- pul siyasəti xarici balans tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir
- pul siyasəti xarici və daxili ticarət balansını nisbi tənzimləyir
- fiskal siyasət həm daxili, həm də xarici balans tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir

94 Pul vəsaitləri fondlarının bölgüsü, yenidən bölgüsü və istifadəsi ilə əlaqədar yaranan münasibətlər sistemi:

- bank
- vergi
- büdcə
- maliyyə
- sığorta

95 Dövlət büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- büdcə defisiti
- büdcə gəlirləri
- büdcə profisiti
- büdcə fondları
- büdcə xərcləri

96 Mövcud dövrdə ölkədə dövriyyədə olan ödəmə vəsaitlərinin məcmusu yeni tədavüldə olan pulun kütləsi:

- pul təklifi
- pul bazası
- pul kütləsi
- pula olan tələb
- pul təklifi multiplikatoru

97 İqtisadi təhlükəsizliyin formaları:

- geopolitik və daxili təhlükəsizlik
- siyasi təhlükəsizlik
- iqtisadi və geopolitik təhlükəsizlik
- geopolitik və xarici təhlükəsizlik
- daxili və xarici təhlükəsizlik

98 Milli iqtisadiyyatın müstəqilliyini təmin edən şərait və amillərin məcmusu, onun stabilliyi və dayanıqlığı, daim yeniləşmə qabiliyyəti və özütəkmilləşməsi:

- iqtisadi sabitlikdir
- iqtisadi inkişafdır
- iqtisadi artımdır
- iqtisadi müstəqillikdir
- iqtisadi təhlükəsizlikdir

99 Milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi olan iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması o şəraitdə artır ki:

- dinamik inkişaf şəraitində
- təkrar istehsal şəraitində
- iqtisadi disproporsiyalar zamanı
- iqtisadi yüksəliş
- böhran fazasında

100 İnkişaf iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi inkişaf dövrlərindən birini – sənaye inqilabı yaratmaq üçün ilkin şəraitin yaradılması və həmin prosesin özünün mövcudluğunu mütləqləşdirir:

- vahid sənaye cəmiyyət nəzəriyyəsi
- vahid sivilizasiya nəzəriyyəsi
- inkişaf mərhələsi nəzəriyyəsi

- iqtisadi artım mərhələsi nəzəriyyəsi
- yeni sənaye cəmiyyət nəzəriyyəsi

101 Urbanizasiyanın meydana gəlməsinin, inkişaf edib qlobal prosesə çevrilməsinin başlıca amillərindən biri:

- ətraf mühitin qorunması
- elmi-texniki tərəqqi
- təbii resursların tükənməsi
- etnik çəkişmələr
- elmi-texniki gerilik

102 Con Meynard Keyns neoklassik məktəbinin görkəmli nümayəndəsidir?

- Keyns institusionalizm məktəbinin nümayəndəsidir
- Keyns neoklassik məktəbin görkəmli nümayəndəsidir
- Keyns neoklassik məktəbin görkəmli nümayəndəsi deyil
- Keyns marjinalizmin nümayəndəsidir
- Keyns neosintez nəzəriyyəsinin nümayəndəsidir

103 İqtisadiyyata dövlətin müdaxiləsi aşağıdakı problemlərdən hansının ilk növbədə həlli üçün vacibdir?

- azad rəqabətin təmini
- inhisarçılığın qarşısının alınması
- inflyasiyanın güclənməsinə yol verməmək
- işgüzar fəallığı təmin etmək
- yuxarıdakılardan hamısı düzdür

104 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın tənzimlənməsi məqsədinə aid deyil:

- istehlakın artımı
- istehsal vasitələrinin inkişafının üstün artımı
- iqtisadi sabitlik
- iqtisadi müvazinət
- iqtisadi artım

105 C.M.Keynsin makroiqtisadi tənzimləmə nəzəriyyəsinin əsasını nə təşkil edir?

- ÜDM-un artırılması
- tələbin stimullaşdırılması
- səmərəli təklif
- vergi dərəcələrinin artırılması
- gəlirlərin artırılması

106 Dövlət xərcləri və vergi ilə bağlı tənzimləmə sistemi:

- iqtisadi tənzimləmə siyasəti
- maliyyə siyasəti
- fiskal siyasət
- pul-kredit siyasəti
- dövlət siyasəti

107 Mövcud sosial-iqtisadi sistemi təsərrüfatçılıq şəraitinə uyğunlaşdırmaq məqsədilə səlahiyyətli dövlət strukturları tərəfindən məqsədyönlü və mərkəzləşdirilmiş qaydada həyata keçirilən

qanunvericilik, icra və nəzarət xarakterli tədbirlər sistemi:

- hamısı düzdür
- dövlətin iqtisadi siyasəti
- dövlət proqramlaşdırılması
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi
- iqtisadiyyatın dövlət planlaşdırılması

108 Dövlət tərəfindən iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesində öz məqsədlərinə nail olmaq üçün istifadə edilən strateji və taktiki tədbirlər:

- iqtisadiyyatın sahə və regional quruluşu
- iqtisadi proqramlaşdırma
- dövlət proqramlaşdırılması
- dövlətin iqtisadi siyasəti
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi

109 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi məsələlərində keynsçilərin fikri fərqlidir və üç əsas cərəyana bölünür:

- konservativ, marjinal və neoklassik
- solçular (liberal), klassik və neoklassik
- solçular, marjinal və neoklassik
- solçular (liberal), konservativ və neoklassiklər
- konservativ, klassik və neoklassik

110 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin metodları:

- dolaylı və məcburi
- məqsədli və inzibati
- rəqabətqabiliyyətlilik və inzibati
- inzibati və iqtisadi
- məcburetmə və iqtisadi

111 C.M.Keyns bazar konsepsiyasında tənzimləmə siyasət kimi nəyi əsas hesab etmişdi?

- qiymət siyasəti
- pul-kredit siyasəti
- sosial siyasət
- xarici ticarət siyasəti
- büdcə-vergi siyasəti

112 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin iqtisadi metodunun formaları:

- məqsədli və dolaylı
- məqsədli və məcburi
- inzibati və birbaşa
- birbaşa və dolaylı
- inzibati və dolaylı

113 İqtisadi maraqların və ictimai təkrar istehsalın normal gedişatının pozulmasına şərait yaradır:

- zəif iqtisadi siyasət
- iqtisadi marağ
- ölkədaxili maraqlar

- geopolitik təhlükə
- iqtisadi təhlükə

114 BMT- nin statistika komissiyası tərəfindən işlənmiş standart milli hesablar sistemi dünya praktikasında neçənci ildən tətbiq olunur:

- 1957-ci il
- 1953-cü il
- 1954-cü il
- 1955-ci il
- 1956-cı il

115 Dünya birliyinin gələcək sosial-iqtisadi tərəqqisinin mövcud güclənməsinə zərər yetirə bilən təhlükə:

- su problemi
- işsizlik
- ekoloji fəlakət
- texniki tərəqqi
- xəstəliklər

116 Kredit təşkilatlarının özlərinin cari borclarının yerinə yetirə bilmədiyi vəziyyət:

- istehsalçı böhranı
- likvidlik böhranı
- alıcılıq qabiliyyəti böhranı
- ödəniş balansının böhranı
- istehlakçı böhranı

117 Maliyyə münasibətləri nəyi əks etdirir?

- pul vəsaitlərinin dövlətlə vətəndaşları arasında bölgüsü
- dövlətlə müəssisələr arasında pul vəsaitlərinin bölgüsü münasibətlərini
- pul vəsaitləri fondunun yaradılması, bölgüsü və istifadəsi münasibətlərini
- dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərcləri arasında olan münasibətləri
- müəssisələrin pul vəsaitlərinin yaradılması üzrə münasibətləri

118 Büdcə sistemi vasitəsilə büdcənin hansı funksiyaları reallaşır:

- təkrar istehsal, tənzimləyici
- nəzarətedici, həvəsləndirici
- həvəsləndirici, bölüşdürücü
- tənzimləyici, nəzarətedici
- bölüşdürücü, nəzarətedici

119 Maliyyə sisteminin subyektlərinə görə formaları:

- qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi
- dövlətin valyuta ehtiyatları
- müxtəlif səviyyəli büdcələr
- sosial, əmlak və şəxsi sığorta fondları
- dövlətin (mərkəzləşdirilmiş) maliyyəsi, təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi, əhəlinin maliyyəsi

120 Dövlət maliyyəsinin strukturunu müəyyənləşdirin:

- heç biri düz deyil

- müəssisənin büdcəsi, yerli büdcə
- büdcə, büdcə gəlirləri, dövlət büdcəsi
- büdcə, kredit, büdcə xərcləri
- dövlət büdcəsi, büdcədənənar fondlar, dövlət krediti

121 Mülkiyyət formasına görə maliyyə sistemi:

- heç biri düz deyil
- təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi
- əhalinin və bank müəssisələrinin maliyyəsi
- dövlətin mərkəzləşdirilmiş maliyyəsi
- dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi, qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi

122 Dövlətin yerli büdcələrə və hüquqi şəxslərə maliyyə dəstəyinin formaları:

- gəlirlər, büdcə ssudaları, subvensiya, subsidiya
- gəlirlər, dotasiyalar, subsidiyalar
- büdcə ssudaları, xərclər, subvensiyalar
- subvensiya, dotasiya, xərclər, büdcə ssudaları
- büdcə ssudaları, dotasiya, subvensiya, subsidiya

123 Dövlətin öz vətəndaşlarına və hüquqi şəxslərinə borcu:

- heç biri düz deyil
- qısamüddətli borc
- ortamüddətli borc
- uzunmüddətli borc
- daxili borc

124 Dövlətin xarici dövlətlərə, xarici hüquqi və fiziki şəxslərə, beynəlxalq maliyyə təşkilatlarına borcu:

- heç biri düz deyil
- qısamüddətli borc
- ortamüddətli borc
- uzunmüddətli borc
- xarici borc

125 Fiskal siyasət nə deməkdir?

- vergilərin məhdudlaşdırıcı rolu
- məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi
- büdcə gəlirləri və xərclərinin tənzimlənməsi siyasəti
- vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi siyasəti
- büdcə xərclərinin əsas istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi siyasəti

126 Fiskal siyasətin hansı tipləri fərqləndirilir?

- dövlət xərcləri və gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi
- avtomatik və diskresion
- avtomatik və dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi
- dövlət gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi və diskresion

127 Gəlir artdıqca tutulan vergilərin payı azalır:

- xüsusi vergilər
- repressiv vergilər
- proporsional vergilər
- sabit vergi
- mütərəqqi vergi

128 Gəlirin dərəcəsi asılı olmayaraq vergi dərəcəsi sabit qalır:

- xüsusi vergilər
- proporsional vergi
- mütərəqqi vergi
- sabit vergilər
- repressiv vergilər

129 Gəlirin həcmindən asılı olmayaraq vergitutma vahidi üçün müəyyən edilmiş mütləq məbləğ:

- dolayı vergilər
- repressiv vergilər
- sabit vergilər
- mütərəqqi vergilər
- proporsional vergilər

130 Gəlirlər artdıqca vergi dərəcəsi artır:

- repressiv vergilər
- mütərəqqi vergilər
- proporsional vergilər
- sabit vergilər

131 Məqsədli vergilərə aiddir:

- əlavə dəyər vergisi
- yol fondunun yaradılması
- qiymətli kağızlarla əməliyyatlardan daxil olan vergi
- gömrük rüsumları
- vərəsəlik və bağışlamadan vergi

132 Mütərəqqi vergilər zamanı gəlir artdığı halda:

- vergi dərəcələri aşağı düşür
- vergi dərəcələri artır
- vergi dərəcələri sabit qalır
- yuxarıdakıların heç biri düz deyil
- vergi dərəcələri dəyişkəndir

133 Tutulma xarakterinə görə vergi dərəcələrini müəyyənləşdirin:

- sabit, birbaşa, mütərəqqi, repressiv
- sabit, dolayı, proporsional, repressiv
- sabit, proporsional, mütərəqqi, repressiv
- sabit, birbaşa, proporsional, repressiv
- sabit, dolayı, mütərəqqi, repressiv

134 Vergi dərəcəsi ilə vergi güzəştlərinin məcmusuna nə deyilir?

- vergiqoyma

- vergi güzəştləri
- vergi rejimi
- vergi dərəcəsi
- vergi payı

135 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı müxtəlif subyektlərdir?

- xüsusi vergi
- dolaylı vergi
- birbaşa vergi
- azad vergi
- ümumi vergi

136 Vergilərin qalxması zamanı nə baş verir?

- məcmu təklif artır
- məcmu tələb azalır
- məcmu təklif azalır
- məcmu tələb və təklif azalır
- məcmu tələb və təklif artır

137 Verginin funksiyaları:

- heç biri düz deyil
- fiskal, sosial, tənzimləyici, yenidən bölüşdürücü, nəzarət
- fiskal, sosial, gəlirlilik, tənzimləyici
- fiskal, aydınlıq, sosial, tənzimləyici, nəzarətedici
- fiskal, bölüşdürücü, ədalətlik, nəzarətedici

138 Faiz dərəcəsinin azalması ilə:

- heç biri düz deyil
- pul kütləsinə tələb azalır
- pul kütləsinə tələb artır
- likvid formada vəsait istəyənlərin sayı azalır
- pul kütləsinə tələb dəyişmir

139 $M0 +$ hüquqi şəxslərin hesablaşma hesabında olan pullar + əmanət banklarında tələb olunana qədər olan depozitlər + kommersiya banklarında olan depozitlər:

- pul aqreqatı M1
- aqreqat L
- pul aqreqatı M0
- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M3

140 $M2 +$ depozit sertifikatları + dövlət qiymətli kağızları:

- pul aqreqatı M3
- pul aqreqatı M0
- pul aqreqatı M1
- pul aqreqatı M2
- aqreqat L

141 Qısamüddətli dövrdə fiskal siyasətin xarici balansa yekun təsiri bir çox hallarda:

- səmərəli pul-vergi siyasətindən asılıdır
- ticarət balansının defisitliyindən asılıdır
- faiz dərəcələrinin səviyyəsindən asılıdır
- kapitalın mobillik dərəcəsindən asılıdır
- ticarət balansının profitliyindən asılıdır

142 Təhlilin gedişatında daxili və xarici sabitliyin problemi öyrənilərək iki fundamental prinsip işlənmiş və iqtisadi siyasətdə bir-birindən asılı olmayan iki məqsəd:

- daxili valyuta və xarici valyuta
- idxal və ixrac
- daxili balans və xarici balans
- vergi və investisiya
- investisiya və faiz norması

143 Dövlət borcunun formaları:

- xarici borc, uzunmüddətli borc
- uzunmüddətli borc, xarici borc
- xarici borc, ortamüddətli borc
- xarici borc, qısamüddətli borc
- daxili borc, xarici borc

144 Aşağıdakı hansı vergi növü birbaşa vergiyə aid deyil?

- əmlak vergisi
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- fiziki şəxslərdən gəlir vergisi
- mənfəət vergisi

145 Aşağıdakı hansı vergi növü dolaylı vergiyə aid deyil?

- əlavə dəyər vergisi
- aksizlər
- satışdan vergi
- gömrük rüsumları
- mənfəət vergisi

146 Dövlət büdcəsinin defisiti aşağıdakılardan hansının hesabına maliyyələşdirilə bilər:

- müəssisənin rentabelliyyəsinin artması hesabına
- əlavə vergilərin daxil olmasından
- dövlət müəssisələrinin mənfəəti hesabına
- pul emissiyası hesabına
- qızıl ehtiyatdan vəsaitin ayrılması hesabına

147 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı eyni subyektdir?

- xüsusi vergilər
- birbaşa vergi
- dolaylı vergi
- azad vergilər
- ümumi vergilər

148 Vergi dərəcəsi həcmi ilə büdcəyə vergi daxilolmaları həcmi arasında əlaqəni nümayiş etdirən əyri:

- Valras əyrisi
- Engel əyrisi
- Filips əyrisi
- Laffər əyrisi
- Lorens əyrisi

149 M1 + əhalinin əmanət banklarında olan müddətli depozitləri:

- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M1
- pul aqreqatı M0
- aqreqat L
- pul aqreqatı M3

150 Dövlət bölməsi iqtisadi sistemin digər elementləri ilə üç vasitə ilə əlaqədardır. Bunlar:

- istiqrazlar vasitəsilə, pul vəsaitləri və büdcə vasitəsilə
- pul vəsaitləri, vergi vasitəsilə
- vergi vasitəsilə, büdcə vasitəsilə, istiqrazlar vasitəsilə
- istiqrazlar vasitəsilə, pul vəsaitləri, büdcə vasitəsilə
- büdcə vasitəsilə, dövlət alışı və istiqrazlar vasitəsilə

151 Vətəndaşların, ilk növbədə əhalinin ən ağır maddi vəziyyətdə olan tədbirlərinin inflyasiyadan, işsizlikdən müdafiəsinə yönəldilən siyasət:

- heç biri düz deyil
- dövlətin iqtisadi siyasəti
- dövlətin sosial siyasəti
- dövlətin monetar siyasəti
- dövlətin antiinflyasiya siyasəti

152 Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar –bu:

- heç biri düz deyil
- fiskal, pul-kredit və kombinəlaşdırılmış
- məcmu tələbin tənzimlənməsi
- məcmu təklifin tənzimlənməsi
- məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi

153 əhalinin hər nəfərinə düşən maddi nemətlərin və xidmətlərin kəmiyyət və keyfiyyətini əks etdirən göstərici:

- əmək haqqı
- yaşayış vasitələri
- həyat tərzini
- həyat səviyyəsi
- həyat göstəricisi

154 2-4 ili əhatə edən tsikllər:

- ortamüddətli tsikllər
- Toffər tsiklləri
- Forrester tsiklləri

- qısamüddətli tsikllər
 uzunmüddətli tsikllər

155 40-60 ili əhatə edən tsikllər:

- Forrester tsiklləri
 Toffər tsiklləri
 qısamüddətli tsikllər
 uzunmüddətli tsikllər
 ortamüddətli tsikllər

156 7-12 ili əhatə edən tsikllər:

- Forrester tsiklləri
 Toffər tsiklləri
 uzunmüddətli tsikllər
 ortamüddətli tsikllər
 qısamüddətli tsikllər

157 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi tsikl fazalarına aid deyil?

- canlanma
 böhran
 durğunluq
 yüksəliş
 büdcə kəsirinin artımı

158 Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sürətli artım növünə aid deyil?

- qəfil
 mülayim
 sürətli
 gözlənilən
 ifrat (hiper)

159 Bir-birini ardıcıl əvəz edən tsiklin fazalarını iqtisadçılardan kim müəyyənləşdirmişdir:

- Q.Xabler
 J.Sismondi
 D.Kondratyev
 K.Marks
 K.Mitçel

160 Xarakterinə görə inflyasiyanın növləri:

- heç biri düz deyil
 uyğunlaşan-gözlənilən
 tələb və təklif
 açıq-gizli
 hiper-mülayim

161 İqtisadi böhran, durğunluq, canlanma, yüksəlişin dövrü olaraq təkrarlanması:

- iqtisadi tənəzzül
 iqtisadi tsikl
 iqtisadi böhran

- iqtisadi yüksəliş
- iqtisadi artım

162 İqtisadi tsiklin məzmunu onun daxili qanunauyğunluqlarından asılıdır:

- uzunmüddətli
- qısamüddətli
- elektik faktor
- endogen faktor
- ekzogen faktor

163 İqtisadi tsiklin təbiəti ekzogen və endogen meyillərin vəhdətindən yaranır:

- hamısı düzdür
- ekzogen faktor
- endogen faktor
- elektik faktor
- heç biri düz deyil

164 İqtisadi tsiklin təbiəti xarici səbəblərdən asılıdır:

- hamısı düzdür
- elektik faktor
- qısamüddətli
- ekzogen faktor
- endogen faktor

165 İnflyasiya ilə işsizlik arasında əlaqəni ilk dəfə kim araşdırmışdır?

- K.Marks
- V.Oyken
- O.Filips
- M.Fridman
- C.Keyns

166 İnflyasiya və işsizliyin nəticələri iqtisadiyyatın hansı səviyyəsinin problemdir:

- dünya iqtisadiyyatının
- regional iqtisadiyyatın
- qlobal iqtisadiyyatın
- makroiqtisadiyyatın
- meqaiqtisadiyyatın

167 İnflyasiyanın əksi olub qiymətlərin ümumi səviyyəsinin davamlı və ardıcıl olaraq aşağı düşməsi:

- qiymətin ümumi səviyyəsinin dəyişməsi
- inflyasiya tempi
- qiymət indeksi
- deflyasiya
- staqflyasiya

168 İnflyasiyanın səbəbləri hansılardır:

- hamısı düzdür
- istehsalın sürətli inkişafı
- əmək haqqının əmək məhsuldarlığına nisbətən üstün artımı

- sabit tempfli iqtisadi artım
- istehsalçılar arasında rəqabətin pozulması

169 İnflyasiya ilə işsizlik arasında əlaqəni ilk dəfə kim araşdırmışdır?

- K.Marks
- V.Oyken
- O.Filips
- M.Fridman
- C.Keyns

170 İnflyasiya və işsizliyin nəticələri iqtisadiyyatın hansı səviyyəsinin problemdir:

- dünya iqtisadiyyatının
- regional iqtisadiyyatın
- qlobal iqtisadiyyatın
- makroiqtisadiyyatın
- meqaiqtisadiyyatın

171 Artan kapitalla silahlanma və artan əmək məhsuldarlığı daimi kapitalverimi ilə müşayiət olunur. Bu:

- əməkqoruyucu ETP
- ETP kapitalqoruyucu tipi
- Xiksə görə ETP
- neytral ETP
- Xarroda görə ETP

172 Fasiləsiz proses olub cəmiyyətin inkişafının bütün mərhələlərində baş verən mütərəqqi dəyişiklikləri ifadə edir:

- elmi nailiyyətlər
- sürətli inkişaf
- texnoloji təkmilləşmə
- tərəqqi
- elmi-texniki tərəqqi

173 Alman tarixi məktəbinin metodologiyasını klassik məktəbdən fərqləndirən cəhətlər:

- bunların hamısı
- siyasi iqtisada milli elm kimi baxılması
- iqtisadi və qeyri-iqtisadi amillərə üstünlük verilməsi
- ictimai mənafein şəxsi mənafedən üstün tutulması
- iqtisadi hadisələrə tarixi mövqedən yanaşılması

174 İnflyasiyanın əksi olub qiymətlərin ümumi səviyyəsinin davamlı və ardıcıl olaraq aşağı düşməsi:

- qiymətin ümumi səviyyəsinin dəyişməsi
- inflyasiya tempi
- qiymət indeksi
- deflyasiya
- staqflyasiya

175 İnflyasiyanın səbəbləri hansılardır:

- hamısı düzdür

- istehsalın sürətli inkişafı
- əmək haqqının əmək məhsuldarlığına nisbətən üstün artımı
- sabit tempi iqtisadi artım
- istehsalçılar arasında rəqabətin pozulması

176 Qısamüddətli işsizliyə aiddir:

- tsiklik, friksion
- friksion, tsiklik
- mövsümi, tsiklik
- struktur, tsiklik
- mövsümi, friksion

177 Qiymət artımı və işsizlik dinamikası arasında qrafik asılılıq:

- Engel əyrisi
- Laffer əyrisi
- Filips əyrisi
- Lorens əyrisi
- Valras əyrisi

178 Qiymətlərin ümumi səviyyəsi durmadan yüksəlir, pulun alıcılıq qabiliyyəti durmadan aşağı enir:

- təklif inflyasiyası
- gizli inflyasiya
- tələb inflyasiyası
- açıq inflyasiya
- xərclər inflyasiyası

179 Müasir kapitalizm cəmiyyətində istehsal səviyyəsi ilə məşğulluğu – istehsal olunan əmtəələr, xidmətlər və uyğun olaraq məşğulluq səviyyəsinin ümumi və məcmu məsrəflərin səviyyəsindən birbaşa asılı olduğunu tədqiq edən nəzəriyyəçi:

- C.Mill
- C.Keyns
- J.B.Sey
- A.Marşal
- A.Piqu

180 Uzunmüddətli işsizliyə aiddir:

- tsiklik friksion
- mövsümi, friksion
- friksion, struktur
- mövsümi, tsiklik
- tsiklik, struktur

181 Yunan sözü olub kuklos tsikl anlayışı:

- dövr deməkdir
- dövriyyə deməkdir
- dalğa deməkdir
- çevrə deməkdir
- kontur deməkdir

182 Aşağıdakı əsərlərdən V.Zombarta aid olanını seçin:

- bunların hamısı
- "Sosializm və XIX əsrin sosial hərəkatı"
- "Müasir kapitalizm"
- "Təsərrüfat həyatının quruluşu"
- "Alman sosializmi"

183 İqtisadi tsiklin fazalarına görə fiskal siyasətin növləri:

- büdcə-vergi siyasəti
- diskresion fiskal siyasət
- avtomatik fiskal siyasət
- stimullaşdırıcı və ləngidici fiskal siyasət
- pul-kredit (monetar siyasət)

184 Makroiqtisadi siyasətin ən vacib vəzifəsi:

- müvazinətli qiyməti stabilləşdirmək
- məcmu tələbin stabilləşməsi
- məcmu təklifin stabilləşməsi
- məcmu tələbatın stabilləşməsi
- məcmu xərclərin stabilləşməsi

185 Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı sosial plüralizm konsepsiyasının tərkib hissəsidir?

- bunların hamısı
- kapitalizm
- konerativ təsərrüfat
- ictimai təsərrüfat
- sərvət və kəndli təsərrüfatı

186 İnsanların həyat səviyyəsi yüksək olduqca onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən azalır:

- Oyken qanunu
- Sey qanunu
- Valras qanunu
- Qossen qanunu
- Engel qanunu

187 Sosial bazar təsərrüfatı ifadəsi ilk dəfə kim tərəfindən istifadə olunub?

- K.Marks
- C.Keyns
- A.Myüller-Armak
- M.Fridmen
- P.Samuelson

188 V.Oykenə görə bəşər cəmiyyətində iqtisadiyyatın tipi necə olmalıdır?

- mərkəzdən idarə edilən və mübadilə iqtisadiyyatı
- totalitarizm
- azad, açıq təsərrüfat
- kommunizm
- imperializm

189 Alman tarixi məktəbinin II mərhələsinin əsas nümayəndələri kimdir:

- Q.Şmoller, L.Brentano, K.Büxer
- V.Roşer, B. Hildebrand, K.Knis
- B.Zombart, R.Ştolsman, R.Ştammler, A.Amon
- F.List, A.Müller
- K.Marks, F.Engels

190 Ümidini itirmiş işçi işləmək istəyir, ancaq iş yeri axtarmağı dayandırır:

- gizli işsizlər sırasındadır
- artıq işçi qüvvəsi tərkibində hesaba alınmır
- friksion işsizliyin həcmində nəzərə alınır
- işsizlərin həcmində gözləyənlər sırasındadır
- qanunauyğun olaraq minimum əmək haqqı səviyyəsində yardım alır

191 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun hədlərini xarakterizə etmir?

- xroniki
- mütləq
- nisbi
- iqtisadi
- tədrici

192 Indeksasiya təqaüdçülərin və qərarlaşmış gəlirlərə malik olan cəmiyyətin digər üzvlərinin həyat səviyyəsinin:

- heç biri düz deyil
- artan səviyyədə saxlanması üçün istifadə edilir
- aşağı səviyyədə saxlanması üçün istifadə edilir
- üstün səviyyədə saxlanması üçün istifadə edilir
- normal səviyyədə saxlanması üçün istifadə edilir

193 Şəxsi yardımçı təsərrüfatda yaradılan və əhalinin şəxsi istehlakına natural şəkildə daxil olan vəsaitlərin dəyərini əks etdirir:

- natural gəlirlər
- pul gəlirləri
- real gəlirlər
- şəxsi sərəncamda qalan gəlirlər
- nominal gəlirlər

194 Alman tarixi məktəbi nəyi iqtisadi təhlilin predmeti hesab edirdilər?

- əmək haqqını və istehsal dairəsini
- istehsal sferasını
- istehsal və tədavül sferasını
- iqtisadi və qeyri-iqtisadi amilləri
- təbii resursları

195 Sosial bazar təsərrüfatı nəzəriyyəsinin əsas prinsiplərini kim işləyib hazırlamışdır?

- C.Keyns
- V.Oyken
- Y.Şumpeter

- C.Robinson
- F.Xayek

196 Sosial bazar təsərrüfatı nəzəriyyəsini praktiki olaraq həyata keçirən kim olmuşdur?

- L.Erxard
- F.Xayek
- L.Mizes
- V.Oyken
- A.Ryustov

197 Proteksionalizm sənaye üçün qanundur fikri kimə məxsusdur?

- L.Erxard
- F.List
- L.Mizes
- V.Oyken
- A.Monkretyen

198 Sosial plüralizm konsepsiyası kimə aiddir:

- V.Renke
- F.Xayek
- V.Oyken
- V.Zombart
- A.Ryustov

199 Azad yarış sosial bazar təsərrüfatının əsas elementidir fikri kimə aiddir:

- V.Renke
- F.Xayek
- V.Oyken
- L.Erxard
- A.Ryustov

200 Dövlətin iqtisadiyyatın depresiya dövründə apardığı siyasət:

- monetar siyasət
- tənzimləyici siyasət
- stimullaşdırıcı siyasət
- dayanıqlı siyasət
- fiskal siyasət

201 Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar –bu:

- heç biri düz deyil
- fiskal, pul-kredit və kombinəlaşdırılmış
- məcmu tələbin tənzimlənməsi
- məcmu təklifin tənzimlənməsi
- məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi

202 İqtisadi tsiklin fazalarına görə fiskal siyasətin növləri:

- büdcə-vergi siyasəti
- diskresion fiskal siyasət
- avtomatik fiskal siyasət

- stimullaşdırıcı və ləngidici fiskal siyasət
- pul-kredit (monetar siyasət)

203 Makroiqtisadi sabitliyin məqsədi:

- idxalla ixrac balansını sabitləşdirmək
- istehsalı genişləndirmək
- işsizliyin səviyyəsini sabit saxlamaq
- MG-in artımı, işsizliyin saxlanması, xalis ixrac və qiymət səviyyəsi
- idxala üstünlük vermək

204 Sosial bazar təsərrüfatı anlamı ilk dəfə kimin tərəfindən istifadə olunub?

- K.Menger
- C.Keyns
- A.Myüller-Armak
- M.Fridmen
- P.Samuelson

205 Xammal resursları hansı qrupa bölünür:

- tükənən və təkrar istehsal olunan resurslara
- tükənən və yeniləşən resurslara
- tükənməz resurslara
- tükənməz və təkrar istehsal olunan resurslara
- təkrar istehsal olunan və bərpa olunan resurslara

206 Cəmiyyətin iqtisadi-sosial rifah halını əks etdirən təkrar istehsal:

- geniş və konyukturlu təkrar istehsal
- sadə geniş təkrar istehsal
- fərdi və ictimai təkrar istehsal
- konyukturlu təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal

207 İctimai istehsalın daim təkrarlanan əlaqə və axın formasında yenidən bərpası və təkrarlanması:

- intensiv təkrar istehsal
- ictimai təkrar istehsal
- fərdi təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal

208 İctimai təkrar istehsalın nəticəsi:

- istehsal olunmuş məhsulun dəyərəcə ifadəsi
- məcmu məhsul
- məcmu gəlir
- məcmu ictimai məhsul
- istehsalın milli həcmi

209 İqtisadi şəraitdən asılı olaraq istehsalın həcmnin dəyərəcə fərqli templərlə təkrarlanması:

- ictimai təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal

- konyukturlu təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal

210 İstehsalın dəyərcə daim genişlənən həcmdə təkrarlanması:

- fərdi təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal
- konyukturlu təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal

211 1933-cü ildə ilk dəfə makroiqtisadiyyat anlayışını işlətməmiş, ekonometrikanın banilərindən biri, iqtisadçı – riyaziyyatçı alim:

- Adam Smit
- Raqner Fişer
- Con Meynard Keyns
- Alfred Marşal
- E.Engel

212 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- qarışıq milli iqtisadiyyatın
- asılı milli iqtisadiyyatın
- Açıq milli iqtisadiyyatın
- qapalı milli iqtisadiyyatın
- müstəqil milli iqtisadiyyatın

213 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq inteqrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat

214 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat

215 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- qarışıq milli iqtisadiyyat
- müstəqil milli iqtisadiyyat
- asılı milli iqtisadiyyat
- yarım müstəqil milli iqtisadiyyat
- qapalı milli iqtisadiyyat

216 Milli iqtisadiyyatın modelləri:

- heç biri düz deyil
- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat, qarışıq modelli milli iqtisadiyyat
- liberal milli iqtisadiyyat, inzibati milli iqtisadiyyat, tənzimlənən milli iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadi model
- sosial və liberal modeli iqtisadiyyat

217 İstehlakın həcminə təsir edən əsas amillər:

- gəlirin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- alıcının zövqü, psixoloji və sosioloji amil
- qiymət, alıcının zövqü, gəlirlərin səviyyəsi
- yığının həcmi, gəlirlərin səviyyəsi

218 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- iqtisadi inteqrasiya, milli iqtisadi stabillik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
- iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin stabillik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət
- məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
- iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət
- iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına inteqrasiya

219 İl ərzində istehsal edilmiş məhsulun dəyərini həmin fondların orta illik dəyərində olan nisbəti:

- fond qalığı
- amortizasiya
- fond tutumu
- amortizasiya norması
- fondverimi

220 İstehsal proseslərinin daimi bərpası və təkrarlanması:

- üç bənd düzdür
- təkrar istehsal
- fərdi təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal

221 İstehsalın dəyərcə əvvəlki həcmdə təkrarlanması:

- fərdi təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- konyukturlu təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal

222 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- e) sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- b) sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- c) aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- d) sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat

223 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat

224 Makroiqtisadi subyektlərin müəyyənləşdirilməsinin əsas kriteriyası spesifik roldur ki, onlardan hər biri iqtisadi fəaliyyətin təşkilində öz rolunu yerinə yetirir. Bu subyektlərə aiddir:

- xarici, sahibkar və aksioner sektor
- xarici sektor, sahibkarlıq, dövlət və ev təsərrüfatı sektoru
- ev təsərrüfatı, firma və dövlət sektoru
- xarici, dövlət, aksioner və sahibkarlıq sektoru
- xarici, ev təsərrüfatı, dövlət sektoru

225 Ev təsərrüfatının məqsədi:

- iş qüvvəsinin hərəkətinin maksimumlaşdırılması
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- faydalılığın maksimumlaşdırılması
- rentanın maksimumlaşdırılması
- əmtəə və xidmətlərin istehlakının maksimumlaşdırılması

226 Makroiqtisadi bazarları müəyyənləşdirin:

- tələb, təklif, valyuta və xidmətlər bazarı
- əmtəə və xidmətlər, maliyyə, iqtisadi resurslar və valyuta bazarı
- istehlak malları, istehsal vasitələri, xidmətlər və maliyyə bazarı
- qiymətli kağızlar, istehlak malları və xidmətlər bazarı
- tələb və təklif, istehsal vasitələri, xidmətlər və valyuta bazarı

227 İstehlakın həcminə təsir edən əsas amillər:

- gəlirin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- alıcının zövqü, psixoloji və sosioloji amil
- qiymət, alıcının zövqü, gəlirlərin səviyyəsi
- yığımın həcmi, gəlirlərin səviyyəsi

228 Milli gəlirdən şəxsi gəlirlərə keçərkən hansılar nəzərə alınmır?

- dolaylı vergilər
- transfert ödəmələri
- müəssisələrdən tutulmuş vergilər
- fərdi vergilər
- sosial sığorta ödəmələr

229 Milli hesablar sistemində (MHC) mülkiyyətdən gəlirlər kateqoriyasına aid edilir:

- xirda sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- qeyri-korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- xüsusi sahibkarlıq sektorunun mənfəəti

- korporativlərin mənfəəti

230 Ölkənin istehsalının inkişaf dərəcəsini, onun əhalisinin rifah halını ən real müəyyən edən göstərici:

- adambaşına düşən ümumi milli məhsul
 ümumi milli məhsul
 ümumi daxili məhsul
 xalis milli məhsul
 milli gəlir

231 Təkrar hesablanmanı aradan qaldırmaq üçün:

- heç biri düz deyil
 bütün ictimai məhsulun ümumi məbləği kimi
 mövcud məhsulların satış qiyməti ilə aralıq məhsul satışından alınan fərq
 istehlak fondu ilə yığım fondu arasındakı fərq kimi
 ümumi məhsulla aralıq məhsulun fərq kimi hesablanan son ictimai məhsul

232 Bütün iqtisadi subyektlərin fəaliyyətinin ümumiləşmiş nəticəsinin predmeti hansı yanaşma üsulu vasitəsilə öyrənilir?

- dünya iqtisadiyyatı
 makroiqtisadi
 mikroiqtisadi
 mezoiqtisadi
 meqoiqtisadi

233 Tarixi olaraq makroiqtisadiyyatın predmeti və metodu nə vaxt formalaşmışdır?

- XX əsrin 50-ci illəri
 XX əsrin 20-ci illəri
 XX əsrin 30-cu illəri
 XIX əsrin 30-cu illəri
 XIX əsrin 50-ci illəri

234 Makroiqtisadiyyatın yarım sistemi bir-birilə üzvi surətdə bağlı olan sahələr kompleksi:

- meqoiqtisadiyyat
 makroiqtisadiyyat
 mikroiqtisadiyyat
 mezoiqtisadiyyat
 qlobal iqtisadiyyat

235 Makroiqtisadi subyektlərin müəyyənləşdirilməsinin əsas kriteriyası spesifik roldur ki, onlardan hər biri iqtisadi fəaliyyətin təşkilində öz rolunu yerinə yetirir. Bu subyektlərə aiddir:

- xarici, sahibkar və aksioner sektor
 xarici sektor, sahibkarlıq, dövlət və ev təsərrüfatı sektoru
 ev təsərrüfatı, firma və dövlət sektoru
 xarici, dövlət, aksioner və sahibkarlıq sektoru
 xarici, ev təsərrüfatı, dövlət sektoru

236 Makroiqtisadi bazarları müəyyənləşdirin:

- tələb, təklif, valyuta və xidmətlər bazarı

- əmtəə və xidmətlər, maliyyə, iqtisadi resurslar və valyuta bazarı
- istehlak malları, istehsal vasitələri, xidmətlər və maliyyə bazarı
- qiymətli kağızlar, istehlak malları və xidmətlər bazarı
- tələb və təklif, istehsal vasitələri, xidmətlər və valyuta bazarı

237 Ev təsərrüfatının məqsədi:

- iş qüvvəsinin hərəkətinin maksimumlaşdırılması
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- faydalılığın maksimumlaşdırılması
- rentanın maksimumlaşdırılması
- əmtəə və xidmətlərin istehlakının maksimumlaşdırılması

238 Sahələrin, istehsal növlərinin və ərazi komplekslərinin qarşılıqlı əlaqəli sistemi:

- bütün istehsal sahələrinin məcmusu
- milli iqtisadiyyat
- sahələr kompleksinin məcmusu
- ərazi iqtisadiyyatı
- regional iqtisadiyyat

239 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi modelləri:

- heç biri düz deyil
- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat və qarışıq iqtisadi modellər
- inzibati-amirlik modeli, liberal və qarışıq model
- ənənəvi və dövlət tənzimlənməsi modeli
- inzibati, qarışıq və ənənəvi model

240 Müasir makroiqtisadi modelləşdirmənin marjinal nümayəndəsi kim idi?

- A.Marşall
- U.Cevons
- L.Valras
- C.B.Klark
- V.Pareto

241 Müasir makroiqtisadiyyatın banisi:

- A.Kondratyev
- C.Keyns
- A.Marşal
- B.Sey
- B.Baverk

242 Müasir makroiqtisadi nəzəriyyənin banisi:

- V.V.Kosova
- C.Keyns
- A.Marşal
- N.D.Kondratyev
- L.Valras

243 İqtisadi sistem nəzəriyyəsi kim tərəfindən işlənib?

- A.Marşal

- U.Rostou
- K.Marks
- P.Samuelson
- E.Sluçkim

244 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- mikroiqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
- milli iqtisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat

245 Ölkənin illik məhsulunu milli gəlirlə eyniləşdirən klassik siyasi iqtisad məktəbinin nümayəndəsi:

- J.B.Sey
- A.Smit
- D.Rikardo
- S.Sismondi
- K.Marks

246 Nəticə göstəricilərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunan əsas göstərici:

- milli sərvət
- milli gəlir
- ümumi məhsul
- xalis milli məhsul
- ümumi daxili məhsul

247 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar makroiqtisadiyyata aiddir?

- rentabellik səviyyəsinin yüksəlməsi
- son bir ildə ölkədə inflyasiyanın səviyyəsi 2% təşkil etmişdir
- keçən tədris ilində ADİU-ya 1500 nəfər tələbə qəbul olunub
- 2001-ci ildə AR Dövlət neft şirkəti tərəfindən 8 mln. ton xam neft istehsal olunub
- bu il Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 500 yeni iş yeri açılıb

248 Makroiqtisadi səviyyədə infrastrukturun formaları:

- yarmarka və əmtəə bazarı
- istehsal və sosial infrastruktur
- iqtisadi infrastruktur
- sosial infrastruktur
- istehsal infrastruktur

249 İctimai təkrar istehsalın formaları:

- tənəzzüllü sadə və geniş təkrar istehsal
- sadə, geniş, konyukturalı və tənəzzüllü geniş təkrar istehsal
- sadə və geniş təkrar istehsal
- tənəzzüllü və konyukturalı təkrar istehsal
- konyukturalı sadə və geniş təkrar istehsal

250 İctimai təkrar istehsalın tipləri:

- qarışıq, geniş, ekstensiv

- sadə və təkrar
- geniş, sadə, intensiv
- ekstensiv, geniş, sadə
- ekstensiv, intensiv, qarışıq

251 Makroiqtisadi səviyyədə istehsal və istehlak xarakterli məhsul və xidmətlər istehsalının daim təkrarlanması prosesi:

- cavablar düz deyil
- geniş təkrar istehsal
- ictimai təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- fərdi təkrar istehsal

252 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- məcmu tələb
- ümumi gəlir
- ümumi daxili məhsul
- ümumi yığıl (əmanət)
- ümumi xərclər

253 Milli sərvətin yeniləşməsinin və artırılmasının əsas mənbəyi:

- ixracdır
- milli gəlirdir
- daxili məhsuldur
- ictimai məhsuldur
- idxaldır

254 Təkrar istehsal nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- A.Smit
- U.Petti
- K.Marks
- F.Akvinski
- F.Kene

255 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat

256 İqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyat:

- asılı, inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- zəif və yarımasılı inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat

257 ÜDM aşağıdakılardan hansılarla səciyyələnir?

- hamısı düzdür
- ÜDM dəyər ifadəsində əks olunur
- ÜDM kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- ÜDM həm dəyər, həm də kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- yuxarıda göstərilənlərdən heç biri düz deyil

258 ÜDM neçə metodla hesablanır?

- maya dəyərinə görə
- gəlirlərə görə, xərclərə görə, əlavə dəyərə görə
- əmək haqqına və istehsal xərclərinə görə
- sabit və dəyişən xərclərə görə
- ümumi və dəyişən xərclərə görə

259 ÜDM-dan xalis milli məhsula (XMM) keçmək üçün nə etmək lazımdır?

- birbaşa vergiləri çıxmaq lazımdır
- xalis investisiya xərclərini əlavə etmək lazımdır
- amortizasiya xərclərini çıxmaq lazımdır
- əsas fondların aşınması dəyərini ÜDM-a əlavə etmək lazımdır
- müstəqim (dolay) vergiləri çıxmaq lazımdır

260 ÜDM-nin real həcmi müəyyən etmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

- yığım deflyatoru
- ÜMM deflyatoru
- ÜDM deflyatoru
- məcmu gəlir deflyatoru
- qiymət deflyatoru

261 ÜMM-un hesablanması metodları:

- gəlirlərin məcmusuna görə
- istehsala görə, xərclərin və gəlirlərin məcmusuna görə
- xərclərə və milli gəlirə görə
- milli gəlirə və xalis milli məhsula görə
- istehsalın səviyyəsi və xalis milli məhsula görə

262 Ümumi daxil məhsul nə deməkdir?

- heç biri doğru deyil
- bütün istehsal edilən əmtəə və xidmətlərin cəmi
- bütün satılmış əmtəə və xidmətlərin həcmi
- istehlak üçün nəzərdə tutulmuş bütün hazır məhsulların kəmiyyəti
- bütün son məhsul və xidmətlərin bazar dəyəri

263 Ümumi daxili məhsul (ÜDM) və Ümumi milli məhsul (ÜMM) hansı metodla hesablanır?

- gəlir, sahə və xərc metodu
- hesab metodu
- balans metodu
- hesab və xərc metodu
- balans və gəlir metodu

264 Ümumi milli məhsul ilə ümumi daxili məhsul arasında nominal fərq adətən neçə faiz təşkil edir:

- 6%-dən artıqdır
- milli iqtisadiyyatın qloballaşma və integrasiyası nəticəsində 1%-dən çox artmağa meyillidir
- 1%-dən artıq olmur
- 5%-dən artıqdır
- 4%-dən artıqdır

265 $Y=C+İ+NX$, burada Y – milli gəlir, C – son istehlak, $İ$ – yığım (investisiya), NX – əmtəə və xidmətlərin xalis ixracı. Bu:

- istehlak və investisiya funksiyasıdır
- əsas makroiqtisadi bərabərlikdir
- daxili xarici bərabərlik modelidir
- investisiyaya nisbətən gəlirin dəyişmə koefisientidir
- gəlirə nisbətən investisiyanın dəyişmə koefisientidir

266 Yeni avadanlığın tətbiqi nəticəsində mövcud əmtəənin istehsalı ilə məşğul olan işçilərin sayı 1,5 dəfə azalır, əmək məhsuldarlığı isə 3 dəfə artır. Məhsulun fiziki həcmnin necə dəyişildiyini tapın:

- məhsulun fiziki həcmi 3,0 dəfə artmışdır
- məhsulun fiziki həcmi 2 dəfə artmışdır
- məhsulun fiziki həcmi 4 dəfə artmışdır
- məhsulun fiziki həcmi 1,5 dəfə artmışdır
- məhsulun fiziki həcmi 2,5 dəfə artmışdır

267 M.Porterin nəzəriyyəsinə əsasən müasir xarici ticarətin inkişafını müəyyənləşdirən neçə əsas parametr vardır:

- altı
- beş
- dörd
- üç
- iki

268 A.Smit beynəlxalq ticarətin mövcudluğunu və faydalılığını:

- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı orta son hədd xərclərdəki fərqdə görürdü
- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı mütləq xərclərdəki fərqdə görürdü
- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı zəruri xərclərdəki fərqdə görürdü
- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı son hədd xərclərdəki fərqdə görürdü
- müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı ümumi xərclərdəki fərqdə görürdü

269 İxrac tarifi ilə idxal kvotası arasındakı fərq:

- tarifdən daxili bazara xarici məhsulların tam dayandırılması üçün istifadə oluna bilər, o vaxt ki, kvotadan bu məqsəd üçün istifadə oluna bilməz
- kvota milli istehsalı xarici rəqabətdən daha etibarlı müdafiə edə bilər, nəinki tarif
- kvota dövlətə heç vaxt gəlir gətirmir, nə vaxt ki, tarif belə uduşu təmin edə bilər
- tarif dövlətə heç vaxt gəlir gətirmir, nə vaxt ki, kvota belə uduşu təmin edə bilər
- kvota daxili bazara xarici məhsulların axınını məhdudlaşdırmaq üçün istifadə oluna bilər, nə vaxt ki, tarifdən bu məqsəd üçün istifadə etmək olmur

270 A.Smitin və D.Rikardonun beynəlxalq ticarətlə bağlı hansı fikirləri ziddiyyət təşkil edirdi?

- əmək məhsuldarlığının mütləq artırılması imkanı
- azad xarici ticarətin zəruriliyi və məqsədyönlülüyü
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar mütləq xərclərin həcmnin azaldılması

- məhsul istehsalı ilə əlaqədar nisbi xərclərin həcmnin azaldılması
- bəzi məhsulların az xərclə istehsalının faydalılığı

271 E.Xekşer və B.Olin ölkələr arasında həm əmtəələrin, həm də istehsal amillərinin yerdəyişməsinə çətinləşdirən məhdudiyyətləri:

- bank faizlərinin qalxacağını söyləyirdilər
- ədalətli hesab edirdilər
- mənfi qiymətləndirirdilər
- idxal və ixracın zəifləməsi kimi qəbul edirdilər
- ölkəyə investisiya qoyuluşlarının çətinləşəcəyini bildirirdilər

272 Gəlirin istehlak edilməyən, yığma yönəldilən hissəsi:

- gəlirin həcmi
- əmanət
- istehlak
- izafi məhsul
- izafi dəyər

273 əhali gəlirləri:

- natural gəlirlərdən ibarətdir
- milli gəlirin pul, məhsul və xidmətlər şəklində ev təsərrüfatlarının sərəncamına keçən hissədir
- əmək haqqından ibarətdir
- pul gəlirlərindən ibarətdir
- nominal və real gəlirlərdən ibarətdir

274 Gəlirlərin dəyişməsinin investisiyaların dəyişməsindən asılılığını xarakterizə edən əmsal:

- yığım etmək arzusu
- akselerator
- investisiya arzusu
- multiplikator
- istehlakçı arzusu

275 Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

- D.Rikardo
- A.Smit
- A.Marşall
- L.Valras
- C.Keyns

276 İstifadə edilmə növünə görə investisiyalar:

- birbaşa və portfel
- borc və sahibkar
- dövlət və xüsusi
- dövlət və birbaşa
- dövlət və portfel

277 əhali gəlirlərinin səviyyəsindən asılı olaraq indeksasiya sistemində hansı yanaşma prosesinə üstünlük verilir?

- heç biri düz deyil

- diferensial yanaşma
- birbaşa yanaşma
- birbaşa yanaşma
- normal yanaşma

278 Tələb və təklif balansı tam məşğulluq şəraitində inflyasiya olmadıqda:

- heç biri düz deyil
- xarici tarazlıq
- daxili tarazlıq
- beynəlxalq tarazlıq
- mübadilə kursu siyasəti

279 İqtisadi siyasətin ənənəvi təhlil metodu iqtisadi gözləməyə adekvat təsir edə bilmir, bunu müasir iqtisadi nəzəriyyədə necə adlandırırlar:

- Xiksin tənqidi
- Fişerin tənqidi
- Keynsin tənqidi
- Oykenin tənqidi
- Lukasın tənqidi

280 Məhsulun qiymətinin müəyyən miqdar dəyişməsi nəticəsində ona olan tələbin hansı miqdarda dəyişməsi nəyi göstərir?

- qiymət elastikliyi
- tələb elastikliyi
- təklif elastikliyi
- tələbin qiymətlə bağlı elastikliyi
- təklifin qiymətlə bağlı elastikliyi

281 Dövlətin məcmu tələb və məcmu təklifdən dinamik tarazlığı təmin etmək məqsədi ilə arzu olunan məşğulluq, qiymət səviyyəsi və gəlir artımına təsiri:

- dövlətin, gəlirlərin artırılması siyasəti
- dövlət tərəfindən planlaşdırma siyasəti
- qiymətin tənzimlənməsi ilə bağlı siyasət
- dövlətin sabitləşdirmə siyasəti
- məşğulluğun təmin olunması ilə bağlı siyasət

282 AS əyrisinin klassik variantı göstərir ki, uzunmüddətli dövrdə məcmu tələbin dəyişməsi:

- bank faizləri qiymət səviyyəsinə təsir edir
- məhsulun həcminə təsir etmir, yalnız qiymət S səviyyəsinə təsir edir
- məhsulun həcminə təsir edir, qiymət səviyyəsinə yox
- məhsulun həcminə və qiymət səviyyəsinə təsir etmir
- qiymət səviyyəsinə təsir etdiyi kimi məhsul həcminə də təsir edir

283 ən ümumi mənada məcmu tələb və məcmu təklif arasında olan iqtisadi tarazlıq nəyi ifadə edir?

- heç biri doğru deyil
- bazarlarda qiymətlə tələbat arasında olan uyğunluğu
- dövlət bölməsi ilə özəl bölmə arasında olan əlaqəni
- cəmiyyətdə iqtisadi ehtiyatlar və tələbatlar arasında olan uyğunluğu
- cəmiyyətdə sahibkarların mənafeyi ilə dövlətin iqtisadi siyasəti arasında olan qarşılıqlı əlaqəni

284 əgər iki əmtənin çarpaz elastiklik əmsalı 1,5 –ə bərabərdir sə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bir əmtənin qiyməti ikinci əmtənin qiymətindən 1,5 dəfə aşağıdır
- bir əmtənin qiyməti digər əmtənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

285 əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- təklif qanunu fəaliyyət göstərir
- təklif əyrisi daha az mailli şəklə malik olur
- təklif əyrisi daha dikdir
- əmtəyə tələb yüksək olacaq
- əmtənin qiyməti sabit olacaq

286 əgər mağazanın sahibi qara çörəyin qiymətini qaldırmaq qərarına gəlirlə, yerdə qalan mağazalar da qiymət əvvəlki kimi qalırsa, on da nəticədə:

- bazarda qara çörəyin təklifi artar
- mağazanın qara çörək satışında gəliri artar
- mağazanın qara çörək satışından gəliri aşağı düşər
- mağazanın qara çörək satışından gəliri dəyişməz
- digər mağazalarda qara çörəyə tələb azalar

287 İqtisadçı-alim, riyaziyyatçı olmaqla bütün bazarlarda azad rəqabət şəraitində eyni zamanda nail olmaq imkanını əsaslandırılmışdır:

- K.Marks
- L.Valras
- E.Domar
- R.Xarrod
- C.Keyns

288 İstehsal xidmətlərinə olan səmərəli təklif və səmərəli tələb xidmətlər bazarında tarazlaşır, səmərəli təklif və səmərəli tələb məhsullar bazarında tarazlaşır, satış qiymətləri məhsuldar xidmətlərdə ifadə olunmuş istehsal xərclərinə bərabər nəzəriyyə kimindir və necə adlanır:

- C.Xiksin fərdi texnoloji nəzəriyyəsi
- L.Valrasın ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi
- A.Marşalın fərdi tarazlıq nəzəriyyəsi
- E.Çemberlinin ümumi tarazlıq nəzəriyyəsi
- C.Klarkın inkişaf edən sistem daxilində tarazlıq nəzəriyyəsi

289 əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- heç nə dəyişməz
- tarazlı qiymət artar
- əmtənin tarazlı həcmi artar
- əmtənin tarazlı həcmi azalar
- tarazlı qiymət azalar

290 əgər benzinin qiymətin artması baş verərsə, onda bu səbəb olar:

- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sağa doğru hərəkət edəcək

- avtomobilin qiyməti artacaq
- benizinə tələb artacaq
- nəqliyyat xidmətlərinə tələbin azalacaq
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sola doğru hərəkət edəcək

291 əgər buğda yetişdirən fermerlərdən biri öz məhsulunu bazar qiymətindən aşağı qiymətlərə satmağa başlayarsa, onda bu:

- bazar qiymətlərinə təsir etməz
- qarğıdalının bazar qiymətini qaldırır
- buğdanın bazar qiymətini qaldırır
- buğdanın bazar qiymətini aşağı salar
- qarğıdalının bazar qiymətini aşağı salar

292 əgər çayın qiyməti əhəmiyyətli şəkildə artırsa limonların qiyməti necə dəyişər?

- əvvəlcə artar, sonra düşər
- artar
- aşağı düşər
- dəyişməz qalar
- əvvəlcə azalar, sonra artar

293 əgər dövlət tütün məmulatlarına yüksək vergilər tətbiq edirsə, onda tütün məmulatları bazarında hansı dəyişikliklər baş verər?

- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı həcm yüksələr
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm dəyişməz qalar
- dəyişməz tarazlı qiymət zamanı tarazlı həcm aşağı düşər
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm aşağı düşər
- həm tarazlı qiymət, həm də tarazlı həcm azalar

294 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik -2 yə bərabədirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır
- bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

295 İnteraksiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsini xarakterizə edən əmsal:

- əmanət istəyi
- akselerator
- investisiya istəyi
- multiplikator
- istehlak arzusu

296 İnteraksiya kapitalının optimal həcmi dedikdə:

- mövcud texnologiya istehlakın həcmi artırır
- mövcud texnologiya maksimum gəliri təmin edir
- mövcud texnologiya əmək məhsuldarlığını artırır
- mövcud texnologiya intensivliyi artırır
- mövcud texnologiya məhsulun maya dəyərini aşağı salır

297 İnvestisiyanın həcm və dinamikasına təsir edən amillər:

- hamısı düzdür
- ümumi daxili məhsulun real həcmnin dəyişməsi
- milli gəlirin real həcmnin dəyişməsi və real faiz dərəcəsi
- xalis məhsulun real həcmnin dəyişməsi və faiz dərəcəsi
- məcmu ictimai məhsulun real həcmnin dəyişməsi

298 Xarici borc kapitalının cəlb olunması və qızıl valyuta ehtiyatları hesabına ödəniş balansının mənfə qalığının sistemətik olaraq örtülməsi:

- istehsalçı böhranı
- likvidliyin böhranı
- ödəniş balansının böhranı
- alıcılıq qabiliyyətinin böhranı
- valyuta böhranı

299 Müvazinət qiyməti və valyutanın bazar qiyməti – bu valyuta bazarında valyuta təklifinin mübadilə kursudur ki:

- qiymətli kağızlar bazarını tənzimləyir
- onun qiymətini müəyyənləşdirir
- maliyyə bazarını tənzimləyir
- ona olan tələbə bərabərdir
- qiymətli kağızların dəyərini müəyyənləşdirir

300 Deviz bazarında tələb və təklifin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində formalaşan valyuta kursu:

- tənzimlənən valyuta kursu
- müəyyənləşmiş valyuta kursu
- müvazinətli valyuta kursu
- üzən valyuta kursu
- beynəlxalq valyuta kursu

301 Maraqlı olan ölkələrin beynəlxalq razılıq nəticəsində öz ölkələrinin valyutalarının mübadiləsinin nisbətini tənzimləmək məqsədi ilə müəyyən səviyyədə və müəyyən proporsiyalar həddində həyata keçirdiyi kurs:

- tənzimlənən valyuta kursu
- müvazientli valyuta kursu
- üzən valyuta kursu
- mütləq müəyyənləşdirilmiş valyuta kursu
- beynəlxalq valyuta kursu

302 Adətən geniş yayılmış üçüncü valyutaya münasibətdə valyuta kursunun iki valyuta kursu əsasında hesablanması necə müəyyən olunur:

- “Forvard” kursu
- “spot” kursu
- alıcı kursu
- “kros” kursu
- satıcı kursu

303 İşlənmə qaydasına görə valyutanın növləri:

- qismən və çevrilməz valyuta
- tam çevrilən valyuta
- tam və qismən çevrilən valyuta
- tam və çevrilməz valyuta
- tam, qismən və çevrilməz valyuta

304 Valyuta sisteminin xarici elementi:

- çek
- pul
- order
- valyuta
- qiymətli kağız

305 Yalnız bir ölkə daxilində tətbiq edilən valyuta:

- yerli valyuta
- çevrilən valyuta
- çevrilməz valyuta
- qismən çevrilən valyuta
- kollektiv valyuta

306 Açıq iqtisadiyyatda stabilləşmə siyasətinin strateji məqsədi:

- əmtəə və xidmətlərin beynəlxalq mübadiləsi
- cari ödənişlərin qalığı – xalis ixrac
- statistik hesabat – satış və maliyyə əməliyyatları
- idxal-ixracın tarazlığı
- “ikili tarazlığı” əldə etmək tam məşğulluq şəraitində ümumi tarazlıq

307 Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatları balansının və tədiyyə balansının saldosunun məcmusu (həmişə) bərabərdir:

- R
- 1
- + 1
- 1
- 0

308 Ölkələr arasında maliyyə və ticarət əməliyyatları aparılması prosesində bazar formalaşır ki, burada milli valyutaların mübadiləsi nəticəsində onların mübadilə kursu müəyyənləşir ki, bu da:

- pul bazarıdır
- qiymətli kağızlar bazarıdır
- deviz bazarıdır
- maliyyə bazarıdır

309 Dövlətin tənzimlənməyən deviz (valyuta) bazarında milli valyutanın kursu hansı mexanizmin vasitəçiliyi ilə müəyyənləşir?

- investisiyaların həcmi
- tələbat-tələb
- tələb və təklifin
- tələbat-təklif
- gəlirlərin səviyyəsi

310 Deviz bazarında tələb və təklifin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində formalaşan valyuta kursu:

- tənzimlənən valyuta kursu
- müəyyənlanmış valyuta kursu
- müvazinətli valyuta kursu
- üzən valyuta kursu
- beynəlxalq valyuta kursu

311 Xarici borc kapitalının cəlb olunması və qızıl valyuta ehtiyatları hesabına tədiyyə balansının mənfi qalığının sistemətik olaraq örtülməsi:

- istehsalçı böhranı
- likvidliyin böhranı
- tədiyyə balansının böhranı
- alıcılıq qabiliyyətinin böhranı
- valyuta böhranı

312 Bu qiymətlərdən hansı dünya bazarında mövcud deyil?

- pərakəndə satış qiymətləri
- adi kommersiya əməliyyatları və ödəmələri üçün olan qiymətlər
- sərbəst çevrilən və qismən çevrilən qiymətlər
- klirinq razılıqları üzrə qiymətlər
- kömək proqramı üzrə qiymətlər

313 Ölkələr arasında əmək bölgüsünün, burada bir sahə və ya müəssisədə müəyyən məhsul istehsalının cəmlənməsi ilə xarakterizə olunan istehsalın təşkili forması:

- sahələrarası beynəlxalq ixtisaslaşma
- ixtisaslaşma
- müəssisədaxili ixtisaslaşma
- beynəlxalq ixtisaslaşma
- regional ixtisaslaşma

314 Dövlətlərarası və ya hökumətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilən qiymətlər:

- dünya qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- tədavül qiymətləri
- ticarət qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

315 Bir ölkəyə əmtəə gətirilməsinin və ya oradan çıxarılmasının qadağan edilməsi:

- gömrük qadağası
- bonus
- embarqo
- realizənin olmaması
- vergi qadağası

316 Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları və əsas elementləri:

- təmərküzləşmə və mərkəzləşmə
- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma və kooperasiyalaşdırma

- mərkəzləşmə və ixtisaslaşma
- kooperasiyalaşdırma və mərkəzləşmə

317 Xarici iqtisadi siyasət Azərbaycanda neçə istiqamətdə həyata keçirilir?

- xarici investisiya siyasəti
- xarici ticarət siyasəti
- xarici ticarət və ödəniş balans
- xarici ticarət, investisiya, xarici ticarət ödənişi
- xarici ticarət, investisiya, xarici yardım, ödəniş balans

318 Müxtəlif ölkələrin fiziki və hüquqi şəxsləri arasında mövcud olan təsərrüfat əlaqələri:

- beynəlxalq inteqrasiya
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- ölkənin beynəlxalq investisiya mövqeyi
- beynəlxalq iqtisadi münasibətlər
- kapitalın beynəlxalq hərəkəti

319 Xarici müvazinət dəyişikliklərinin daxili müvazinətdə əks olunmasını ifadə edən model:

- daxili tarazlıq modeli
- daxili-orta tarazlıq modeli
- xarici-orta tarazlıq modeli
- daxili-xarici tarazlıq modeli
- xarici tarazlıq modeli

320 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə mənfi saldo göstərir ki:

- ölkə xarici investisiyalardan imtina edir
- ölkədə xarici investisiyalar artmışdır
- ölkədə xarici investisiyalar azalmışdır
- ölkə xarici investisiyaları planlaşdırır
- ölkənin xarici investisiyalardan əldə etdiyi gəlir

321 BMT-nin metodikası üzrə dünya ölkələrinin təsnifat göstəricilərindən biri:

- ümumi iqtisadi müvazinətin təmin olunması
- insan potensialının inkişafına görə ömür müddəti
- coğrafi amillər
- ixrac həcmi
- xarici borcun səviyyəsi

322 Ödəniş balansında yardım formasında göstərilən əmtəə və xidmətlərin dəyəri neçə dəfə əks olunur?

- əks olunmur
- iki dəfə
- bir dəfə
- üç dəfə
- dörd dəfə

323 Ayrı-ayrı ölkələr arasında müstəqillik, bərabərlik, bir-birinin daxili işinə qarışmamaq və tərəflərin qarşılıqlı səmərə prinsipi əsasında müxtəlif iqtisadi və elmi-texniki əlaqələrin obyektiv inkişafı:

- beynəlxalq kredit

- beynəlxalq əmək bölgüsü
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- beynəlxalq lizinq
- beynəlxalq tədiyyə vasitəsi

324 Milli hesablar sistemində bütün göstəricilər nəyə əsasən hesablanır:

- hamısı düzdür
- cari ilin bazar qiymətlərinə əsasən
- istehsalın artım tempinə görə
- keçən ilin bazar qiymətinə görə
- heç biri düz deyil

325 Şəxsi gəlirdən birbaşa gəlirlərin ümumi məbləğinin çıxılması yolu ilə müəyyənləşən gəlir:

- hamısı düzdür
- sərəncamda qalan gəlir
- şəxsi gəlir
- sahibkar gəliri
- dövlət büdcəsinə keçən gəlir

326 Ümumi milli məhsul deflyatoru və ümumi daxili məhsul deflyatoru istifadə olunur:

- qiymətin ümumi səviyyəsi hesablandıqda
- nominal kəmiyyətin reala keçməsində yenidən hesablanmasında
- nominal kəmiyyətin yenidən hesablanmasında
- real kəmiyyətin yenidən hesablanmasında
- real kəmiyyətdən nominal kəmiyyətə keçmədə yenidən hesablanmasında

327 Cari ildə yaradılmış (istehsal olunmuş) bütün əmtəə və xidmətlərin fiziki həcmünün məcmusu kimi müəyyənləşir, bu:

- ümumi mənfəətdir
- istehsalın real həcmidir
- qiymətlərin ümumi səviyyəsidir
- cari bazar qiymətləridir
- gəlirlər üzrə ÜDM-un hesablanması

328 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə müsbət saldo göstərir ki:

- ölkəni xaricdən alacağı kredit faizi təmin etmir
- ölkə xarici ölkələrdə investisiyaların artırır
- ölkə xarici investisiya qoyuluşunu planlaşdırır
- ölkə xarici ölkəyə investisiya qoyuluşunu azaldır
- ölkə xarici ölkəyə veriləcək kredit faizini artırır

329 Beynəlxalq ticarətin istənilən iştirakçısı elə məhsulların ixracına çalışmalıdır ki, onların istehsalında həmin ölkə tərəf müqabillərinə nisbətən üstünlüyə malik olduğu istehsal amillərindən intensiv istifadə etsin konsepsiyasının müəllifləri:

- Smit-Olin
- Rikardo-Olin
- Smit-Rikardo
- Olin-Leontyev
- Xekşer-Olin

330 Aşağıdakılardan hansı dövlətin iqtisadi tənzimləmə funksiyasına daxil deyildir?

- rəqabətin qorunması və gəlirlərin yenidən bölgüsü
- rəqabətin qorunub saxlanması
- işsizliyin və inflyasiyanın tənzimlənməsi
- büdcə gəlirləri və xərcləri nisbətinin tənzimlənməsi
- gəlir və sərvətlərin yenidən bölüşdürülməsi

331 İnhisarlaşdırma, ekoloji problemlər, cəmiyyətin resurslarının qeyri-səmərəli bölüşdürülməsi, ictimai məhsulun istehsalının zəruriliyi, gəlirlərin bölüşdürülməsində qeyri-bərabərlik, dünya bazarlarında rəqabətin güclənməsi dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin:

- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin iqtisadi alətidir
- dövlətin funksiyasıdır:
- dövlətin iqtisadiyyatın tənzimlənməsi şərtidir
- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin səbəbləridir
- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qanuni bazasıdır

332 Dövlətin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətləri:

- xarici-iqtisadi, pul-kredit siyasəti
- valyuta, idxal-ixrac, sosial və xarici iqtisadiyyat
- məşğulluq, antiinflyasiya, pul-kredit siyasəti
- pul-kredit, fiskal, sosial və xarici iqtisadi siyasət
- fiskal, moneta və keynsçi

333 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin nəzəri-konseptual əsasları:

- marjinal, klassik və keynsçi konsepsiyalar
- klassik, monetar, keyns konsepsiyaları
- klassik, neoklassik və marjinal konsepsiyalar
- neoklassik, keynsçi və monetar konsepsiyalar
- marjinal, keynsçi və neokeynsçi konsepsiyalar

334 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsi üsuluna aid deyil?

- heç biri düz deyil
- birbaşa inzibati tənzimləmə
- dolayı iqtisadi tənzimləmə
- qısa müddətli tənzimləmə
- hamısı düzdür

335 M.Fridman iqtisadiyyatın tənzimlənməsində hansı amilə üstünlük vermişdir?

- qiymət siyasətinə
- xarici iqtisadi
- büdcə-vergiyə
- pul-kreditə
- sosial siyasətə

336 Keynsçiliyin hansı istiqaməti iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsində əsas məsələ kimi mənfəətin maksimumlaşdırılması və iqtisadiyyatın konservativ strukturlarının saxlanılmasını təklif edir:

- hamısı düzdür
- sol keynsçilər (liberallar)

- neoklassik istiqamət
- keynsçiliyin konservativ istiqaməti
- klassik istiqamət

337 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin formaları:

- qiymətlər, pul-kredit və sosial tənzimlənmə
- hüquqi, rəqabətqabiliyyətlilik, ədalətli tənzimlənmə
- pul-kredit, sosial iqtisadi tənzimlənmə
- hüquqi, maliyyə-iqtisadi və sosial - iqtisadi tənzimlənmə
- vergi, pul-kredit və sosial tənzimlənmə

338 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin tipləri:

- indikativ planlaşdırma, tam inhisarçılıq
- dövlət və bazar tənzimlənməsinin vəhdətinin müxtəlif variantları
- tam liberal, təsərrüfatın idarə edilməsində dövlətin inhisarı
- tam liberal, təsərrüfatın idarə edilməsində dövlətin inhisarçılığı, dövlət və bazar tənzimlənməsinin müxtəlif variantları
- indikativ planlaşma, liberal və inzibati metod

339 Göstərilənlərdən hansı bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin istiqamətinə aid deyil?

- heç biri düz deyil
- büdcə tənzimlənməsi
- qiymət tənzimlənməsi
- ətraf mühitin qorunmasının dövlət tənzimlənməsi
- yuxarıdakılardan hamısı iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin istiqamətləridir

340 Dövlətin antitsiklik tənzimlənməsinə aid deyildir:

- xarici iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi
- vergi-büdcə alətlərindən istifadə etmək
- pul-kredit vasitəsilə
- işgüzar fəallığın stimullaşdırılması
- iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması

341 İqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsinin iqtisadi metodlarına aid deyil:

- sosial siyasət
- müəssisə və şirkətləri iş qüvvəsi ilə təmin etmək
- büdcə-vergi mexanizmləri vasitəsilə tənzimləmə
- kredit-pul formasında tənzimləmə
- qiymət siyasəti

342 Bazar iqtisadi sistemində dövlətin iqtisadi vəzifələrinə aid deyil:

- istehsal olunmuş məhsulların bölgüsünü həyata keçirmək
- bazar sisteminin səmərəli fəaliyyətinə şərait yaradan ictimai mühitin və hüquqi bazanın təmin edilməsi
- rəqabətin qorunub saxlanması
- gəlir və sərvətlərin yenidən bölgüsü
- iqtisadiyyatın sabitləşdirməsi

343 Sənayeləşmə böhranının aradan qaldırılmasının ən mühüm amilini Bell həm postsənaye meyllərinin inkişafında, həm də:

- dini və psixoloji amillərdə görürdü
- kapitalın tərkibinin elmtutumluluğunda görürdü
- tələb və təklifin texnoloji səviyyəsində görürdü
- əmək məhsuldarlığının artırılmasında görürdü
- mədəniyyət və dinin birliyində görürdü

344 İnkişaf iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi müxtəlif ölkələrin sənayeləşməsinin gedişində onlar üçün yeni sənaye cəmiyyətinin formalaşacağını və burada sovet və qərb sistemləri onların növləridir – deyən nəzəriyyəni müəyyənləşdirin:

- vahid sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- supersənayeləşmə nəzəriyyəsi
- iqtisadi artım mərhələsi nəzəriyyəsi
- yeni sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi

345 Beynəlxalq immiqrantlar neçə kateqoriyaya ayrılır:

- qaçqınlar, sığınacaq istəyənlər, qeyri-leqal immiqrantlar, kontrakt üzrə işləyənlər, ölkəyə gizli yolla gələnlər
- gizli yolla gələn, kontrakt üzrə işləyən
- qeyri-leqal, sığınacaq istəyən, kontraktlı
- gizli yolla gələn, qaçqınlar və leqal olan
- qeyri-leqal, qaçqınlar, kontrakt üzrə işləyənlər

346 Dünya təsərrüfatının strukturuna bunlardan hansı daxildir?

- məhsuldar qüvvələrlə istehsal münasibətləri arasında olan ziddiyyətlərin həlli
- transmilli korporasiyalar
- mülkiyyətin iqtisadi reallaşması
- elmi-texniki tərəqqinin sürətli inkişafı
- tədiyyə balansının təmin olunması

347 Qlobal iqtisadiyyatın əsas göstəricilərindən biri olub, əhali faizi, hansı ki, gəlirlə və istehlak səviyyəsi ilə əlaqədardır, bu:

- beynəlxalq əmək bölgüsü
- xəstəlik
- yoxsulluq
- ətraf mühitin çirklənməsi
- istehsalın artımı

348 Gömrük tarifləri haqda qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafını ləngidir
- tariflər bazarı ixrac üçün genişləndirir
- tariflər qorunan sahələrdə məşğulluğu azaldır
- tariflər birinin hesabına digərləri üçün əlverişlidir
- tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafına səbəb olur

349 Xarici təhlükəyə aiddir:

- idxal və ixracın qeyri-sabitliyi
- iqtisadi qeyri-stabillik
- siyasi qeyri-stabillik
- ekoloji qeyri-stabillik

- geopolitik və xarici amil, qlobal ekoloji problemlər

350 İqtisadi təhlükəsizliyin daxili amillərinə aiddir:

- elmi-texniki potensial və səmərəli idarəetmə
 iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı
 iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı ilə bağlı olmayan amillər
 elmi potensialın və istehsal innovasiyasının səmərəli istifadə olunması
 iqtisadi sistemin tsiklik inkişafının qanunauyğunluqları ilə bağlı olan və tsiklik inkişafın qanunauyğunluqları ilə bağlı olmayan amillər

351 İqtisadi təhlükəsizliyin vacib elementləri:

- A+B düzdür
 iqtisadi müstəqillik və müdafiə qabiliyyətlilik
 iqtisadi müstəqillik və iqtisadi təhlükəsizlik
 sabitlik, müstəqillik və müdafiə qabiliyyəti
 iqtisadi müstəqillik, milli iqtisadiyyatın sabitliyi, inkişaf və tərəqqi etmək

352 Kritik sosial-iqtisadi şəraitin əvvəlcədən, nəticələrini yumşaltmaq və zəiflətmək məqsədi ilə onun diqqət mərkəzində saxlanması:

- resursların kompensasiyası
 riskin qiymətləndirilməsi
 itkilərin qiymətləndirilməsi
 zərərlərin müəyyənəşdirilməsi
 riskin idarə edilməsi

353 Milli təhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində ümumdövlət məqsədlərinə nail olmağın zəruri şərti:

- makro və mikro iqtisadi səviyyədə tənzimlənmə
 iqtisadi təhlükəsizliyin planlaşdırılması
 makroiqtisadi səviyyədə iqtisadi proporsiyaların təmini
 iqtisadiyyatın sabitliyinin təmin olunması
 iqtisadi təhlükəsizliyin dövlət tənzimlənməsi

354 Mülkiyyət münasibətlərinin qloballaşması, əmək bölgüsü və kooperasiyalaşmanın daha yüksək səviyyəsi, təsərrüfatların təşkilinin yeni formaları, beynəlxalq iqtisadi təşkilatların tənzimləyici rolu:

- ictimai istehsalın artım tempi
 makroiqtisadi tendensiya
 qloballaşma tendensiyası
 xarici ticarətin güclənməsi tendensiyası
 beynəlxalq iqtisadi tendensiyanın güclənməsi

355 Hansı müddətdə dövlət büdcəsinin tələblərinin yerinə yetirilməsi həyata keçirilir?

- büdcənin müəyyənəşdirilməsi
 büdcənin təsdiq vaxtı
 büdcəsinin planlaşdırılması
 büdcə ili
 büdcənin təsdiqi

356 Maliyyə sisteminin başlıca həlqəsi:

- büdcədən kənar dövlət fondları
- Mərkəzi Bank
- Maliyyə Nazirliyi
- dövlət müəssisələri
- dövlət büdcəsi

357 Yerli özünüidarəetmə və dövlət orqanlarına məxsus vəzifə və funksiyaların yerinə yetirilməsi üçün lazım olan pul vəsaitlərinin yığılması və istifadə olunması formasıdır:

- dövlət xərcləri
- dövlət gəlirləri
- büdcə fondları
- dövlət müəssisələrinin maliyyəsi
- dövlət büdcəsi

358 Gəlirə nisbətən faizlə müəyyən edilən vergi dərəcəsi:

- vergi
- vergi faizi
- vergi ödənişi
- vergi payı
- vergi norması

359 Həddən yüksək vergilər vergi sisteminin səmərəliliyini aşağı salır konsepsiyası:

- marksist konsepsiya
- neoklassik konsepsiya
- marjinal konsepsiya
- monetar konsepsiya
- sərvət konsepsiyası

360 Kənd təsərrüfatında torpaq və başqa resurslardan istifadəyə görə verilən haqq:

- pul ödəmələri
- torpaq rentası
- torpağa görə faiz
- icarə haqqı
- vergi

361 Müəssisələrin və firmaların daxili bazarlarda satdığı xalq istehlakı mallarına və onların göstərdiyi xidmətlərə qoyulan dolaylı vergi:

- birbaşa vergilər
- dövriyyə vergisi
- aksizlər
- tədiyyə vergisi
- dolaylı vergi

362 Ölkədə vergilərin tutulması ilə bağlı sosial-iqtisadi münasibətlərin, tutulan vergilərin, onların ödənilməsi qaydalarının və vergi orqanlarının məcmusu:

- Laffer əyrisi
- vergi sistemi
- vergi siyasəti
- vergi bazası

- vergiqoymanın prinsipi

363 Vergiqoyma obyektinin qanunla müəyyən edilməsi:

- vergi sistemi
 vergi bazası
 vergi siyasəti
 vergi dərəcəsi
 vergi sazişi

364 Mərkəzi Bank tərəfindən keçirilən sterilizasiya siyasəti:

- cavabların hamısı düzdür
 tədiyyə balansının defisiti şəraitində pul təklifini azaltmaq
 valyuta ehtiyatlarının artımı şəraitində pula olan təklifin artırılması
 valyuta ehtiyatlarının azaldılması şəraitində daxili aktivlərin artırılması
 tədiyyə balansının defisiti şəraitində daxili kreditlərin azaldılması

365 Aksizlər, əlavə dəyərdən vergi, mülkiyyətdən vergi, lisenziya ödəmələri və gömrük haqqları hansı vergi növünə aid edilir:

- mənfəətdən vergiyə
 dolaylı vergilərə
 birbaşa vergilərə
 mülkiyyətdən vergiyə
 əlavə dəyər vergisinə

366 Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarında gəlirin səviyyəsi artdığı şəraitdə:

- pula olan tələb və faiz dərəcəsi sabitdir
 pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq
 pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək
 pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq
 pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq

367 Aşağıdakılardan hansılar M2 aqreqatına aid deyil:

- veksəl ödəmələri
 qısamüddətli dövlət istiqrazları
 bank sistemində olmayan nəğd pul
 çox da olmayan əmanətlər qoyuluşu
 çek depozitləri

368 əhali qrupları arasında gəlirlərin bölgüsündəki bərabərsizliyi ölçmək üçün:

- real əmək haqqı müəyyənləşdirilir
 Filips əyrisindən istifadə olunur
 Lorens əyrisindən istifadə olunur
 Xiks əyrisindən istifadə olunur
 Valras əyrisindən istifadə olunur

369 İndeksasiya siyasəti bazar iqtisadiyyatının inkişaf etmiş ölkələrində nə vaxtdan tətbiq olunmağa başlamışdır?

- XIX əsrdə

- XIX əsrin birinci yarısından
- XX əsrin birinci yarısından
- XX əsrin ikinci yarısından
- XIX əsrin ikinci yarısından

370 Dövlətə məxsus olan, lakin büdcə sisteminə daxil olmayan maliyyə fondları:

- büdcə profisiti
- büdcə xərcləri
- büdcə gəlirləri
- büdcə kəsiri
- büdcədən kənar dövlət fondları

371 Vergilər nədir?

- yuxarıdakıların heç biri doğru deyil
- Mərkəzi və yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən tutulan məcburi ödənişlər
- fiziki və hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri
- dövlət tərəfindən insanlardan və müəssisələrdən tutulan könüllü və məcburi ödənişlər
- yuxarıdakıların hamısı düzdür

372 Vergi subyekti:

- maliyyə müəssisələri
- vergiqoyanlar
- vergi ödəyənlər
- vergi nəzarətçiləri
- vergi inspeksiyası

373 Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu:

- kassa borcu
- istiqraz
- səhmlər üzrə borc
- xarici borc
- daxili borc

374 Dövlət büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- büdcə defisiti
- büdcə gəlirləri
- büdcə profisiti
- büdcə fondları
- büdcə xərcləri

375 Aşağıdakılardan hansı vergi hədləri formasına aid deyil?

- sabit
- mütərəqqi
- birdəfəlik
- proporsional
- reqressiv

376 Həddi və vaxtı müəyyən olunmuş malın qırıxdan bir hissəsi hansı vergidir?

- cizyə
- fitrə
- zəkət
- xüms
- xərac

377 Müsəlman dövlətlərində yaşayan qeyri-müsəlmanlardan alınan can vergisi hansıdır?

- cizyə
- xərac
- fitrə
- xüms
- zəkət

378 Müxtəlif səviyyəli gəlir sahiblərinə fərqli vergi tətbiq etməklə onlar arasında sosial bərabərsizliyin yumşaldılması - verginin hansı funksiyasıdır?

- fiskal
- sosial
- tənzimləyici
- yenidən bölgü
- nəzarətedici

379 Orucluğu başa çatması ilə ehtiyacını ödəyənlərin hər birinə 3 kq buğdaya, xurmaya, qarğıdalıya və s. bərabər məbləğdə vergi:

- cizyə
- fitrə
- xərac
- zəkət
- xüms

380 Vergilər vasitəsilə ölkədə baş verən iqtisadi və sosial proseslərə təsir göstərilməsi – verginin hansı funksiyasıdır?

- fiskal
- tənzimləyici
- sosial
- yenidən bölgü
- nəzarətedici

381 əldə olunan qənimət, qazanc və illik gəlirin beşdə bir hissəsi hansı vergi növüdür?

- xüms
- zəkət
- xərac
- fitrə
- cizyə

382 Aşağıdakılardan hansı torpaq vergisidir?

- xüms
- cizyə
- fitrə
- xərac

zəkat

383 Dövlətin qarşısında qoyulan məqsədlər, onun sərəncamında olan vəsaitlərdən çox olmamalıdır nəzəriyyəsi kimə aiddir:

- T.Veblen
- Y.Tinbergen
- P.Samuelson
- D.Nort
- U.Mitçel

384 Hər bir ölkədə tarixən qərarlaşmış və dövlət tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş pul tədavülünün (nəgd və nəgdsiz pulların hərəkəti) təşkili forması:

- pul sistemi
- pul bazarı
- pul bazası
- pul kütləsi
- pula olan tələb

385 Bütçə gəlirlərinin bütçə xərclərindən artıq olan məbləği:

- bütçə gəlirləri
- bütçə defisiti
- bütçə xərcləri
- faktiki defisit
- bütçə (artıqlığı) profisiti

386 Daxili və xarici mənbələr hesabına əvəzsiz verilən məqsədli maliyyə yardımı:

- sekvestr
- bütçə federalizmi
- bütçə xərcləri
- bütçə artıqlığı
- qrant

387 Verginin əsas funksiyası hansıdır?

- hamısı düzdür
- fiskal
- iqtisadi
- birbaşa
- dolay

388 Hansı dövrdə tsiklik işsizlik > 0 olur?

- yüksəliş dövründə
- depressiya dövründə
- tənəzzül dövründə
- canlanma dövründə

389 İqtisadi aktivlikdə dəyişikliklər:

- heç biri düz deyil
- tsiklik və qeyri-tsiklik dəyişikliklər
- işgüzar aktivliyin dəyişməsi

- makroiqtisadi göstəricilərdəki müsbət dəyişiklik
- makroiqtisadi göstəricilərdəki mənfi dəyişiklik

390 İqtisadi tsikl nədir?

- iqtisadi inkişafın böhran dövrü
- iqtisadi inkişafın daimi artım dövrü
- iqtisadi inkişafın tempinin aşağı düşməsi dövrü
- iqtisadi inkişafın artım və enmələrlə müşahidə olduğu dövr
- iqtisadi inkişafın durğunluq dövrü

391 İnflyasiyanın mövcudluğunu və səviyyəsini müəyyənləşdirən vacib, mühüm iqtisadi göstərici:

- bazar qiymətləri
- qiymət indeksi
- qiymət səviyyəsi
- qiymətin dövlət tənzimlənməsi
- qiymətin bazar tənzimlənməsi

392 İstehsal xərclərinin yüksəlməsi ilə qiymətlərin artması nəticəsində baş verən inflyasiya:

- açıq inflyasiya
- tələb inflyasiyası
- xərclər inflyasiyası
- təklif inflyasiyası
- struktur inflyasiya

393 İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- psixoloji amil, yığılmanın həcmi
- psixoloji amil, alıcının zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü

394 İş qabiliyyətinə malik olan əhəlinin hərəkət dinamikası və istehsal prosesində ondan istifadə xarakterini ifadə edən qanun:

- istehsal potensialından tam istifadə qanunu
- əhali məskunluğu qanunu
- əhali artımı qanunu
- tam məşğulluq qanunu
- işsizliyin təbii səviyyəsi qanunu

395 İşsizlik haqqında məlumat ona görə doğru deyil ki:

- bütün cavablar səhvdir
- qismən məşğulluq mövcuddur
- gizli iqtisadiyyat mövcuddur
- tsiklik işsizlik mövcuddur
- qismən məşğulluq mövcuddur, gizli iqtisadiyyat mövcuddur, tsiklik işsizlik mövcuddur

396 İşsizlik səviyyəsi necə ölçülür?

-

$\frac{\text{iş qüvvəsi}}{\text{struktur işsizlər}} \times 100$

$\frac{\text{izlər}}{\text{iş qüvvəsi}} \times 100$

$\frac{\text{qüvvəsi}}{\text{işsizlər}} \times 100$

$\frac{\text{klük işsizlər}}{\text{iş qüvvəsi}} \times 100$

$\frac{\text{qüvvəsi}}{\text{tsiklik işsizlər}} \times 100$

397 İşsizliyin təbii şəraiti üçün aşağıdakı hallar mümkündür:

- iqtisadiyyatda struktur işsizlik mövcuddur
- iqtisadiyyatda tsiklik işsizlik mövcuddur
- iqtisadiyyatda friksyon və struktur işsizlik mövcuddur
- iqtisadiyyatda işsizlər yoxdur
- yuxarıdakıların heç biri düz deyil

398 N.D.Kondratyevin böyük tsikllərin və ya uzun dalğaların təkrarlanmasını əlaqələndirirdi:

- hamısı düzdür
- qısamüddətli dövrdə istehsal fondlarına qoyulan dəyişən kapitalın həcmi ilə əlaqədardır
- uzunmüddətli istehsal fondlarına qoyulan dövriyyə fondları ilə əlaqədar
- uzunmüddətli istehsal fondlarına qoyulan əsas kapitalın yeniləşməsi ilə əlaqədar
- ortamüddətli istehsal fondlarına qoyulan dövriyyə və dəyişən kapitalla əlaqədar

399 Təklif inflyasiyasını yarada bilən səbəb:

- ticarət balansının mənfi saldosu
- dövlət büdcə kəsirinin artması
- ölkə tədiyyə balansının kəsirinin artması
- əmək haqqı səviyyəsinin artması
- xalis ixracın çoxalması

400 Tam məşğulluq nə deməkdir?

- yuxarıda göstərilənlərin heç biri doğru deyil
- bütün əmək qabiliyyətli əhali işlə təmin edilmişdir
- əmək qabiliyyəti olan və işləmək istəyən hər bir şəxs işlə təmin olunmuşdur
- ölkədə işsizliyin olmadığı bir dövr
- yuxarıda göstəricilərin hamısı doğrudur

401 Tsiklik inkişafın təbiətinə müxtəlif yanaşmalar (iqtisadi tsikllər nəzəriyyəsində):

- qısamüddətli, uzunmüddətli və ortamüddətli
- real işgüzar tsikl
- juqlyar və kondratyev tsiklləri
- ekzogen, endogen və elektik
- elektik, kondratyev dalğası

402 Tsiklik işsizlik hansı dövrdə kiçikdir 0 olur?

- durğunluq və canlanma dövründə

- tənəzzül və canlanma dövründə
- canlanma və yüksəliş dövründə
- yüksəliş və tənəzzül dövründə
- tənəzzül və durğunluq dövründə

403 U.K.Mitçelin iqtisadi təlimi hansı nəzəriyyənin əsasında dayanırdı?

- müvazinətlik nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi
- böhransız tsikl konsepsiyası
- Ç. Darvinin təbiətin təkamülü nəzəriyyəsi
- əhali məskunluğu nəzəriyyəsi

404 Cəmiyyətdə əhali mobilliyinin formaları:

- demoqrafik, sosial, iqtisadi mobillik
- demoqrafik, sosial, əhali mobilliyi
- sosial, əhali, iqtisadi mobillik
- əhali, demoqrafik, iqtisadi mobillik
- iqtisadi, əhali, sosial mobillik

405 Cəmiyyətin bir hissəsinin iqtisadi vəziyyəti, mövcud cəmiyyətin yaşayış vasitələrinin minimum normalarının olmaması:

- yoxsulluq
- aşağı həyat səviyyəsi
- yoxsulluğun ən aşağı həddi
- yoxsulluğun mütləq həddi
- yoxsulluğun nisbi həddi

406 Cəmiyyətin sinfi tərkibinin dəyişməsinin müəyyənləşməsi, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrə bölünməsi bu:

- sosial mobillik
- demoqrafik mobillik
- cəmiyyətin mobilliyi
- iqtisadi mobillik
- demoqrafik dəyişiklik

407 Cari transfertlər, kompaniyanın xeyriyyəçiliyi, dövlət müavinətləri və digər ödənişlər:

- transfert gəlirləri
- məşğulluqdan gəlir
- real gəlir
- mülkiyyətdən gəlir
- nominal gəlir

408 İqtisadi aktiv əhali və ya iş qüvvəsi hərəkətinin bütün formalarını əhatə edən mobillik:

- iqtisadi mobillik
- sosial mobillik
- cəmiyyətin mobilliyi
- demoqrafik mobillik
- əhalinin demoqrafik quruluşu

409 İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi:

- gözlənilən gəlir, təhsil
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi

410 İstehlak əmtəə və xidmətlərinin bahalaşmasını tam və ya qismən ödəmək məqsədi ilə əhalinin pul gəlirlərinin dövlət tərəfindən müəyyən olunmuş mexanizmi:

- gəlirlərin indeksasiyası
- Qerfidal indeksi
- qiymət indeksi
- əhalinin real gəlirlərinin indeksasiyası
- əhalinin nominal gəlirlərinin indeksasiyası

411 İstiqamətindən asılı olaraq əhali mobilliyinin formaları:

- şaquli, üfüqi
- gendaxili, şaquli
- genarası, üfüqi
- gendaxili, üfüqi
- genarası, şaquli

412 Məhsulun qiymətinin dəyişməsinin alıcının real gəlirinə və buna uyğun olaraq məhsulun miqdarına təsir göstərməsi:

- gəlir norması
- gəlir
- mənfəət
- gəlir effekti
- gəlir faizi

413 Mövcud ölkədə (regionda) orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- nisbi yoxsulluq həddi
- mütləq yoxsulluq həddi
- minimum istehlak büdcəsi
- yoxsulluq
- yaşayış minimumu

414 Renta, netto-faiz, dividendlər bu:

- mülkiyyətdən gəlir
- məşğulluqdan gəlir
- real gəlir
- transfert gəlirləri
- nominal gəlirlər

415 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları:

- nisbi və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və mütləq yoxsulluq həddi

- maksimum və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və nisbi yoxsulluq həddi
- maksimum və nisbi yoxsulluq həddi

416 əhalinin təbii hərəkəti, işə qəbul olunan və işdən çıxan, pensiyaya gedən əhalinin tərkibi və sayındakı dəyişikliklər:

- demoqrafik mobillik
- sosial mobillik
- əhəlinin işlə təmin olunması
- cəmiyyətin mobilliyi
- iqtisadi mobillik

417 Səmərəli gözləmə nəzəriyyəsi hansı iqtisadi siyasəti nəzərdə tutmur?

- məşğulluğun tənzimlənməsini
- makro və mikro iqtisadi əlaqələndirməni
- iqtisadi siyasətin nəticəsinin dəyişməsinə
- gözləmənin mümkün təsirini
- dövlətin iqtisadiyyata məhdud müdaxiləsini

418 A. Lauqulerin Təklif iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi hansı problemin həllini nəzərdə tutmurdu?

- inflyasiyanın tənzimlənməsi
- vergilərin azaldılması
- təklifin stimullaşdırılması
- büdcənin sağlamlaşdırılması
- sosial proqramların dondurulması

419 Açıq inflyasiya hansı formalarda təzahür edir?

- hamısı düzdür
- qiymət inflyasiyası və gözləmə adaptasiya olma inflyasiyası
- sürüşən inflyasiya və xərclər inflyasiyası formasında
- tələb inflyasiyası, xərclər inflyasiyası və struktur inflyasiyası formasında
- hiper inflyasiya, təklif inflyasiyası və tələb inflyasiyası formasında

420 Aşağıdakı amillərdən hansı tələb inflyasiyasını yarada bilər?

- kommunal xidmət qiymətlərinin artırılması
- dövlət büdcə kəsirinin artması
- neftin qiymətinin artması
- istehlaka meyllilik həddinin azalması
- əhalidən tutulan gəlir vergisinin artırılması

421 Aşağıdakılardan hansılar tsiklər nəzəriyyəsinə aiddir?

- heç biri düz deyil
- keynsçi nəzəriyyələr
- monetarist nəzəriyyələr
- iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması nəzəriyyəsi
- keynsçi nəzəriyyələr, monetarist nəzəriyyələr, iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması nəzəriyyəsi

422 Aşağıdakılardan hansılar yüksəliş fazasının əlamətlərinə daxil deyil?

- qiymətlərin aşağı düşməsi, işçi qüvvəsinə tələbin artması

- qiymətlərin aşağı düşməsi
- işçi qüvvəsinə tələbin artması
- texniki resurslardan istifadənin sabitləşməsi
- iqtisadi kapital qoyuluşlarının çoxalması

423 Bütün makroiqtisadi göstəricilər dəyişikliyə uğrayır və işgüzar aktivliyin dəyişməsi iqtisadiyyatın bütün bölmə və sahələrini əhatə edir:

- antitsiklik dəyişikliklər
- qeyri-tsiklik dəyişikliklər
- firma səviyyəsində dəyişikliklər
- tsiklik dəyişikliklər
- bir sahədə olan dəyişikliklər

424 Dövlət əmtənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar versə:

- bu zaman kredit faizləri yüksəlir
- bu zaman istehsalçının mənfəəti azalır
- bu zaman istehsalçının mənfəəti artır
- bu zaman istehsalçının mənfəəti sabit qalır
- bu zaman büdcə ödəmələri artır

425 Günəş aktivliyinin 11 illik tsiklini iqtisadi tsikllə əlaqələndirən müəllifin adını və nəzəriyyəsini müəyyənləşdirin:

- hamısı düzdür
- Q.Xabler – yığımlar nəzəriyyəsi
- R.Xoutri – monetar nəzəriyyə
- C.Cevinson – xarici amillər nəzəriyyəsi
- K.Marks – izafi dəyər nəzəriyyəsi

426 Makroiqtisadi sabitliyin məqsədi:

- idxalla ixrac balansını sabitləşdirmək
- istehsalı genişləndirmək
- işsizliyin səviyyəsini sabit saxlamaq
- MG-in artımı, işsizliyin saxlanması, xalis ixrac və qiymət səviyyəsi
- idxala üstünlük vermək

427 xarici (ekzogen) dəyişənlər kimi, həcmi makroiqtisadi modeldən kənar müəyyənləşən, hökumətin fiskal siyasəti, Mərkəzi Bankın monetar siyasətində ifadə olunan dəyişən:

- heç biri düz deyil
- xarici ekzogen dəyişən
- daxili ekzogen dəyişən
- xarici endogen dəyişən
- daxili endogen dəyişən

428 Aşağıda qeyd olunanlar hökumətin möhkəm kursu adlanır, biridən başqa onu müəyyənləşdirin:

- dövlət idxal və ixracı tənzimləməlidir
- dövlət xərcləri aşağı düşdükdən sonra, parlament vergilərin azalması yolu ilə məcmu tələbi stimullaşdırmaq qərarına gəlir
- Mərkəzi Bank pul təklifi ilə 3% avtomatik olaraq artırır
- Mərkəzi Bank gələcəkdə pul-kredit siyasətinin aşağıdakı modellərini rəhbər tutacaq: $\Delta M/M = 3\% \times 2 \times$ (işsizliyin faktiki səviyyəsi – işsizliyin təbii səviyyəsi)

- Konstitusiyanın tələbinə görə hökumət hər il dövlət büdcəsini balanslaşdırmalıdır

429 Barter sazişləri aşağıdakıların hansından asılılıqdadır: 1.inflyasiya səviyyəsindən 2.defisit dərəcəsindən 3.əhəlinin tələbatının aşağı düşməsindən 4.əhəli gəlirlərinin artmasından 5.gəlirlərin səviyyəsindən

- 1, 5
 2, 4
 1, 3, 5
 1, 2, 3
 2, 3, 4

430 Fiskal siyasətin məqsədi:

- ÜDM-un stabil artımını təmin etmək
 sabit vergi siyasəti,iqtisadi resurslardan səmərəli istifadə
 büdcənin gəlir və xərclərini təmin etmək
 ÜDM-un artımını, iqtisadi resursların səmərəliliyini və qiymətlərin sabitliyini təmin etmək
 qiymətlərin sabit artımını, iqtisadi artımı, sabit vergini təmin etmək

431 Fiskal siyasətin təsir dairələri:

- bütün iqtisadi resursların səmərəli istifadəsini təmin etmək
 dövlət transfərləri + məcmu təklif
 dövlət transfərləri + məcmu tələb
 məcmu tələb (məcmu gəlirlərin kəmiyyəti), məcmu təklif (məcmu xərclər və iqtisadi aktivlik)
 dövlət büdcəsinin məcmu xərcləri və məcmu gəlirləri

432 İqtisadi siyasətin ənənəvi təhlil metodu iqtisadi gözləməyə adekvat təsir edə bilmir, bunu müasir iqtisadi nəzəriyyədə necə adlandırırlar:

- Xiksin tənqidi
 Fişerin tənqidi
 Keynsin tənqidi
 Oykenin tənqidi
 Lukasın tənqidi

433 Ölçülən işsizlik, faktiki işsizlikdən az ola bilər, belə ki:

- bütün cavablar düzdür
 bəzi işçilər iş tapmaq istəyirlər, ancaq yorulub onu axtarmağı dayandırirlar
 ölçülən işsizlik friksion işsizliyi nəzərə almır
 özünü işsiz elan edənlərin bəziləri ciddi olaraq iş axtarmaqla məşğul olurlar
 ölçülən işsizlik öz tərkibinə yeniyetmə işsizliyin daxil etmir

434 Uzunmüddətli dövrdə iş qüvvəsinin tərkibində işsizlərin payını ifadə edir:

- cavablardan heç biri düz deyil
 işsizliyin təbii norması
 işsizliyin təbii səviyyəsi
 təbii özüməşğulluq
 təbii ikili məşğulluq

435 Nəğd pullarla kommərsiya banklarının Mərkəzi Bankda saxlanılan ehtiyat pullarının məcmusu:

- pul bazası

- pul sistemi
- pul bazarı
- pul kütləsi
- pul tədavülü

436 Artıq kağız pulların tədavüldən çıxarılması ilə pul kütləsinin azaldılması:

- deflyasiya
- devalvasiya
- remissiya
- nulifikasiya
- revalvasiya

437 Dövlət və müəssisələr, müəssisələr, müəssisələr və banklar sistemi, eləcə də müəssisənin daxili iqtisadi subyektləri arasında, dövlət və əhali arasında pul münasibətləridir:

- maliyyə mexanizmi
- məqsədli maliyyə resursları
- xüsusi maliyyə fondları
- maliyyənin funksiyaları
- maliyyə münasibətləri sistemi

438 Emissiya banklarının buraxdığı kağız pullar:

- elektron pullar
- çek
- banknot
- order
- aksiya

439 Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarında gəlirin səviyyəsi artdığı şəraitdə:

- pula olan tələb və faiz dərəcəsi sabitdir
- pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq
- pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək
- pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq
- pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq

440 Nəgd pulların dəyərlərini itirmədən sürətlə aktivə çevrilmə qabiliyyəti (kiçik xərclərlə):

- likvidlik
- pul müvazinəti
- bank rezervi
- pulun depozitə çevrilmə qabiliyyəti
- pulun real həcmi

441 Pul kütləsinin strukturunu təyin et:

- aktiv və passiv pullar
- nəgd pullar və depozitlər
- nəgd pullar + nəğdsiz pullar
- pul yığımları
- hesablaşma hesablarında qalan pullar

442 Pul tədavülünün pul kütləsinə olan nisbəti:

- pul multiplikatoru
- pul təklifi
- pul tələbi
- pul tədavülü
- pul likvidliyi

443 Təsbit olunmuş mübadilə kurslu iqtisadiyyatda işsizlik və tədiyyə balansında defisit müşahidə olunur. Daxili və xarici tarazlığı təmin etmək üçün fiskal və pul siyasətini necə əlaqələndirmək lazımdır:

- valyuta ehtiyatları artırılmalıdır
- büdcə-vergi tədbirləri genişlənməli və pul tədavülü sıxışdırılmalıdır
- büdcə-vergi məsələsi həll olunmalı və pul tədavülü artırılmalıdır
- dövlət xərclərini azaltmaq və faiz dərəcələrini artırmaq
- dövlət xərclərini azaltmaq və faiz dərəcələrini azaltmaq

444 Ticarət vasitəçilərinin bilavasitə iştirakı ilə olan ümumi dövriyyəyə nisbətən faizlə aldığı mükafat:

- gəlir
- pay
- mənfəət
- bonus
- dividend

445 Pul təklifinin həcmnin göstəriciləri:

- pul aqreqatları
- pul kütləsi
- pul təklifi multiplikatoru
- pul likvidliyi
- pul multiplikatoru

446 Ticarət, xidmətlər və transfertlər balansının məcmusu tədiyyə balansının:

- ölkənin xalis eksportudur
- pul daxilolmalarıdır
- valyuta ehtiyatıdır
- cari hesabıdır
- tədiyyə balansının saldodur

447 Tədiyyə balansının vəziyyətinə fiskal siyasət neçə istiqamətdə təsir edir:

- heç bir
- 3
- 1
- 4
- 2

448 Tədiyyə balansı termini neçənçi ildə meydana gəlib:

- 1768
- 1764

- 1765
- 1766
- 1767

449 Neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı:

- AAFA
- NAFTA
- OPEK
- CAAPK
- MDB

450 Bir ölkə daxilində əmtəə mübadiləsi:

- əmtəələrlə ticarət
- pərakəndə ticarət
- topdan ticarət
- daxili ticarət
- milli ticarət

451 Dünya bazarının hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- beynəlxalq valyuta-kredit bazarı
- pul və xidmətlər bazarı
- iş qüvvəsi və əmtəə bazarı
- valyuta və xidmət bazarı
- beynəlxalq əmtəə və xidmətlər bazarı

452 Dünya bazarında reallaşan əmtəələrin dəyərinin pulla ifadəsi:

- istehlak səbəti qiyməti
- dünya qiymətləri
- tarazlıq qiymətləri
- bazar qiymətləri
- qiymət indeksi

453 Xarici ticarətdə əmtəələrin mübadiləsi necə aparılır?

- beynəlxalq əlaqələr vasitəsilə
- idxal üzrə
- idxal və ixrac üzrə
- ixrac üzrə
- daxili ticarət vasitəsilə

454 Təsbit olunmuş mübadilə kursu şəraitində:

- hamısı düzdür
- büdcə-vergi siyasəti xarici balansla daha güclü təsir edir, nəinki pul-kredit siyasətinə
- pul siyasəti tədiyyə balansının tənzimlənməsində nisbi üstünlüyə malikdir, daxili tarazlığa yox
- büdcə-vergi siyasətindən xarici balansı tənzimləmək üçün istifadə olunur
- monetar siyasət daxili balansı tənzimləmək üçün istifadə olunur

455 İlk rəsmi Tədiyyə balansı neçənçi ildə tərtib olunub və harada:

- 1924-cü il Yaponiyada
- 1920-ci il İngiltərədə

- 1921-ci il Almaniyada
- 1922-ci il Rusiyada
- 1923-cü il ABŞ

456 Beynəlxalq ticarəti şərtləndirən amillərdən biri:

- dünya iqtisadiyyatının strukturu
- daxili bazarın stabil inkişafının təmin olunması
- kapitalın beynəlmilləşməsi
- yerli istehsalın kifayət etməməsi
- beynəlxalq iqtisadi inteqrasiya prosesi

457 Fiskal siyasət tədiyyə balansına aşağıdakı istiqamətlərdə təsir edir:

- idxal və ixracın nisbəti
- investisiya həcmi və faiz dərəcəsi
- vergi səviyyəsi və investisiya həcmi
- gəlir səviyyəsi və faiz dərəcəsi
- idxal və ixracın həcmi

458 Xarici müvazinət dəyişikliklərinin daxili müvazinətdə əks olunmasını ifadə edən model:

- daxili tarazlıq modeli
- daxili-orta tarazlıq modeli
- xarici-orta tarazlıq modeli
- daxili-xarici tarazlıq modeli
- xarici tarazlıq modeli

459 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə mənfi saldo göstərir ki:

- ölkə xarici investisiyalardan imtina edir
- ölkədə xarici investisiyalar artmışdır
- ölkədə xarici investisiyalar azalmışdır
- ölkə xarici investisiyaları planlaşdırır
- ölkənin xarici investisiyalardan əldə etdiyi gəlir

460 Valyutanın deviz və dəyişmə kursu özündə birləşdirir:

- valyuta planını
- valyuta kursunu
- kapital hesabını
- maliyyə hesabını
- investisiya gəlirini

461 Kapitala göstərilən xidmətin haqqını özündə əks etdirən xaricəödənişlər, xaricdən dividend və faizlər əldə olunmasını əks etdirən balans:

- ödəniş balansı
- xidmət balansı
- ticarət balansı
- mühasibat balansı
- xarici ticarət balansı

462 ÜDM-un % artması idxalın nə qədər artdığını göstərir – bu:

- hamısı düzdür

- xərclər üzrə idxala tələbin elastikliyidir
- gəlir üzrə idxala tələbin elastikliyidir
- gəlir üzrə təklifin elastikliyidir
- xərclər üzrə təklifin elastikliyidir

463 Ölkənin ixrac məhsullarının artım tempi ilə həmin məhsulu idxal edən dövlətlərin ÜDM-u arasındakı asılılığı müəyyənləşdirin:

- ixraca tələbin elastiklik əmsalı
- ticarət kvotası əmsalı
- ixraca təklifin elastiklik əmsalı
- idxala tələbin elastiklik əmsalı
- idxala təklifin elastiklik əmsalı

464 İqtisadiyyatın real sektoruna aid olan qrupları müəyyənləşdirin:

- mənfəətli təşkilatlar, ev təsərrüfatı və dövlət müəssisəsi
- qeyri-maliyyə korporasiyası, ev təsərrüfatları, qeyri-mənfəətli təşkilatlar
- qeyri-maliyyə korporasiyası, ev təsərrüfatları, dövlət müəssisəsi
- dövlət müəssisəsi, ev təsərrüfatı, maliyyə institutları
- mənfəətli təşkilatlar və dövlət müəssisəsi

465 İstehsal olunmuş ÜMM/ÜDM xərclər üzrə düzgün formulunu müəyyənləşdir:

- $Y = C + İg + Y/Q + G + N_x$
- $Y = C + İg + G + N_x$
- $Y = C + İq + N_b + G + N_x$
- $Y = C + İg + AO + G + N_x$
- $Y = C + İg + AO - N_b + N_x$

466 A.Smitin və D.Rikardonun beynəlxalq ticarətlə bağlı hansı fikirləri ziddiyyət təşkil edirdi?

- əmək məhsuldarlığının mütləq artırılması imkanı
- azad xarici ticarətin zəruriliyi və məqsədyönlülüyü
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar mütləq xərclərin həcmnin azaldılması
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar nisbi xərclərin həcmnin azaldılması
- bəzi məhsulların az xərclə istehsalının faydalılığı

467 E.Xekşer və B.Olin ölkələr arasında həm əmtəələrin, həm də istehsal amillərinin yerdəyişməsini çətinləşdirən məhdudiyyətləri:

- bank faizlərinin qalxacağını söyləyirdilər
- ədalətli hesab edirdilər
- mənfə qiyətləndirirdilər
- idxal və ixracın zəifləməsi kimi qəbul edirdilər
- ölkəyə investisiya qoyuluşlarının çətinləşəcəyini bildirirdilər

468 M.Porter nəzəriyyəsinə əsasən müasir xarici ticarətin inkişafını müəyyənləşdirən dörd əsas parametr öz aralarında nisbətini dəyişdikdə:

- heç biri düz deyil
- istehsal proqramında və xarici ticarətdə struktur dəyişiklikləri aparılır
- daxili rəqabət milli firmalara öz uğursuzluqlarında xarici firmaları günahlandırmağa imkan verir
- rəqabətqabiliyyətlilik şəraitində firmalar xaricə çıxış axtarmağa başlayır
- firmalar xaricə çıxmaq üçün dövlət dəstəyi axtarırlar

469 İstehsalın durğunluğu zamanı baş verən işsizlik:

- axıcı işsizlik
- xroniki işsizlik
- struktur işsizlik
- tsiklik işsizlik
- gizli işsizlik

470 İşsizliyin iş qüvvəsinə faizlə olan nisbəti:

- işsizlik norması
- işsizliyin kəmiyyəti
- işsizliyin əyrisi
- işsizliyin səviyyəsi
- işsizlik

471 Sosial siyasətin xarakteri və məzmunu sosial proseslərin idarə edilməsinə dövlətin müdaxilə etməsi səviyyəsindən asılı olaraq sosial siyasət neçə qrupa bölünür:

- heç biri düz deyil
- bir institusional prinsipli sosial siyasət
- iki – qalıq və institusional prinsipli sosial siyasət
- üç – qalıq, monetar və institusional prinsipli sosial siyasət
- dörd – qalıq, monetar, institusional və proteksionist sosial siyasət

472 Struktur böhranın əhatə dairəsi:

- hamısı düzdür
- bütövlükdə iqtisadiyyat
- istehsalın bir neçə sahəsi
- hər ikisi
- heç biri düz deyil

473 Uzunmüddətli iqtisadi tsikllər kim tərəfindən araşdırılmışdır?

- R.Lukas
- U.Mitçel
- N.Kondratyev
- C.Kitçin
- K.Juqlyar

474 Kurnest tsiklləri:

- qısamüddətli tsikllər
- Toffər tsiklləri
- Forrester tsiklləri
- tikinti tsiklləri
- uzunmüddətli tsikllər

475 Qiymətlərin aşağıdakı hansı artım sürəti sürətli inflyasiyaya aiddir?

- 10%-dən 500%-ə
- il ərzində qiymətlərin artım sürəti 10%-ə qədər
- 10%-dən 50%-ə qədər
- 50%-dən 500%-ə qədər

500%-dən yuxarı

476 Məsrəflərin ümumi həcmnin artması ilə bağlı inflyasiyanın səbəblərini öyrənən nəzəriyyə:

- tələb nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi
- gözləmə nəzəriyyəsi
- təklif nəzəriyyəsi
- yığım nəzəriyyəsi

477 Mövsümi işsizlik hansı növ işsizlik daxilində öyrənilir?

- natamam işsizlik
- friksion işsizlik
- tsiklik işsizlik
- struktur işsizlik
- hamısı daxilində

478 Ölkə iqtisadiyyatının əksər sahələrində tələblə təklif arasında uzunmüddətli tarazlığın pozulması ilə əlaqədar qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması:

- tənzimlənmənin pozulması
- deflyasiya
- tarazlığın pozulması
- inflyasiya
- inhisarçılıq

479 İş axtarmaqla, iş yeri gözləməklə və yaxın gələcəkdə işlə təmin olunan əmək qabiliyyətli adamlar aiddir:

- tsiklik işsizliyə
- friksion işsizliyə
- struktur işsizliyə
- institusional işsizliyə
- təbii işsizliyə

480 İş qabiliyyətli əhalinin hərəkətini və istifadəsini xarakterizə edən qanun necə adlanır?

- əhalinin hərəkət və yerdəyişmə qanunu
- əhalinin hərəkət və istifadəsi qanunu
- əhalinin yerdəyişməsi qanunu
- əhali məşğulluğu qanunu
- belə bir qanun yoxdur

481 İşsizlik nəticəsində potensial əmtəə və xidmətlərin itkisinin hesablanması kimin işlədiyi qanuna əsasən həyata keçirilir?

- amerikan alimi P.Samuelson
- amerikan alimi X.Berner
- amerikan alimi A.Ouken
- amerikan iqtisadçısı M.Fridmen
- ingilis iqtisadçısı A.Filiks

482 Hər hansı bir iqtisadi siyasət tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrü ilə bu tədbirlərin nəticəsinin həyata keçirildiyi dövr arasında vaxt:

- stimullaşdırıcı idxal siyasət
- investisiya proyektlərinin həyata keçirilməsi
- xarici sabitləşmə siyasəti
- daxili sabitləşmə siyasəti vaxtı
- xalis ixrac siyasəti

483 İnflyasiya tempini hesablamaq üçün hansı qiymət indeksi daha xarakterikdir?

- heç biri doğru deyil
- istehsal vasitələri indeksi
- istehlak vasitələri indeksi
- real ümumi məhsul indeksi
- hamısı düzdür

484 Gözlənilən inflyasiya:

- açıq inflyasiyadır
- əvvəlcədən nəzərə alınan, proqnozlaşdırılan inflyasiyadır
- təbii inflyasiyadır
- tələb inflyasiyasıdır
- təklif inflyasiyasıdır

485 İki konsepsiyaya müvafiq olaraq bazar konyuktura mexanizminin dinamikasını əks etdirən işgüzar tsikl modeli, akselerator və multiplikator prinsipi:

- Xekşer-Olin
- Smit-Rikardo
- Samuelson-Xiks
- Marks-Engels
- Keyns-Marşal

486 İqtisadi aktivlik mövsümü xarakter daşıyan sahələrdə baş verir və bayramlar ərəfəsində daha da güclənir:

- resurslardan qeyri-səmərəli istifadə
- tsiklik aktivlik
- antitsiklik aktivlik
- qeyri-tsiklik aktivlik
- resurslardan səmərəli istifadə

487 İqtisadi tsiklin səbəblərindən biri:

- heç biri doğru deyil
- təbii resurs yataqlarının tapılması
- məcmu xərclərdəki dəyişiklik
- elmi-texniki tərəqqi
- hamısı düzdür

488 İnflyasiya nəyə gətirir?

- düzgün cavab yoxdur
- real gəlirlərin azalmasına
- ev təsərrüfatlarının alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsinə
- məcmu tələbin azalmasına
- hamısı düzdür

489 Ümumiləşdirilmiş makroiqtisadi modellərin köməyi ilə müəyyənləşdirilir:

- hökumət tədbirləri koordinasiya edilir
- idarəetmənin kompleks alternativ üsulları
- makroiqtisadi siyasətin elastikliyi
- iqtisadi problemlərin həlli axtarılır
- makroiqtisadi göstəricilər optimallaşdırılır

490 Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi:

- heç biri düz deyil
- inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- sosial təminat
- istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- gəlirlərin dövlət indeksiyası

491 1000-2000 ili əhatə edən tsikllər:

- ortamüddətli tsikllər
- Forrester tsiklləri
- qısamüddətli tsikllər
- Toffer tsiklləri
- uzunmüddətli tsikllər

492 Aşağıdakı iqtisadçılardan hansı iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin tərəfdarı olmuşdur?

- P.Buagilber
- J.B.Sey
- S.Sismondi
- D.Rikardo
- A.Smit

493 Aşağıdakı nəzəriyyələrdən hansı Maltusa məxsusdur:

- satış problemini iqtisadi nəzəriyyənin mərkəzinə qoymuşdur
- ümumi böhran mümkün deyil, yalnız təsadüfi ayrı-ayrı məhsullar istehsalının böhranı labüddür
- böhran tələbin həm artıqlığı, həm də çatışmazlığı üzündən baş verir
- bütün alıcı və satıcılar "Zənginlik zənciri" içində bir-biri ilə sıx şəkildə bağlanmışdır
- adamlar nemətlərin nəinki çatışmazlığından, eyni zamanda artıqlığından da ölə bilərlər

494 J.B.Sey göstərmişdir ki:

- qiymətin artımı təklifin azalmasına gətirib çıxarır
- qiymətlərin artımı təklifin çoxalmasına gətirib çıxarır
- tələfin, eləcə də tələbin əyrisinin hərəkətləri bazar tarazlığına gətirib çıxarır
- təklif özünün xüsusi tələbini yaradır
- əmək haqqı və qiymət çevik hesab olunmur, ona görə də bazar tarazlığının əldə olunmasına əngəl yaradır

495 Aşağıdakı nəzəriyyələrdən hansı S.Sismondinə məxsusdur:

- böhran təsadüfi deyil, o daxili ziddiyyətlərin, yəni istehsal və istehlak arasındakı ziddiyyətin mühüm təzahürüdür
- ümumi böhran mümkün deyil, yalnız təsadüfi ayrı-ayrı məhsullar istehsalının böhranı labüddür
- böhran tələbin artıqlığı üzündən baş verir
- bütün alıcı və satıcılar "Zənginlik zənciri" içində bir-biri ilə sıx şəkildə bağlanmışdır

- adamlar nemətlərin nəinki çatışmazlığından, eyni zamanda artıqlığından da ölə bilirlər

496 İqtisadi tsiklin əsas səbəbi cari gəlirlərin çox hissəsinin əmanətə, az hissəsinin isə şəxsi istehlaka yönəlməsidir. Bu hansı nəzəriyyədir?

- ifrat yığıcı nəzəriyyəsi
 xarici amillər nəzəriyyəsi
 monetar nəzəriyyə
 natamam istehlak nəzəriyyəsi
 marksist nəzəriyyə

497 Məntiqi, qrafiki və cəbri formada müxtəlif iqtisadi hadisələrin və proseslərin bir-biri ilə funksional asılılığının müəyyənləşdirilməsi:

- makroiqtisadi siyasətin izahı
 makroiqtisadi dəyişənlər
 makroiqtisadi göstəricilər
 makroiqtisadi modellər
 makroiqtisadi axınlar

498 J.B.Sey qanunu belədir ki:

- qiymətin artımı təklifin azalmasına gətirib çıxarır
 qiymətlərin artımı təklifin çoxalmasına gətirib çıxarır
 tələfin, eləcə də tələbin əyrisinin hərəkətləri bazar tarazlığına gətirib çıxarır
 təklif özünün xüsusi tələbini yaradır
 əmək haqqı və qiymət çevik hesab olunmur, ona görə də bazar tarazlığının əldə olunmasına əngəl yaradır

499 J.B.Seyin fikrinə görə:

- doğumun yüksək tempi əhali artıqlığı yaradır
 dövlət iqtisadiyyata müdaxilə etməməlidir
 tələb müfəviq təklif yaradır
 pul təkrar istehsalın müstəqil amilidir
 dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi zəruridir

500 N.U.Senior D.Rikardonun davamçılarından hansı fərqli fikri söyləmişdir:

- fəhlə əməyin tam dəyərini alır, yeni yaradılmış dəyərdən onun almadığı nə varsa, bunu o deyil, onun canlı əməyi deyil, kapitalda təcəssümlənmiş keçmiş əmək yaratmışdır
 sahibkar gəlirinə, istehsalı idarə etdiyinə görə, kapitalistin əmək haqqı kimi baxmışdır
 əmək haqqı bilavasitə canlı əməyin, mənfəət isə maddiləşmiş, keçmiş əməyin haqqıdır
 dəyər = istehsal xərcləri+mənfəətə
 maşın, heyvan və yaxud təbiət qüvvələri ilə baş verən fəaliyyətin də əmək kimi zühür etdiyini qeyd edir

501 Sərvəti istehlak predmetlərində görə iqtisadçı kim olmuşdur:

- P.Buagilber
 S.Sismondi
 U.S.Cevons
 K.Marks
 A.Marşal

502 S.Sismondi əmək bölgüsünü necə izah edirdi:

- bunların hamısı doğrudur

- əmək bölgüsü və mübadilə əməyə qənaət edir
- əmək bölgüsü insanlar arasında onların əmək məhsullarının mübadiləsinə səbəb olur
- əmək bölgüsünə, onun ictimai formasından asılı olmayan mücərrəd forma kimi baxmışdır
- əmək bölgüsü əmək məhsuldarlığını nə qədər artırsa, ona proporsional olan insanın əqli və fiziki qüvvələrinin, sağlamlığının və şagirdlərinin itirilməsi deməkdir

503 İnflyasiyanın tam məzmunu özünü aşağıdakılardan hansında əks etdirir?

- gəlirlərin həcmnin artması nəticəsində qiymətlərin artımı
- qiymətlərin səviyyəsinin uzun müddətli artım tempi
- məcmu tələblə məcmu təklif arasında tarazlığın pozulması nəticəsində qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması
- büdcə kəsirinin artması ilə əlaqədar qiymətlərin qeyri-proporsional artımı
- istehlak mallarının istehsalının azalması nəticəsində qiymətlərin artımı

504 İntitusalional əhali göstəricisi, iş qüvvəsi tərkibinə daxil olmayan məşğul, işsizlərin sayı nəyi xarakterizə edir?

- işləməyən işçilərin sayını
- işsizliyi
- məşğulluğu-işsizliyi
- əməkqabiliyyətli əhalini
- işlək insanların sayını

505 Cəmiyyətin sosial-iqtisadi strukturunda əhalinin müxtəlif ictimai qruplarının hərəkətini, dəyişikliklərin müəyyənləşdirilməsi:

- cəmiyyətin mobilliyi
- demografik mobillik
- sosial mobillik
- iqtisadi mobillik
- əhali hərəkəti

506 Məhsul istehsalı zamanı iqtisadi resurslardan sərbəst istifadə etmək, nə istehsal etmək, bazarda kimə və neçəyə satmaq və iqtisadi baxımdan tam sərbəst olmaq?

- azad menecer
- azad insan
- azad kooperativçi
- azad sahibkarlıq
- azad istehsalçı

507 Müəyyən dövrdə ev təsərrüfatları tərəfindən əldə edilmiş və istehsal olunmuş natural və pul vəsaitlərinin məcmusu:

- əhali gəlirləri
- əhalinin natural gəlirləri
- pul gəlirləri
- nominal pul gəliri
- real pul gəlirləri

508 200 ili əhatə edən tsikllər:

- ortamüddətli tsikllər
- Toffer tsiklləri
- uzunmüddətli tsikllər

- Forrester tsiklləri
- qısamüddətli tsikllər

509 Amerikan iqtisadçısı A.Oukenin hesablamasına görə faktiki işsizlik məşğulluğun təbii səviyyəsindən 1% olunması, bu ÜDM-un həcmnin aşağıdakı qədər itirilməsidir:

- 3,5%
- 1,5%
- 2%
- 2,5%
- 3%

510 Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sosial-iqtisadi nəticələrinə daxildir?

- heç biri düz deyil
- mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü
- pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi
- sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı
- mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü, pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi, sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı

511 İqtisadi şok anı və iqtisadi siyasətin cavab tədbirlərinin qəbul edildiyi an arasındakı dövr:

- heç biri düz deyil
- daxili sabitləşmə siyasəti
- xarici sabitləşmə siyasəti
- stimullaşdırıcı siyasət
- stimullaşdırıcı xarici ticarət siyasəti

512 Böhran fazasının əlamətləri:

- istehsalın dirçəlişi
- istehsalın həcmi sabitdir
- istehsalda durğunluq
- işsizlərin sayının artması
- yuxarıda göstərilənlərin hamısı

513 Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- dövlətin qiymət siyasətidir
- dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- dövlətin monetar siyasətidir
- dövlətin fiskal siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir

514 əmək bazarının funksiyaları:

- tənzimləyici və bölüşdürücü
- sosial və bölüşdürücü
- sosial və iqtisadi
- iqtisadi və bölüşdürücü
- iqtisadi və bölüşdürücü

515 Bir məşğul olana və ya əhalinin adambaşına düşən gəlirlərin səviyyəsindəki fərq:

- gəlirlərin differensiyası

- sərəncamda qalan gəlir
- nominal hesablanmış əmək haqqı
- nominal gəlir
- real gəlir

516 Dövlətin həyata keçirdiyi gəlirlərin yenidən bölgüsü siyasəti nəticəsində Lorens əyrisinin hərəkəti:

- heç biri düz deyil
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyinə tərəf hərəkət edir
- Lorens əyrisi sosial müdafiəni xarakterizə edən xətti göstərir
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyindən uzaqlaşır
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərsizliyini əks etdirən nöqtənin üstünə düşür

517 əmək haqqı, pul və natural formada haqq, silahlı qüvvələrin, işçilərin pul və natural formada aldıkları haqq, sosial sığorta və başqa məqsədlər üçün sahibkarların ayırmaları:

- məşğulluqdan gəlir
- özüməşğulluqdan gəlir
- mülkiyyətdən gəlir
- transfer gəlirlər
- real gəlirlər

518 Aşağıdakılardan biri əhali gəlirlərinə daxil deyil:

- real gəlirlər
- pul gəlirləri
- natural gəlirlər
- nisbi gəlirlər
- nominal gəlirlər

519 Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sosial-iqtisadi nəticələrinə daxildir?

- heç biri düz deyil
- mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü
- pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi
- sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı
- mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü, pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi, sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı

520 Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- dövlətin qiymət siyasətidir
- dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- dövlətin monetar siyasətidir
- dövlətin fiskal siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir

521 Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi:

- heç biri düz deyil
- inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- sosial təminat
- istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- gəlirlərin dövlət indeksiyası

522 Domar və Xarrodun iqtisadiyyatının keynsian modelində əsas diqqət nəyə yönəlir:

- inflyasiyaya
- investisiyalara
- dövlət xərclərinə
- dövlət gəlirlərinə
- vergilərə

523 əmək bazarının rəşional cəlbətmə, bölüşdürmə, tənzimləyici və əməkdən istifadə funksiyası:

- hamısı düzdür
- iqtisadi
- sosial
- bölüşdürücü
- tənzimləyici

524 əmələgəlmə mənbələrinə görə beynəlxalq tədavül dairəsində olan kapital:

- xarici və xüsusi
- dövlət və xüsusi
- qısamüddətli və uzunmüddətli
- bərc və sahibkər
- birbaşa və xüsusi

525 əməyin ictimai ərazi bölgüsünün yüksək forması olub, ayrı-ayrı ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşma:

- beynəlxalq hərəc
- beynəlxalq dünya bazarı
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- beynəlxalq hesablaşmalar

526 əmək bazarının insanların rifahının və gəlirlərinin normal səviyyəsinin təmin olunması və işçilərin istehsal bacarıqlarının təkrarlanmasının normal səviyyəsinin təmin olunması funksiyası:

- hamısı düzdür
- iqtisadi
- sosial
- bölüşdürücü
- tənzimləyici

527 əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda:

- hamısı düzdür
- tsiklik işsizlik yoxdur
- işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- friksion işsizlər var
- struktur işsizlər var

528 İnvestisiya həcmi ilə ÜDM-in tempinin dəyişməsi arasında nisbət:

- investisiya riski
- multiplikator
- qiymət indeksi

- akselerator
- gəlirin ümumi səviyyəsi

529 Müəyyən bir dövr ərzində cəmiyyətin yaratdığı maddi nemətlərin məcmu dəyəri:

- ümumi gəlir
- ümumi ictimai məhsul
- ümumi milli məhsul
- ümumi daxili məhsul
- ümumi daxili investisiya

530 əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda:

- hamısı düzdür
- tsiklik işsizlik yoxdur
- işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- friksion işsizlər var
- struktur işsizlər var

531 Investisiya həcmi ilə ÜDM-in tempinin dəyişməsi arasında nisbət:

- investisiya riski
- multiplikator
- qiymət indeksi
- akselerator
- gəlirin ümumi səviyyəsi

532 Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmır?

- B+D düzdür
- investisiya xərcləri
- dividendlər
- dövlət xərcləri
- amortizasiya

533 Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-un gəlirlərə görə hesablaşmasında nəzərə alınmamışdır?

- birbaşa vergilər
- dolaylı vergilər
- xalis ixrac
- bölünməmiş mənfəət
- renta ödəmələri

534 Aşağıdakılardan biri iqtisadi artımın amillərinə daxil deyil:

- artan resursların səmərəli bölgüsü
- əsas kapitalın həcmi
- texniki tərəqqi
- təbii resursların kəmiyyət və keyfiyyəti
- intensiv artım

535 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artımın təklif amillərinə daxil deyildir?

- iqtisadi resurslar
- təbii resurslar
- əsas kapitalın həcmi

- məcmu xərclər
- əmək resursları

536 İqtisadi artıma yalnız əməyin və kapitalın təsirini öyrənən model:

- heç biri düz deyil
- universal model
- ikiamilli model
- üçamilli model
- hamısı düzdür

537 İqtisadi artımın əsas məqsədi:

- sərbəst vaxtın və investisiyanın artırılması
- əhəlinin maddi rifahının yüksəldilməsi, iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması
- iqtisadi artımı keyfiyyətcə yaxşılaşdırmaq
- investisiyanın həcmnin artırılması
- insan kapitalının investisiyalaşdırılması

538 İqtisadi artımın optimal məqsədi:

- geniş təkrar istehsalın sabit artım tempi
- bütün əhəlinin həyat səviyyəsinin artması
- müəssisələrin inkişafı
- kənd təsərrüfatının inkişafı
- milli iqtisadiyyatın inkişafı

539 Xərclər üzrə ÜMM hesablandıqda, aşağıdakı növ xərclər cəmlənir

- şəxsi istehlak xərcləri, əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı və xarici investisiyalar
- şəxsi istehlak xərcləri, ümumi xüsusi daxili investisiyalar və əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı
- dövlətin büdcə xərcləri, müəssisənin xərcləri
- transfert xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri, büdcə xərcləri
- daxili investisiya xərcləri, büdcə xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri

540 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- mikroiqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
- milli iqtisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat

541 ÜDM-i müəyyən edərkən aşağıdakılardan hansılar nəzərə alınır?

- heç biri aid deyil
- əlavə olunmuş dəyər
- transfer ödəmələri
- işlənmiş malların alqı-satqısı
- yuxarıda göstərilənlərdən hamısı

542 ÜDM-i necə ölçmək olar?

- hamısı düzdür
- gəlirlərə və istehlaka görə
- xərclərə və istehsala görə

- gəlirlərə və xərclərə görə
- istehsal və istehlaka görə

543 Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanmasına keçilmişdir?

- 2000
- 1988
- 1987
- 1989
- 1986

544 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsinə xarakterizə edən göstərici:

- pərakəndə qiymətlər
- qiymət defilyatoru
- qiymət səviyyəsi
- qiymət dərəcəsi
- transfert xərclər

545 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- məcmu tələb
- ümumi gəlir
- ümumi daxili məhsul
- ümumi yığım (əmanət)
- ümumi xərclər

546 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur:

- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünü-tənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünü tənzimləyən sistemi
- tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- düzgün cavab yoxdur

547 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi modelləri:

- heç biri düz deyil
- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat və qarışıq iqtisadi modellər
- inzibati-amirlik modeli, liberal və qarışıq model
- ənənəvi və dövlət tənzimlənməsi modeli
- inzibati, qarışıq və ənənəvi model

548 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat

549 Xərclər üzrə ÜMM hesablandıqda, aşağıdakı növ xərclər cəmlənir

- şəxsi istehlak xərcləri, əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı və xarici investisiyalar
- şəxsi istehlak xərcləri, ümumi xüsusi daxili investisiyalar və əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı

- dövlətin büdcə xərcləri, müəssisənin xərcləri
- transfert xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri, büdcə xərcləri
- daxili investisiya xərcləri, büdcə xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri

550 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar makroiqtisadiyyata aiddir?

- rentabellik səviyyəsinin yüksəlməsi
- son bir ildə ölkədə inflyasiyanın səviyyəsi 2% təşkil etmişdir
- keçən tədris ilində ADİU-ya 1500 nəfər tələbə qəbul olunub
- 2001-ci ildə AR Dövlət neft şirkəti tərəfindən 8 mln. ton xam neft istehsal olunub
- bu il Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 500 yeni iş yeri açılıb

551 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsinə xarakterizə edən göstərici:

- pərakəndə qiymətlər
- qiymət defilyatoru
- qiymət səviyyəsi
- qiymət dərəcəsi
- transfert xərclər

552 ÜDM-i müəyyən edərkən aşağıdakılardan hansılar nəzərə alınır?

- hes biri aid deyil
- əlavə olunmuş dəyər
- transfer ödəmələri
- işlənmiş malların alqı-satqısı
- yuxarıda göstərilənlərdən hamısı

553 ÜDM-i necə ölçmək olar?

- hamısı düzdür
- gəlirlərə və istehlaka görə
- xərclərə və istehsala görə
- gəlirlərə və xərclərə görə
- istehsala və istehlaka görə

554 Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanmasına keçilmişdir?

- 2000
- 1988
- 1987
- 1989
- 1986

555 əməyin ictimai ərazi bölgüsünün yüksək forması olub, ayrı-ayrı ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşma:

- beynəlxalq hərrac
- beynəlxalq dünya bazarı
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- beynəlxalq hesablaşmalar

556 Dövlətin həyata keçirdiyi gəlirlərin yenidən bölgüsü siyasəti nəticəsində Lorens əyrisinin hərəkəti:

- heç biri düz deyil
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərsizliyini əks etdirən nöqtənin üstünə düşür
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyindən uzaqlaşır
- Lorens əyrisi sosial müdafiəni xarakterizə edən xətti göstərir
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyinə tərəf hərəkət edir

557 Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- dövlətin qiymət siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir
- dövlətin monetar siyasətidir
- dövlətin fiskal siyasətidir

558 Ümumiləşdirilmiş makroiqtisadi modellərin köməyi ilə müəyyənləşdirilir:

- idarəetmənin kompleks alternativ üsulları
- hökumət tədbirləri koordinasiya edilir
- makroiqtisadi göstəricilər optimallaşdırılır
- iqtisadi problemlərin həlli axtarılır
- makroiqtisadi siyasətin elastikliyi

559 Elmi-texniki inqilabın təsiri altında baş verən, sosial iqtisadi tərəqqi nə ilə müşayiət olunur:

- insanın amilinin rolunun artması ilə
- əhalinin maddi rifah halı yüksəlir
- informasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- onun strukturunun artması və dəyişməsi ilə
- səhiyyə sisteminin sürətli inkişafı ilə

560 Hər hansı bir iqtisadi siyasət tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrü ilə bu tədbirlərin nəticəsinin həyata keçirildiyi dövr arasında vaxt:

- xarici sabitləşmə siyasəti
- stimullaşdırıcı idxal siyasət
- xalis ixrac siyasəti
- investisiya proyektlərinin həyata keçirilməsi
- daxili sabitləşmə siyasəti vaxtı

561 İqtisadi şok anı və iqtisadi siyasətin cavab tədbirlərinin qəbul edildiyi an arasındakı dövr:

- daxili sabitləşmə siyasəti
- heç biri düz deyil
- stimullaşdırıcı xarici ticarət siyasəti
- xarici sabitləşmə siyasəti
- stimullaşdırıcı siyasət

562 əgər məcmu tələb məcmu təklifdən azdırsa ($AD < AC$) və sahibkar qiyməti aşağı salırsa, onda milli gəlir: (Sürət 15.09.2015 15:58:06) (Sürət 22.09.2015 09:47:51)

- dəyişməyəcək
- aşağı düşəcək
- artacaq
- C və D düzdür
- sabit qalacaq

563 Məcmu təklif nəyin dəyəridir?

- satışa təqdim edilən bütün son məhsul və xidmətlərin
- hamısı düzdür
- düzgün cavab yoxdur
- ümumi daxili məhsulun
- ümumi ictimai məhsulun

564 əgər istehlakla bağlı son hədd meyli (MRS)=0 olarsa:

- istehlaka gedən hissə azalacaq
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- bu halda gəlirin bir hissəsi yığıma gedəcək
- bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq

565 $\frac{\text{istehlakda dəyişiklik}}{\text{gəlirdə dəyişiklik}} = \text{bu}$:

- heç biri düz deyil
- istehlakla bağlı son hədd meyli
- istehsalla bağlı son hədd meyli
- istehlakla bağlı orta hədd meyli
- istehsalla bağlı orta hədd meyli

566 $\frac{\text{yığımda dəyişiklik}}{\text{gəlirdə dəyişiklik}} = \text{bu}$:

- heç biri düz deyil
- istehlakla bağlı son hədd meyli
- əmanətlə bağlı son hədd meyli
- istehsalla bağlı son hədd meyli
- gəlirlə bağlı son hədd meyli

567 kapitalın beynəlxalq hərəkəti dünya təsərrüfatı çərçivəsində ilk növbədə:

- hamısı düzdür
- dövlət deyil, xüsusi kapitalı nəzərdə tutur
- məhsuldar deyil, əmtəə kapitalını nəzərdə tutur
- maliyyə əməliyyatı deyil, fiziki daşınmanı nəzərdə tutur
- əmtəə kapitalını deyil, pul kapitalını nəzərdə tutur

568 əmanətin (yığımın) həcminə təsir edən amillər:

- hamısı düzdür
- gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil
- gəlirin həcmi və yığıma gedən hissəsi
- faiz norması, istehlakın və yığımın həcmi
- heç biri düz deyil

569 C.M.Keyns Cerclen (çerçelin) siyasətinin iqtisadi nəticələri məqaləsində o dövlətin fəaliyyətini tənqid edirdi:

- cavablardan heç biri düz deyil

- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- məcmu təklifin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar

570 Cinni əmsalının daha da çox olması:

- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sabitdir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da çoxalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da azalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik bərabərləşir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sıfıra bərabər olur

571 İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- psixoloji amil, yığımın həcmi
- psixoloji amil, alıcının zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü

572 Kobb-Duqlas modelində həmin dövrün hansı amilinin rolu nəzərə alınmamışdır:

- istehsalın texnoloji parametrlərinin nəzərə alınmaması
- təbii resursların rolunun nəzərə alınmaması
- kapital məsrəflərinin rolunun nəzərə alınmaması
- əmək məsrəflərinin rolunun nəzərə alınmaması
- məcmu məhsulun həcmının nəzərə alınmaması

573 Qiymət indeksinin növləri:

- istehlak şeylərinin, istehsalın topdansaş və real ümumi milli məhsulun qiymət indeksi
- istehsal səviyyəsinin və istehlak səviyyəsinin qiymət indeksi
- real ümumi milli məhsul göstəricisi
- istehlak şeylərinin və milli məhsulun qiymət indeksi
- istehsalın və xidmətin qiymət indeksi

574 əgər gəlir üzrə əmtəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabədirsə, on da bu əmtəə:

- tamamlayıcı əmtəədir
- ən zəruri əmtəədir
- zinət əşyasıdır
- aşağı keyfiyyətli əmtəədir
- əmtəə- əvəzedicisidir

575 əgər əmtəənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, on da

- həç nə baş verməz
- əmtəə artıqlığı əmələ gələr
- əmtəə defisiti meydana çıxar
- təklifin həcmi azalar
- tələbin həcmi artar

576 əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- heç nə dəyişməz
- tarazlı qiymət artar
- əmtənin tarazlı həcmi artar
- əmtənin tarazlı həcmi azalar
- tarazlı qiymət azalar

577 əgər əmtəyə tələbin qiymət elastikliyi 1-ə bərabədirsə on da bu o deməkdir ki, firma öz əmtəsinə qiyməti yüksəltdiyi halda əmtənin satışından ümumi pul gəliri.

- digər amillərdən asılıdır
- elastikdən asılı deyildir
- dəyişməz
- azalar
- artar

578 əgər istehlakçıların gəlirləri yüksəlmişdirsə, hansısa əmtənin istehsalı zamanı istifadə olunan resursların qiymətləri ilə azalmışdırsa, onda bu əmtəyə tələb və təklif ayrılərlə nə baş verər?

- tələb əyrisi sağa, təklif əyrisi isə sola hərəkət edir
- ayrılərin vəziyyəti dəyişməz
- tələb əyrisi sola, təklif əyrisi isə sağa hərəkət edər
- hər iki əyri sola hərəkət edər
- hər iki əyri sağa hərəkət edər

579 Xiks və Xansen tərəfindən işlənmiş əmtəə və pul bazarının qarşılıqlı asılılıq modeli:

- “məcmu tələb-məcmu təklif” modeli
- İS-LM modeli
- AD-AS modeli
- “ford mustanq” modeli
- “gəlirlər-xərclər” modeli

580 Kredit infrastrukturunun özəyi – əsası:

- sığorta sistemi
- bank sistemi
- maliyyə sistemi
- vergi sistemi
- pul sistemi

581 Kredit siyasəti nədir?

- maliyyə reformaları
- Mərkəzi Bank tərəfindən faiz dərəcələrinin müəyyən edilməsi
- dövlət tərəfindən pul tədavülü əməliyyatlarının tənzimlənməsi
- Milli Bank və dövlət tərəfindən pul-kredit sferasında həyata keçirilən tədbirlər
- dövlət reformaları

582 Qısamüddətli ssudalar adətən verilir:

- bankı çətin vəziyyətdən çıxarmaq üçün
- kommərsiya banklarının ehtiyatını doldurmaq üçün
- kommərsiya banklarına xüsusi ehtiyaclar üçün verilir
- maliyyələşdirməni təmin etmək məqsədi ilə
- kreditləşməni stimullaşdırmaq məqsədi ilə

583 Qiymətli kağızların alqı-satqısının həyata keçirildiyi bazar:

- istehlak bazarı
- əmtəə bazarı
- yarmarka
- auksion
- fond birjası

584 Mərkəzi Bank qərar qəbul edir ki, pul təklifini azaltsın:

- cavablardan heç biri düz deyil
- zəruri resursların ehtiyat norması artırılır
- uçot dərəcəsi azaldılır
- açıq bazarda dövlət istiqrazlarının alınması həyata keçirilir
- bank faiz dərəcəsini müəyyənləşdirir

585 Müasir dövrdə kreditin aşağıdakı formalarından biri yanlıştır:

- beynəlxalq kredit
- dövlət krediti
- kənd təsərrüfatı krediti
- kommunal kredit
- sənaye krediti

586 Beynəlxalq kredit bazarında istifadə olunan xüsusi növ qiymətli kağız:

- avroistiqraz
- avrokredit
- avrovalyuta
- varrat
- istiqraz vərəqəsi

587 İnflyasiya ilə mübarizədə yerli valyutanın (manatın) alıcılıq qabiliyyətini təmin etmək, pul emissiyası xərcləri ilə bank-kredit sisteminin sabitliyinin təmini:

- MB-ın banklara nəzarət fəaliyyəti
- MB-ın əsas məqsədi
- MB-ın valyutanı artırmaq məqsədi
- MB-ın ehtiyatları artırmaq məqsədi
- MB-ın funksiyaları

588 İslamın müqəddəs kitabı olan Qurani-Kərim də hansı fəaliyyət qadağan edilir?

- alqı-satqı, ticarətlə məşğul olmaq
- azadlıq və bərabərlik
- yoxsulluq və onun aradan qaldırılması
- xüsusi mülkiyyət və azad sahibkarlıq məsələləri
- borc verib faiz almaq, sələmçilik

589 Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərdə pul və maddi vəsaitlərin hərəkət formalarından biri:

- beynəlxalq münasibətlər
- beynəlxalq əmək mübadiləsi
- beynəlxalq iş qüvvəsi mübadiləsi
- beynəlxalq əmtəə mübadiləsi

- beynəlxalq kredit

590 Dövlət xərclərinin gəlirlərdən üstün artması:

- büdcə kəsiri
 büdcə tarazlığının pozulması
 büdcə məsrəflərinin azalması
 büdcə daxilolmalarının azalması
 büdcə tarazlığının pozulması

591 İnkişaf etmiş bazar iqtisadiyyatlı bank sistemi neçə səviyyəlidir?

- iki səviyyəli
 üç səviyyəli
 bir səviyyəli
 dörd səviyyəli
 sıfır səviyyəli

592 Alqı-satqıda vasitəçilik edib, buna müvafiq mənfəət götürən şəxs:

- vasitəçi
 broker
 tacir
 ticarət makleri
 diler

593 Aşağıdakılardan hansı büdcə kəsirinin səbəbidir?

- yuxarıdakılardan heç biri doğru deyil
 iqtisadiyyatın hərbiləşdirilməsi
 fəvqəladə baş verən hadisələr
 iqtisadiyyatda tənəzzül
 yuxarıdakılardan hamısı doğrudur

594 Aşağıdakılardan hansılar Milli Bankın funksiyasına daxil deyil?

- hamısı düzdür
 pulların emissiyası
 sahibkarlara kredit verilməsi
 kommersiya banklarının kassa ehtiyatlarının saxlanması
 dövlət valyuta-qızıl ehtiyatlarının saxlanması

595 Bankın öz müştərisinə pula olan öhdəliyinin yerinə yetirilməsi haqqında zəmanət verməsi:

- bank zəmanəti
 bank öhdəliyi
 bankın pul sənədi
 bank aktivi
 bank məktubu

596 əmtəələrin satışından əldə edilən pul vəsaiti ilə həmin əmtəələrin satın alınma qiymətlərinin cəmi arasındakı fərq:

- ümumi xərc
 ümumi gəlir
 ümumi tələbat

- ümumi satış həcmi
- ümumi məhsul

597 əmtəə bazarında tarazlıq əyrisidir.

- hamısı düzdür
- İS- əyrisi
- AS- əyrisi
- AD - əyrisi
- LM -əyrisi

598 Faizin bazar səviyyəsi xarici ekzogen dəyişəndir və əmtəə bazarının tarazlığından nisbi asılı olmayaraq pul bazarında təyin olunur:

- daxili dəyişən modellər
- AD-AC və keynsçi xas modelləri
- AD-AC modelləri
- İS-LM modelləri
- xarici dəyişən modellər

599 Fərdi tarazlığı ayrı-ayrı əmtəələr üzrə tarazlıq kimi izah edib, ümumi tarazlığın bu tarazlıqların cəmi olduğunu qeyd edən nəzəriyyəçi:

- E.Çemberlin
- A.Marşal
- L.Valras
- C.Klark
- C.Robinson

600 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsinə xarakterizə edən göstərici:

- pərakəndə qiymətlər
- qiymət defilyatoru
- qiymət səviyyəsi
- qiymət dərəcəsi
- transfert xərclər

601 Məcburi ehtiyatların norması müəyyənləşir:

- heç biri düz deyil
- pul qoyuluşlarının sığorta dərəcəsindən
- pul qoyuluşlarının növünə görə
- nəğd pul qoyuluşlarının həcminə görə
- depozitlərin həcminə müvafiq faizlə

602 İnvestisiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsinə xarakterizə edən əmsal:

- əmanət istəyi
- akselerator
- investisiya istəyi
- multiplikator
- istehlak arzusu

603 Qiymət dəyişməz qaldıqda təklifə təsir edən amillər:

- xərc amili

- qiymət amili
- tələb amili
- qeyri-qiymət amilləri
- təklif amili

604 Müəyyən vaxt ərzində alınan və istehlak edilən əmtəələrin ümumi miqdarı:

- yığım
- bölgü
- investisiya
- hamısı düzdür
- istehlak

605 Artan kapitalla silahlanma və artan əmək məhsuldarlığı daimi kapitalverimi ilə müşayiət olunur. Bu:

- əməkqoruyucu ETP
- ETP kapitalqoruyucu tipi
- Xiksə görə ETP
- neytral ETP
- Xarroda görə ETP

606 Fasiləsiz proses olub cəmiyyətin inkişafının bütün mərhələlərində baş verən mütərəqqi dəyişiklikləri ifadə edir:

- elmi nailiyyətlər
- sürətli inkişaf
- texnoloji təkmilləşmə
- tərəqqi
- elmi-texniki tərəqqi

607 İnvestisiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsini xarakterizə edən əmsal:

- əmanət istəyi
- akselerator
- investisiya istəyi
- multiplikator
- istehlak arzusu

608 İstifadə edilmə növünə görə investisiyalar:

- birbaşa və portfel
- bərc və sahibkar
- dövlət və xüsusi
- dövlət və birbaşa
- dövlət və portfel

609 əmtəə və xidmətlər istehsalı ilə bağlı xərcləri və nəticələri əks etdirən dəyər və natural göstəricilər sistemini əks etdirən iqtisadi artım modeli:

- qarışıq model
- çoxamilli model
- universal model
- biramilli model
- ikiamilli model

610 əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxalını maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı:

- bağlı iqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
- gizli iqtisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat
- ənənəvi iqtisadiyyat

611 Konkret əmtəə bazarında deyil bütün bazarlarda qiymətin hər bir mümkün səviyyəsində fərdi istehsalçılar, müəssisələr və hökumət tərəfindən təklif edilən əmtəə və xidmətlərin məcmuu:

- məcmu tələb və tələbat
- məcmu tələb
- məcmu təklif
- məcmu tələbat
- məcmu tələb və təklif

612 Paretoya görə ümumi iqtisadi müvazinətliyin meyarı (kriteriya) nədir?

- ictimai rifah halının yaxşılaşdırılması
- maksimum faydalılıq
- məcmu faydalılığın açıqlanması
- fərdlərin və əhəlinin rifah halının yaxşılaşdırılması
- fərdi rifah halının qiymətləndirilməsi

613 İqtisadi şəraitdən asılı olaraq istehsalın həcmünün dəyərcə fərqli templərlə təkrarlanması:

- fərdi təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal
- konyukturalı təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal

614 İntensiv təkrar istehsalın əsas formaları:

- heç biri düz deyil
- neytral, qarışıq, resurstutumlu
- resursqoruyucu, qarışıq, neytral
- resurstutumlu, resursqoruyucu, neytral
- hamısı düzdür

615 İstehsalın dəyərcə həcmünün əvvəlki dövrə nisbətən aşağı səviyyədə təkrarlanması:

- geniş təkrar istehsal
- konyukturalı təkrar istehsal
- fərdi təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal

616 Makroiqtisadi modelin iqtisadiyyatın dörd əsas funksional asılılığına müvafiq quruluşu:

- texnoloji, defision, davranışlı, institusional
- davranış, qərar qəbul olunması amili, institusional, tələb-təklif əlaqəsi
- tələb-təklif əlaqəsi, texnoloji, qiymət, davranış
- davranış, texnoloji, qiymət, qərar qəbul olunması

- qərar qəbul olunması, qiymət, xarici iqtisadi və institusional

617 Sahələrarası balans modeli istiqamətlənib:

- sahələrarası proporsiyalarda nisbəti tənzimləməyə
 sahədaxili istehsal ehtiyatlarına, təklifi dolğun təşkil etmək üçün
 sahənin iqtisadi inkişafına
 hər sahənin məhsul istehsalının ehtiyatına, mövcud tələbin dolğun olması məqsədi ilə
 ayrı-ayrı sahələrin məhsul istehsalı və onların ehtiyatlarının yaranması

618 İctimai təkrar istehsalın ilkin şərti və maddi əsası:

- ümumi milli məhsulun artımı
 ailənin gəlirlərinin səviyyəsi
 məcmu ictimai məhsulun reallaşması
 ölkənin iqtisadi problemləri
 milli gəlirin formalaşması

619 İstehsal funksiyası nə deməkdir?

- ÜMM-un nominal həcmi
 əmək və kapital məsrəflərinin məhsulun həcminə təsiri
 inflyasiya və işsizliyin qarşılıqlı əlaqəsi
 ÜDM və milli gəlirin nominal həcmi
 xalis milli məhsulun istehsalı amilləri

620 Milli gəlirdən xalis gəlirə keçərkən nə nəzərə alınmır?

- dolaylı vergilər
 nəqliyyat ödəmələri
 müəssisələrdən tutulan vergi
 fərdi vergilər
 sosial sığorta ödəmələr

621 Milli hesablar sisteminə əsasən makroiqtisadi göstəricilər hesablanarkən hansı sahələr arasında fərq müəyyənləşmir:

- qeyri-maddi istehsal və onun bölmələri arasında
 maddi istehsal və xidmət sahələri arasında
 qeyri-maddi istehsal və xidmət sahələri arasında
 maddi və qeyri-maddi istehsal
 maddi istehsal və onun bölmələri arasında

622 əgər istehlakçılar qısamüddətli dövrdə cari istehlaka xərclərini artırmağı qərara alsalar:

- ilk öncə məhsul istehsalı həcmi və məşğulluq artar
 faiz dərəcələri istehsal həcmi və məşğulluğu sabit saxlayır
 ilk öncə məhsul istehsalı həcmi və məşğulluq azalar
 şərtlər eyni qaldıqda qiymət və məşğulluq artar
 şərtlər eyni qaldıqda məhsul istehsalı və məşğulluq azalar

623 C.M.Keyns Cerçelin (çerçelin) siyasətinin iqtisadi nəticələri məqaləsində o dövlətin fəaliyyətini tənqid edirdi:

- cavablardan heç biri düz deyil
 məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar

- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- məcmu təklifin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar

624 İqtisadçı-alim, riyaziyyatçı olmaqla bütün bazarlarda azad rəqabət şəraitində eyni zamanda nail olmaq imkanını əsaslandırmışdır:

- K.Marks
- L.Valras
- E.Domar
- R.Xarrod
- C.Keyns

625 İstehsal xidmətlərinə olan səmərəli təklif və səmərəli tələb xidmətlər bazarında tarazlaşır, səmərəli təklif və səmərəli tələb məhsullar bazarında tarazlaşır, satış qiymətləri məhsuldar xidmətlərdə ifadə olunmuş istehsal xərclərinə bərabər nəzəriyyə kimindir və necə adlanır:

- C.Xiksin fərdi texnoloji nəzəriyyəsi
- L.Valrasın ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi
- A.Marşalın fərdi tarazlıq nəzəriyyəsi
- E.Çemberlinin ümumi tarazlıq nəzəriyyəsi
- C.Klarkın inkişaf edən sistem daxilində tarazlıq nəzəriyyəsi

626 Qiymətlər vasitəsilə istehsal, istehlak, tələb və təklif arasında əlaqə qiymətin hansı funksiyasıdır?

- rəqabət
- tələb və təklifin balanslaşdırılması
- tələbat və tələbin balanslaşdırılması
- tələbat və təklifin balanslaşdırılması
- müəssisə qiymətlərinin balanslaşdırılması

627 Multiplikator göstərir ki:

- investisiyanın artması ÜMM-un artımında artan effektdə səbəb olur
- investisiyanın artdığı şəraitdə ÜMM-un artımı müşahidə olunmur
- tələb əyrisini sağa istiqamətləndirir
- investisiyanın artımı bazar tarazlığından asılıdır
- investisiyanın artması ÜMM-un analoji artımına səbəb olur

628 Uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyatda məhsul buraxılışı müəyyənləşir:

- qiymət səviyyəsinə təsir ilə
- kapitalın və əməyin həcmi ilə və həm də istifadə olunan texnologiya ilə
- əhalinin seçimi ilə
- faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə
- pul təklifi, dövlət xərclərinin səviyyəsi və vergilərlə

629 Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar verərsə bu zaman:

- istehsalçıların gəliri artar, istehlakçıların gəliri azalar
- əvvəlki miqdarda əmtəə satdıqda satıcı ziyana düşmür
- alıcıların itkisinə nisbətən satıcıların gəlirləri daha çox yüksələr
- istehsalçıların gəliri hökmən artar, istehlakçıların gəliri isə hökmən azalar
- heç biri doğru deyil

630 Enerji resurslarına qiymətlərin qalxması nəyə gətirir?

- düzgün cavab yoxdur
- məcmu tələb əyrisinin sağa yerdəyişməsinə
- məcmu təklif əyrisinin sağa yerdəyişməsinə
- məcmu təklif əyrisinin sola yerdəyişməsinə
- məcmu tələb əyrisinin sola yerdəyişməsinə

631 Milli iqtisadiyyatın modelləri:

- heç biri düz deyil
- liberal milli iqtisadiyyat, inzibati milli iqtisadiyyat, tənzimlənən milli iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadi model
- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat, qarışıq modeli milli iqtisadiyyat
- sosial və liberal modeli iqtisadiyyat

632 Tarixi olaraq makroiqtisadiyyatın predmeti və metodu nə vaxt formalaşmışdır?

- XX əsrin 30-cu illəri
- XX əsrin 20-ci illəri
- XX əsrin 50-ci illəri
- XIX əsrin 50-ci illəri
- XIX əsrin 30-cu illəri

633 Makroiqtisadiyyatın yarım sistemi bir-birilə üzvi surətdə bağlı olan sahələr kompleksi:

- mikro iqtisadiyyat
- makroiqtisadiyyat
- meqoiqtisadiyyat
- qlobal iqtisadiyyat
- mezo iqtisadiyyat

634 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- iqtisadi inteqrasiya, milli iqtisadi sabillik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
- məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
- iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət
- iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin sabillik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət
- iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına inteqrasiya

635 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq inteqrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

636 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

- aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat

637 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- qapalı milli iqtisadiyyat
- yarım müstəqil milli iqtisadiyyat
- asılı milli iqtisadiyyat
- müstəqil milli iqtisadiyyat
- qarışıq milli iqtisadiyyat

638 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur:

- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi
- bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- düzgün cavab yoxdur

639 Bütün iqtisadi subyektlərin fəaliyyətinin ümumiləşmiş nəticəsinin predmeti hansı yanaşma üsulu vasitəsilə öyrənilir?

- makroiqtisadi
- mikroiqtisadi
- mezoiqtisadi
- meqoiqtisadi
- dünya iqtisadiyyatı

640 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- qapalı milli iqtisadiyyatın
- açıq milli iqtisadiyyatın
- qarışıq milli iqtisadiyyatın
- müstəqil milli iqtisadiyyatın
- asılı milli iqtisadiyyatın

641 Makroiqtisadi siyasətin ən vacib vəzifəsi:

- müvazinətli qiyməti stabilləşdirmək
- məcmu tələbin stabilləşməsi
- məcmu təklifin stabilləşməsi
- məcmu tələbatın stabilləşməsi
- məcmu xərclərin stabilləşməsi

642 Fərdi tarazlığı ayrı-ayrı əmtəələr üzrə tarazlıq kimi izah edib, ümumi tarazlığın bu tarazlıqların cəmi olduğunu qeyd edən nəzəriyyəçi:

- C.Robinson
- L.Valras
- A.Marşal
- C.Klark
- E.Çemberlin

643 Məcmu təklif dedikdə nə başa düşülür?

- ölkədən kənarı istehsal olunmuş məhsulların cəmi
- istehsal olunub satışa çıxarılan əmtəə və xidmətlərin cəmi
- satışa çıxarılan və ehtiyatda qalan əmtəələrin cəmi
- ölkə daxilində istehsal olunmuş və kənarıdan idxal olunmuş məhsulların cəmi
- hamısı düzdür

644 Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

- D.Rikardo
- A.Smit
- L.Valras
- A.Marşall
- C.Keyns

645 Məcmu tələb nə deməkdir?

- planlaşdırılan xərclərin cəmi
- bütün ev təsərrüfatlarının tələbi
- bütün cavablar düzgündür
- düzgün cavab yoxdur
- ev təsərrüfatlarının və dövlətin cəm tələbi

646 Dövlətin iqtisadiyyatın depresiya dövründə apardığı siyasət:

- stimullaşdırıcı siyasət
- tənzimləyici siyasət
- monetar siyasət
- fiskal siyasət
- dayanıqlı siyasət

647 Dövlətin məcmu tələb və məcmu təkliflə əlaqədar siyasəti, bunlar arasında olan tarazlığı istənilən məşğulluq səviyyəsində, qiymət və gəlir səviyyəsində tənzimləmək – bu:

- dövlətin qiymət siyasətidir
- dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- dövlətin monetar siyasətidir
- dövlətin fiskal siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir

648 Hansı istiqamət məcmu və dövlət xərclərinin həcmnin dəyişməsi ilə, pul-vergi təklifi ilə, stabilləşməni həyata keçirməyi təklif edir:

- monetar istiqamət
- keynsçi istiqamət
- cavabların heç biri düz deyil
- neoklassik istiqamət
- marjinal istiqamət

649 İqtisadi artım nədir?

- real ÜMM-in mütləq həcmnin və adambaşına düşən real ÜMM-in artımı
- bank faizlərinin aşağı salınması, istehsalı genişləndirmək
- amortizasiya ayırmaları hesabına istehsalı genişləndirmək, ÜDM-in amillərinin kəmiyyətinin saxlanması

- istehsal amillərinin sahələr arasında bölgüsü
- resursların sahələr arasında bölgüsü

650 İqtisadi artımın hansı əsas tipləri var?

- sürətli inkişaf tipi
- intensiv tip
- ekstensiv tip
- sabit inkişaf tipi
- ekstensiv və intensiv tipi

651 İqtisadi artımın neçə əsas tipi vardır?

- 4
- 3
- 2
- 5
- 6

652 100%-lı ehtiyatlılıq sisteminə uyğun olaraq, əgər bank 500 min manat məbləğində yeni depozit alırsa:

- hamısı düzdür
- bankın aktivləri 500 min manat artacaqdır;
- bankın öhdəlikləri 500 min manat artacaqdır;
- kreditlər sıfıra bərabər qalacaqlar;
- düzgün cavab yoxdur;

653 2012-ci ilin ÜDM-nə daxil edilmir:

- bütün göstəricilər 2012-ci ilin ÜDM-nə daxil olunmalıdır;
- satılmamış avtomobillərin artımının dəyəri;
- bərbərxanada edilmiş saç düzümünün dəyəri;
- vəkil xidmətlərinin dəyəri;
- 2011-ci ildə tikilmiş və 2012-ci ildə satılmış evin dəyəri;

654 Açıq bazarda o vaxt əməliyyatlar aparılır ki:

- hamısı düzdür
- ölkə dünya bazarlarında satış həcmi artırır;
- ölkə dünya bazarlarında satış həcmi artırır;
- kommersiya bankları xarici valyutanı həm alır, həm də satır;
- əhali fond birjasında səhm və istiqrazları həm alır, həm də satır;
- mərkəzi bank dövlət qiymətli kağızları həm satır, həm də alır;

655 AD-AS modelində iqtisadi artım necə təsvir edilə bilər:

- hamısı düzdür
- məcmu tələb əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə;
- qısamüddətli məcmu təklif əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə;
- uzunmüddətli məcmu təklif əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə;
- hec biri düz deyil

656 Aşağıda göstərilən hansı halda friksion işsizlik baş vermir:

- iqtisadiyyatda struktur dəyişikliklər baş verir;

- fəhlələr iş yerində bərpa olmalarını gözləyirlər;
- bəzi firmalar iflasa uğrayırlar;
- fəhlələr yeni iş yeri axtarmaq üçün iş yerlərini tərk edirlər;
- düzgün cavab yoxdur;

657 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ÜMM-ə daxil edilir, ÜDM-ə isə daxil edilmir:

- xarici firmanın ölkədə əldə etdiyi mənfəət;
- özəl firmaların faiz ödəmələri;
- köhnə avtomobilin alınması;
- ölkə vətəndaşlarının xarici firmaların səhmlərinə görə aldıkları dividendlər;
- düzgün cavab yoxdur;

658 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır. Reqressiv vergi:

- düzgün cavab yoxdur;
- gəlir azaldıqca artır;
- müasir iqtisadiyyatda istifadə olunmur;
- gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi alətidir;
- dövlət büdcəsi gəlirlərinin mənbələrindən biridir;

659 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır. Aksiz vergisi:

- dolayı vergilərə aiddir;
- reqressiv xarakter daşıyır;
- gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi alətidir;
- progressiv vergiyə misal ola bilər;
- firmalar tərəfindən ödənilir;

660 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı istehsal amilləri sahiblərinin gəlirlərini əks etdirir:

- sərəncamda olan gəlir;
- şəxsi gəlir;
- xaricdən daxil olan amil gəlirləri;
- xalis milli məhsul;
- milli gəlir;

661 Aşağıdakı iddialardan hansı yanlıştır: məcmu tələb nə zaman azalacaqdır:

- digər ölkələrdə milli gəlir artarsa;
- kapitalın son hədd səmərəliliyi artarsa;
- rifah halı yüksəlsə;
- qiymətlərin səviyyəsi artarsa;
- bütün iddialar düzgündür;

662 Aşağıdakılardan hansı inflyasiya göstəricisi kimi çıxış edə bilər:

- istehlak qiymətləri indeksi;
- valyuta məzənnəsi;
- pul kütləsinin artım tempi;
- Dou-Cons indeksi;
- faiz dərəcəsi;

663 Aşağıdakılardan hansı milli gəlirə daxil edilmir:

- mənfəət;;

- əmək haqqı;
- əməliyyat gəlirləri;
- faiz ödəmələri;
- sosial ödəmələr;

664 Aşağıdakılardan hansı məcmu tələbin daha yüksək artmasını təmin edəcək:

- vergilərin 100 manat azalması;
- vergilərin 100 manat artması;
- dövlət tədarükünün 100 manat artması və vergilərin 100 manat azalması;
- dövlət tədarükünün və vergilərin 100 manat artması;
- dövlət tədarükünün 100 manat artması;

665 Aşağıdakılardan hansı pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi tənliyidir:

- $MV = PY$
- $M/V = Y/P$
- düzgün cavab yoxdur;
- $MP = VY$
- $MY = VP$

666 Aşağıdakılardan hansının artması məhsuldarlığın artmasına səbəb olur:

- bir işçiyə düşən insan kapitalının həcmi;
- əməyin miqdarının;
- texnoloji biliklərin;
- bir işçiyə düşən təbii resursların miqdarının;
- bir işçiyə düşən fiziki kapitalın həcmi;

667 Aşağıdakılardan hansısının artırılması nəticəsində uzunmüddətli dövrdə adambaşına düşən real gəlirin artım tempi baş verəcək:

- əhəlinin artım tempinin;
- tədaviyə alın pulun həcmi;
- şəxsi gəlir vergisinin;
- təhsilin səviyyəsinin;
- istehlaka yönəldilən ÜDM-in payının;

668 Avtomobil istehsal edən firmanın poladtökmə firmasından 1500 min dollar məbləğində prokat, şin zavoddan – 600 min dollar məbləğində şin, müxtəlif firmalardan – 1200 min dollar məbləğində komplektləşdirici əldə edib, öz işçilərinə 1000 min dollar həcmində əmək haqqı ödəmiş, aşınmış avadanlığın dəyişilməsinə 300 min dollar xərcləmiş və hər birini 30 min dollar qiymətinə 200 hazır avtomobil satmışdır. Bu zaman firmanın mənfəəti 400 min. dollar təşkil etmişdir. Avtomobil firmasının əlavə dəyərinin həcmi nəyə bərabərdir:

- 500 min. Dollar;
- 4600 min. dollar;
- 2700 min. dollar;
- 1700 min. dollar;
- 1400 min. dollar;

669 Axınlar göstəricilərinə aiddir:

- toxunulmaz əmlak;
- dövlət borcu;

- milli sərvət;
- məşğul olanların sayı;
- xalis ixrac;

670 Azərbaycan vətəndaşı müvəqqəti ABŞ-da Amerika firmasında çalışır. Onun gəlirləri haraya daxil edilir:

- birmənalı demək mümkün deyil;
- ABŞ-ın ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə;
- ABŞ-ın ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə;
- ABŞ-ın ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə;
- ABŞ-ın ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə;

671 Bir ölkənin pul vahidinin qiyməti digər ölkənin pul vahidi ilə ifadəsi necə adlanır:

- valyuta məzənnəsi;
- faiz dərəcəsi;
- likvidlik əmsalı;
- Cini əmsalı;
- Dou – Cons indeksi;

672 Biznesə görə vergilərin artması, nəyin azalmasına səbəb olacaq:

- yalnız məcmu təklifin;
- yalnız məcmu tələbin;
- düzgün cavab yoxdur;
- nə məcmu tələbin, nə də məcmu təklifin;
- həm məcmu tələbin, həm də məcmu təklifin;

673 Buraxılışın faktiki həcmnin dəyişməsinə nə əks etdirir:

- iqtisadi artımın orta illik tempi;
- düzgün cavab yoxdur;
- işguzar tsikl;
- ÜDM-in trendi;
- inflyasiya;

674 Cari ildə ev təsərrüfatları uzunmüddətli malların alınmasına 900 mln. manat, mənzilin alınmasına – 170 mln. manat, cari istehlak mallarının alınmasına – 2300 mln. manat, xidmətlərin ödənilməsinə 40 mln. manat, qiymətli kağızların alınmasına – 15 mln. manat, torpağın alınmasına – 5 mln. manat, xarici valyutanın alınmasına 3 mln. manat xərcləmişlər. Onların istehlak və investisiya xərcləri müvafiq olaraq bərabərdir:

- 3240 və 193 mln. manat;
- 3240 və 188 mln. manat;
- 3410 və 23 mln. manat;
- 3240 və 170 mln. manat;
- 3248 və 185 mln. manat;

675 Cənubu-Şərqi Asiyanın bir çox ölkələrində yüksək iqtisadi artım templərinin olması onunla bağlıdır ki:

- əvvəlki müharibələrdə qazandıqları qələbələr nəticəsində varlanmışlar;
- düzgün cavab yoxdur;
- həmişə varlı olub və varlı olaraq qalacaqlar ki, bu da “qar topası effekti” adı almışdır;

- ÜDM-in çox böyük hissəsini əmanətə və investisiyaya yönəldirlər;
 onların zəngin təbii resursları vardır;

676 Daha aşağı likvidliyə malik aktiv hansıdır:

- investisiya şirkətinin səhmləri;
 düzgün cavab yoxdur;
 birmənalı söyləmək olmaz;
 tələb olunanadək depozitləri;
 müddətli əmanətlər;

677 Daha yüksək likvidliyə malik aktiv hansıdır:

- birmənalı söyləmək olmaz;
 dövlət istiqrazları;
 əmanət depozitləri;
 tələb olunanadək depozitləri;
 müddətli depozitlər;

678 Dövlət borcu 700 min manat olduğu halda dövlət büdcəsinin kəsiri 35 mln. manat təşkil edir. Pulun emissiyası baş vermədiyi halda, 3 ildən sonra dövlət borcu nəyə bərabər olacaq:

- 735 mln. manat;
 665 mln. manat;
 840 mln. manat;
 805 mln. manat;
 105 mln. manat;

679 Dövlət büdcəsinin xərclərinə aiddir:

- gömrük rüsumları;
 dövlət müəssisələrinin mənfəəti;
 dövlət istiqrazlarına görə faizlər;
 sosial təminata görə haqlar;
 əlavə dəyər vergisi;

680 Dövlət siyasətinin hansı tədbiri inflyasiya dövründə istifadə olunmalıdır:

- dövlət tədarükünün artırılması;
 dövlət tədarükü və vergilərin bərabər artırılması;
 şəxsi gəlir vergisi dərəcəsinin artırılması;
 pul təklifinin artırılması;
 faizin uşot dərəcəsinin azaldılması;

681 Dövlət xərclərinin azalması nəyə səbəb olacaqdır:

- buraxılışın həcmnin azalmasına;
 məşqulluğun səviyyəsinin azalmasına;
 pul təklifinin azalmasına;
 məcmu təklifin azalmasına;
 qiymətlər səviyyəsinin artmasına;

682 Dövrüyyə modelinə əsasən məcmu məhsul bərabərdir:

- $Y = C + I + S + G + X_n$;
  $Y = C + I + G + Ex$;

- $Y = C + I + G + X_n$;
- $Y = C + S + T + I_m$;
- düzgün cavab yoxdur;

683 Dövriyyə modelinə əsasən sərəncamda olan gəlir bərabərdir:

- $Y_d = Y - Tr + Tx$;
- düzgün cavab yoxdur;
- $Y_d = Y + S - Tx$;
- $Y_d = C + S + Tx$;
- $Y_d = Y + Tr - Tx$;

684 Firma istiqrazlara görə faizləri ödəyirsə, bu halda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir.

- düzgün cavab yoxdur
- tədavül vasitəsi;
- hesablaşma vahidi;
- dəyər ehtiyatı;
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi;

685 Friksion işsizlik o zaman baş verir ki:

- düzgün cavab yoxdur;
- iqtisadiyyatda texnoloji dəyişiklər baş verir;
- iqtisadi tənəzzül şəraitində firmalar iş yerlərini ixtisar edir;
- fəhlələr yeni iş yeri axtarmaq üçün iş yerlərini tərk edirlər;
- fəhlələr iş yerlərinin tərk edir və yeni iş yerinin axtarışını dayandırır;

686 Gəlirin səviyyəsindən asılı olmayan vergi necə adlanır:

- aksiz;
- mütənasib;
- progressiv;
- regressiv;
- akkord;

687 İnflyasiya zamanı nominal ÜDM:

- düzgün cavab yoxdur;
- real ÜDM-in tempi ilə artır;
- real ÜDM-dən tez artır;
- real ÜDM-dən zəif artır;
- dəyişməz qalır;

688 İnflyasiya zamanı real gəlir azalarsa, nominal gəlir:

- heç biri düz deyil
- artacaq;
- dəyişməz qalacaq;
- azalacaq;
- birmənalı söyləmək mümkün deyil;

689 İnkişaf etmiş ölkələrdə monetar siyasətin aləti hesab edilmir:

- açıq bazarda əməliyyatlar;
- pulun emissiyası;

- məcburi ehtiyatlar normasının dəyişdirilməsi;
- faizin uçot dərəcəsinin tənzimlənməsi;
- heç biri düz deyil

690 İnsan təqaüdə çıxdıqdan sonra yaşamaq üçün yeni bağ evi alarsa, bu sövdələşmə nəyə təsir göstərəcək:

- işləmir iş yeri axtarır;
- xalis ixraca;
- dövlət tədarükünə;
- investisiyalara;
- işləməsə;

691 İqtisadi artıma imkan yaratmaq üçün hökumət nəyi etməməlidir:

- investisiya və əmanətləri stimullaşdırmaq;
- azad ticarətə imkan vermək;
- tədqiqat işlərini stimullaşdırmaq;
- sənayenin əsas sahələrini milliləşdirmək;
- əhalinin artmasına nəzarət etmək;

692 Əlavə dəyər vergisi aiddir:

- əmlak vergilərinə;
- korporasiyanın mənfəətinə görə vergilərə;
- progressiv gəlir vergilərinə;
- əmtəə vergilərinə;
- pul kütləsinə görə

693 Əlavə dəyərə görə ÜDM-in hesablanması metodunun işlənib hazırlanmasında həlledici rol kimin ideyaları oynayıb:

- İ.Fişerin;
- C.M.Keynsin;
- S.Kuznetsin;
- L.Valrasın;
- A.Marşallın;

694 Əmək məhsuldarlığının artmasına təsir göstərmir:

- istehsalın təşkili səviyyəsi;
- texnoloji dəyişikliklər;
- iş gününün uzadılması;
- işçilərin təhsili və ixtisas səviyyələrinin artırılması;
- daha məhsuldar avadanlığın tətbiq edilməsi.

695 Ən yüksək likvidliyə malikdir:

- banknot;
- dövlət istiqrazı;
- avtomobil;
- ev;
- birmənalı söyləmək olmaz;

696 Dövlət borcunun mütləq göstəricisi hansıdır:

- borcun artım templəri;
- borcun ümumi məbləği;
- borcun artım templərinin ÜDM-in artım templərinə nisbəti;
- borcun mütləq həcmninin ÜDM-in həcminə nisbəti;
- borca görə faiz ödəmələrinin məbləği;

697 Dövlət büdcəsinin gəlirlərinə aid deyil:

- aksizlər;
- özəlləşdirmədən əldə olunan vəsaitlər;
- dövlət qiymətli kağızlarının satışından əldə olunan vəsaitlər;
- senyoraj;
- dövlət qulluqçularının məvacibi;

698 Dövlət büdcəsinin kəsiri o zaman baş verir ki:

- düzgün cavab yoxdur;
- dövlətin xərcləri artır;
- hökumətin xərclərinin cəmi büdcə gəlirlərinin cəmini üstələyir;
- vergi daxilölmaları azalır;
- dövlətin öhdəlikləri onun aktivlərini üstələyir;

699 “Makroiqtisadiyyat” anlayışı ilk dəfə kim tərəfindən irəli sürülmüşdür:

- A.Marşall;
- C.M.Keyns;
- R.Friş;
- P.Samuelson;
- S.Kuznets;

700 “Ucuz pul” siyasəti nəyin artmasına gətirib çıxara bilər:

- heç biri düz deyil
- qiymətlər səviyyəsinin;
- investisiya xərclərinin;
- istehlak xərclərinin;
- dövlət büdcəsinin profisitinin;